

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Ács Város Önkormányzata

2022-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	5
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	15
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	50
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	79
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	87
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	100
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	110
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	111
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	112
1. A HEP IT részletei.....	112
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	112
Jövőképünk.....	118
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i> . Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	120
3. Megvalósítás.....	133
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	133
3.2 A megvalósítás folyamata.....	133
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	136
3.4 Nyilvánosság.....	136
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	138
4. Elfogadás módja és dátuma.....	139

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Ács Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Ács város Magyarország nyugati felén, Közép-Dunántúli régióban, Komárom-Esztergom megye északnyugati részén helyezkedik el. A település határos Győr-Moson-Sopron megyével. Közigazgatásilag a Közép-dunántúli Régióhoz, Komárom-Esztergom megyéhez azon belül Komáromi járáshoz tartozik. Területe 103,83 km², ebből belterület 5,38 km², külterület 98,45 km². A települést már a rómaiak is lakták. A város neve az oklevelekben először feltehetően 1138-ban jelent meg írásos emlék. Olt néven említették. Nevét feltehetően az Árpád-korban letelepedett, a király szolgálatában álló Ácsokról kapta. **A település 1970-től nagyközség, 2007. július 01-jétől városi rangot kapott.**

Jelentősebb külterületi lakott helyei a településnek Jeges pusztá, Homokszőlő, Vaspusztá. Ács földrajzi elhelyezkedése révén rendkívül jó közlekedési adottságokkal rendelkezik hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt. A településtől délre halad el az M1-es autópálya, a vasútállomása a Budapest–Győr–Hegyeshalom–Rajka-vonalon helyezkedik el.

A település közműellátásának kiépítettsége: a víz-, csatorna- és földgáz ellátottság teljesnek mondható. Ács valamennyi belterületi útja 100 %-ban portalaníttott, az úthálózat - néhány rövid szakasztól eltekintve - teljes egészében szilárd burkolatú. Az utóbbi időszakban pályázati erőforrásoknak köszönhetően a város több szakaszán megújult, valamint gyalogosátkelőhelyek, kerékpár sáv és parkolók is kialakításra kerültek, biztonságosabbá és komfortosabbá téve a helyi közlekedést. A település közparkjai és közkertje is jelentős változáson estek át, biztosítva az igényes környezetben való pihenési lehetőséget az itt élők számára. A település intézményhálózata a teljes alapellátást biztosítja lakóinak.

Ács város adottságai, fekvése a mezőgazdasági tevékenységeknek és az iparnak egyaránt kedvezhet. A város életében a mezőgazdasági tevékenységek a rég múlt hagyományaiba nyúlnak vissza. A vállalkozások ágazati jellemzőin is tapasztalható, hogy ez a tevékenység napjainkban is meghatározó a településen a földművelés és az állattenyésztés.

Az ipari tevékenység csíráit az Ácsi Cukorgyár létrejötte teremtette meg, az üzem jelentőségét egészen a 2002-ben történ bezárásáig megőrizte. Az utóbbi tíz évben újabb nagyobb közép vállalatok települtek, közülük legnagyobb a Hartmann Hungary Kft., mozgásban tartva a gazdasági életet. Ennek ellenére a mikro vállalkozások jellemzik a helyi vállalkozásokat. A kereskedelmi élet is átalakult: a településen élők számára meghatározó két üzlet lánc betelepülése a városba, Penny Market és a CBA üzletlánc, a családi kisvállalatok számára viszont verseny jelent. Komáromban az ipari park bővült, amely jelentősen befolyásolta a város mobilitási jellemzőit, pozitív vándorlási hullám alakult ki ennek következtében.

Környezetvédelme szempontjából meghatározó, hogy a háztartási szemét szelektív gyűjtése is kialakításra került, a városban régebb óta több helyen található hulladékgyűjtő pont és hulladék udvar is megtalálható.

A városban is egyre több helyen használnak megújuló energiaforrások a családi házaknál és néhány közintézménynél is.

Demográfiai adatok

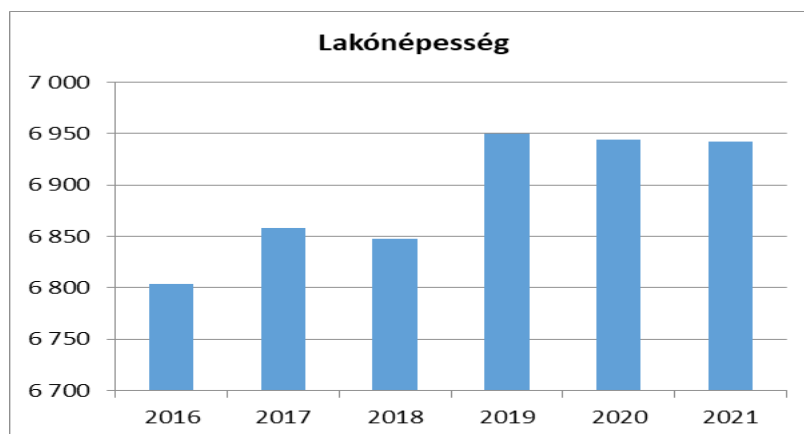
Városunk népességének összetételét és tendenciáit az alábbi adatok összegyűjtése elemzése segíti.

A lakónépesség számának alakulását az alábbi tábla segítségével követhetjük nyomon. Az adatsorokat áttekintve megállapíthatjuk, hogy a 2019-es év pozitív változásokat mutat, amely a következő években némiképp csökkeni, látszik.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	6 804	bázis év
2017	6 858	100,79%
2018	6 848	99,85%
2019	6 950	101,49%
2020	6 944	99,91%
2021	6 942	99,97%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az alábbi diagram, a szemléltetés elősegítése érdekében az adatok alakulásának kiragadott sávját mutatja, így a változások nem arányaiban, de tendenciáját tekintve jól láthatóak.

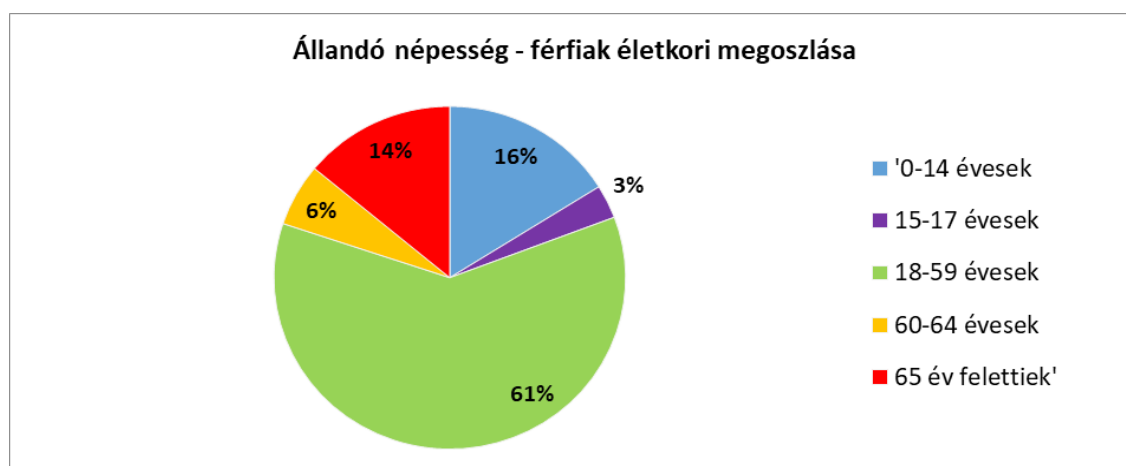
A következő táblázat a 2019-es év adatait dolgozza fel. A nem és kor szerinti összetételét szemlélteti az állandó lakónépességnek. A korszerkezetet tekintve elmondhatjuk, hogy a környezetünket tekintve a 0-14 évesek száma kedvezően alakult összességében 15, % míg 2020-ban Komárom-Esztergom megyében: 14,7% Komáromi járásban pedig mindösszesen 13, 9%. Ebben az összehasonlításban megállapíthatjuk, hogy városunkra fiatalos korszerkezet jellemző.

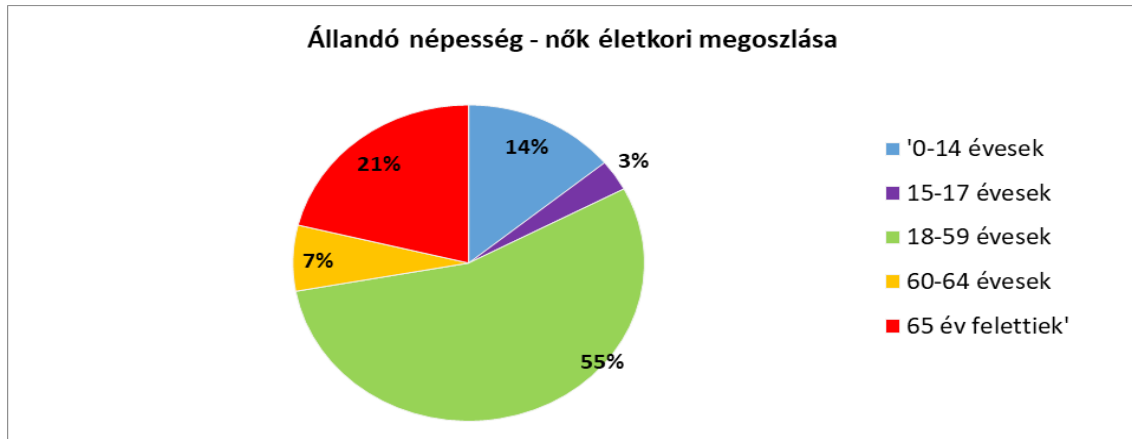
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 545	3 662	7207	49,19 %	50,81 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			240	3,33%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	571	515	1086	7,92%	7,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	112	116	228	1,55%	1,61%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2 157	2 011	4168	29,93 %	27,90 %
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	209	246	455	2,90%	3,41%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	496	774	1270	6,88%	10,74 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A számok alakulásában megfigyelhetjük, hogy a nemek megoszlása korosztályonként eltérő. Az első két korosztály adatait elemezve minimális eltérés a nemek tekintetében, majd a harmadik sávnál a férfiak száma kissé magasabb, a kor előre haladtával az országosan is jellemző feminizáció figyelhető meg, hiszen 60 felett kissé 65 év felett pedig jelentősen szinte ugrásszerűen emelkedik a nők aránya, meghaladja a 60 %-ot.

Az alábbi kördiagramok arányaiban mutatják a népesedésre jellemző adatokat.

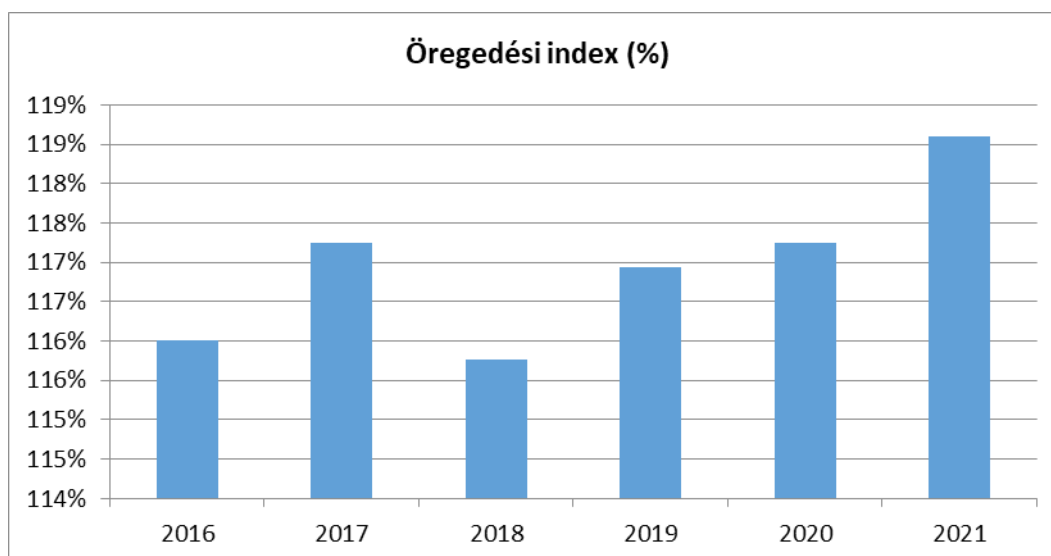
A város népességdinamikai folyamatait az alábbi táblázatok és diagramok segítségével tudjuk áttekinteni. Az adatgyűjtés többségében a 2016-2021 időszakra vonatkozik. A népesedési folyamatok egyik meghatározó eleme az öregedési index alakulása. A helyi adatokat összevetve az országos(2020 136,6%,2022 141 %) és a Komárom Esztergom megye adataival(2020 129,5%,2022 133,5 %)² a korábban megállapított fiatalos korszerkezet nyer alátámasztást.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 210	1 043	116,01%
2017	1 224	1 044	117,24%
2018	1 226	1 059	115,77%
2019	1 270	1 086	116,94%
2020	1 298	1 107	117,25%
2021	1 307	1 102	118,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

² Forrás:

Forrás: https://www.ksh.hu/stadat_files/nep/hu/nep0038.html

A város lakosságszámának alakulása a belföldi vándorlásoktól is nagy mértékben függ. Az adatok itt is 2021 évvel bezárólag állnak rendelkezésre. A régiók tekintetében e KSH kutatások megállapításai szerint elmondható, hogy az ország bizonyos hátrányos területein népességvesztő folyamatok mennek végbe míg a vándorlások nyertesei között szokás említeni a Nyugat és a Középdunántúli régiót. A migrációs folyamatokat a kutatók a földrajzi területi egységek adottságai alapján vizsgálva megállapították, hogy a migrációs folyamatok irányának és a küldő/fogadó terület társadalmi gazdasági jellemzőinek nagy szerepe van. Továbbá biztonsággal kimutatható az is, hogy egy várost vagy települést a munkaerőpiaci elhelyezkedési esélyek, várható magasabb jövedelem, kellemes jól frekvenciált lakókönyezet és kedvező infrastruktúrális tényezők vonzóvá tehetnek. A vizsgálatok azt is igazolták, hogy a vándorlási ráta leginkább a gazdaságilag aktív korcsoportban magas.³

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	1,77
2017	8,34
2018	-3,21
2019	4,49
2020	1,01
2021	3,17

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

³Forrás: Demográfiai portré 2022?

A városunk vonatkozásában táblázatból és a diagramból jól kivehető, hogy a 2018-as év mélypontjától eltekintve pozitív vándorlási hullámnak lehetünk tanúi, amely a 2020 évben kissé visszaesett de ismét emelkedő tendenciát mutat, ellentétben a Komáromi járás adataival.

2. táblázat: **A belföldi vándorlási különbözet Komárom-Esztergom megyében, 2017-2020**

Terület	Vándorlási különbözet (fő)			
	2017	2018	2019	2020
Komárom-Esztergom megye	210	450	496	313
Esztergomi járás	21	165	236	229
Kisbéri járás	4	62	146	47
Komáromi járás	-9	59	18	-38
Oroszlányi járás	-15	-109	-129	-65
Tatai járás	206	130	294	315
Tatabányai járás	3	143	-69	-175

Forrás: KSH adatok alapján AKI

A halandósági mintákat felülírta a világjárvány miatt kialakuló helyzet. „Az elmúlt évtizedben a természetes fogyás 35–40 ezer fő volt évente, 2020-ban a koronavírus okozta járvány hatására megközelítette az 50 ezret”⁴

A 2020-as évben és a 2021 évben jelentősen megnőtt a halálozások száma. A KSH felmérései alapján országos viszonylatban az is elmondható, hogy a 2022 évben a korábbi járványt megelőző tendenciák folytatódnak. Vélhetően a pandémia a születések számának alakulására is hatással volt, többen nagy valószínűséggel emiatt későbbi időszakra halasztották gyermekvállalási szándékaikat.⁵

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-0,29
2017	-1,61
2018	-4,09
2019	-0,72
2020	-3,31
2021	-6,34

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ácsi viszonylatban elmondható, hogy a természetes szaporodás arányszámai az elmúlt évben változatos képet mutatnak. A járvány időszakát megelőzően és azóta is vannak kiemelkedően kedvező majd kedvezőtlen évek, egyértelmű tendencia nem rajzolódik ki. A 2021-év negatív mutatója, nagy valószínűséggel a járvány hatása.

⁴ Forrás: <https://demografia.hu/kiadvanyokononline/index.php/demografiaiportre/article/view/2836/2726>

⁵ Forrás: magyarorszag-2022-ii-negyedev%20ksh.pdf

A népesség számának alakulása a gyermekvállalás, a halandóság és a nemzetközi vándorlási egyenleg együttes változásának következménye. Összegezve a városunk adatait megállapítható, hogy korszerkezetét tekintve fiatalos népességszerkezeti összetétel jellemzik. A népességre jellemző öregedési index adatai is ezt mutatják. A vándorlási ráta 2021-es évben már kedvezőbben alakul bízunk benne, hogy jövőben ez a mérsékelt emelkedés jellegzetesebbé válhat.

Értékeink, küldetésünk

Ács Város kiemelten kezeli az értékteremtő közösség kialakulását és fenntartását, ezáltal fontos cél, hogy a város lakói számára biztosítva legyen az esélyek egyenlősége. Az egyének családok és közösségek számára ténylegesen az élet minden területén érezhető legyen az esélyegyenlőség teljesülése. Az önkormányzat nem pusztán preferálja, hanem garanciát vállal, hogy esélyegyenlőség teljesüljön és a diszkrimináció tilalma maradéktalanul megvalósuljon. A programban megjelölt célcsoportokhoz tartozókat védett csoportoknak tekinti.

Az esélyegyenlőség egy olyan általános, egyetemes alapelv, melyet település életének minden területén alkalmazni kell. Az ehhez kapcsolódó jogokat deklarálni valamint érvényesülésre kell juttatni minden a város működését meghatározó gazdasági, társadalmi, kulturális interakció alkalmával.

Az értékek közül nagy hangsúlyt fektet a társadalmi szolidaritás, az emberi méltóság tiszteletben tartása, partnerség és kooperáció megvalósítására.

A település mindenkié, a közösségünk életét megőrizni, építeni és jobbá tenni közös feladatunk.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Ács Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Beavatkozási irányokat határoz meg a roma népesség felzárkóztatása érdekében. Kiemelt figyelmet fordítva a gyerekekere. együttműködési partner a Magyar Máltai Szeretet Szolgálat

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

Az ifjúságban rejlő erőforrásokra kibontakoztatásának lépéseit, hasznosulását a közösségi társadalomba fogalmazza meg. Innovatív szemlélet és demokratikus jogok értékek ismeretét feltételezi a csoportról.

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Elkészítésének három fő oka volt:

1. A gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentése, a gyermekek fejlődési esélyeinek javítása, azon gyermekekkel a fókuszban, akiknek érdekei a leginkább sérülnek, akik fejlődését a nélkülözés leginkább korlátozza.
2. A szegénységi ciklus megszakítása.
3. Az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében szükséges a gyermekek esélyeinek közelítése, a növekvő társadalmi szakadékok szűkítése.

A stratégia három átfogó célt kíván megvalósítani egy generáció alatt:

- Jelentősen, a jelenleginek töredékére csökkenjen a gyermekek és családjaik szegénységének aránya, és ezzel egyidejűleg közeledjenek egymáshoz a gyermekek továbbtanulási esélyei, életkilátásai.
- Szűnjenek meg a gyermeki kirekesztés, szegregálás és mélyszegénység szélsőséges formái, csökkenjen az életésélyeket romboló devianciák előfordulása.
- Alapvetően alakuljon át azon intézmények és szolgáltatások működésmódja és szemlélete, amelyek ma hozzájárulnak a szegénység és kirekesztés újra termelődéséhez. Ezeknek az intézményeknek és szolgáltatásoknak a mainál sokkal nagyobb mértékben kell hozzájárulniuk a gyermekek képességeinek kibontásához,

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

A nők számára a férfiakkal azonos jogokat a mindennapokban, továbbá hogy a nők a férfiakkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre.

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Az idősek helyzetének javítása érdekében , az idősügyi politikai lépéseket határozza meg

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A fogyatékkal élők számára a hátrányok leküzdésének komplex az élet minden területére szóló kidolgozása za esélyegyenlőség megteremtése érdekében.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Önkormányzat a város gazdasági lehetőségeit mérlegelve minden évben dönt az intézmények és a város működtetéséhez szükséges szolgáltatások költségvetéséről valamint a támogatásokról.

Ács Város Fejlesztési Konceptiója

Az esélyegyenlőségi megállapításokat magában foglalja, amely a város jövőképe kialakítása fejlesztése szempontjából lényeges.

Ács Város Településszerkezeti Terve

A program a város jövőképét a fejlesztések megvalósulásának tükrében tartalmazza. Összhangban van jelen programmal.

Szociális szolgáltatástervezési koncepció 2008

A szociális szolgáltatások fejlesztési lehetőségeit, leírását tartalmazza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Programnak kistérségi vonatkozásai tehát nincsenek, azonban kapcsolódik a megyei stratégiákhoz, programokhoz, és illeszkedni kíván azok célkitűzéseihöz

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a kiindulási alapot és a releváns mutatókat a Belügyminisztérium által kiadott Módszertani útmutató melléklete tartalmazza.

Az adatok beszerzéséhez elsősorban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) és a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisait, valamint az önkormányzat, a helyi intézmények és a járási hivatal saját statisztikai adatait használtuk fel.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység olyan kialakult állapot, amely egy tartós hosszú folyamat következményeként jön létre, több hátrány (munkaerőpiaci, oktatási, szocializációt, egészségügyi) együttes negatív hatásának következményeképpen. Súlyos deprivációban szenvedő egyének, csoportok, összetett nehézségeinek a leküzdése, komplex hosszú segítőfolyamatot igényel.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást

A mélyszegénység és a szegénység nem csak szociológiai elvont tudományos fogalom, a mindennapi életkörülményekben fellelhető sokakat érintő jelenség. A téma széleskörű ismeretéhez az alábbi adatok és területeken feltárt összefüggések nyújtanak segítséget. A megismeréshez szükségesnek tartom a háztartások életszínvonalát, fogyasztását jellemző adatok trendek ismertetését. A mélyszegénységben élők helyzetének áttekintéséhez szükséges feltárni a napjainkban felmerülő széles rétegeket érintő hátrányokat, nehézségeket. 2019-ben a COVID-járvány következményei több hatást gyakorolt széles társadalmi rétegekre, a kimutatások és a kutatások, azóta eltelt idő rövidsége miatt részlegesen állnak rendelkezésre.

Országos jellemzők

A KSH adatai alapján a szegénységi-küszöb alatt élők száma Magyarországon a 2020 as évet vizsgálva kismértékben növekedett. A jövedelmi szegénységgel fokozottan sújtott csoportok között említi a munkanélkülieket az alacsony iskolai végzettségűeket -ezek a szegmensek a deprivációval veszélyeztetett csoportok jellemzői is.- Továbbá az egyszülős valamint az egyszemélyes háztartásokat. A nyugdíjas háztartások nagyobb mértékben ki vannak téve a szegénységi kockázatnak, mint más csoportok, 14,4% szegénységi arányuk meghaladta a többi korcsoportra jellemző országos átlagot. A teljesmunkaidős foglalkoztatottak jövedelmi szegénysége, nem míg a részmunkaidősöké kismértékben növekedett az előző évhez képest.

A rossz anyagi helyzet és a szociális problémák erős koncentrátságot mutatnak, ami azt a következtetést vonhatja maga után, hogy a hátrányos helyzet újratermeli önmagát. Ezt megállapítást erősíti az is, hogy a társadalmi jövedelmek (nyugdíj, szociális juttatások, táppénz, családtámogatás, munkanélküli-ellátások) aránya a teljes jövedelemből a rosszabb helyzetű régiókban (pl. ÉszakMagyarországon) magasabb. Ugyanakkor az elmúlt évek jövedelemnövekedése nyomán a rendszeres gyermekvédelmi segélyben részesülők száma csökkent. Miközben a jogosultsági küszöb mértéke nem nőtt, az érintett családok átlagos jövedelme kismértékben ugyan, de gyarapodott, ez pedig gyakran elég volt ahhoz, hogy a jogosultsági küszöb fölé kerüljenek. Így e családok anyagi helyzete, életminősége sok esetben romlott

A mindennapi élet anyagi körülményei nemcsak a jövedelem, hanem a kiadások és a velük összefüggő fogyasztás is megmutatkozik, ami szintén kapcsolatban áll a társadalom tagozódásával, hiszen ugyanazt a jövedelmet a különböző csoportokhoz tartozók másképp használják fel.

Gazdasági szempontból előnyös helyzetben lévőknek mondhatóak, ennek ellenére a statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyre súlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.⁶

A gazdaság fejlettségét viszonylag jól mutatja a lakosság fogyasztási struktúrája, ezen belül leginkább az, hogy összkiadásaiból milyen arányt képviselnek a létfenntartáshoz szorosan kapcsolódó, alapvetőnek tekintett (az élelmiszerekre, lakásfenntartásra és közlekedésre fordított) állandó költségek. Az országos kutatások elemzik az elmúlt év változásait. Városunk tekintetében nem áll rendelkezésre ilyen szűrésben adat, ennek ellenére a megállapítások nagy valószínűséggel itt is érvényre juthatnak.

2020-ban a különbség enyhén nőtt, a legfelső jövedelmi ötödben élők 3,7-szer annyit költöttek egyéni fogyasztásukra, mint a legalsó ötödben lévők. Az alsó ötödbe tartozók kiadásai az országos átlag kevesebb, mint felét, a legfelsőbe tartozóké annak 1,7-szeresét tették ki. Nemcsak a kiadás nagyságában, hanem annak szerkezetében is jelentősek a különbségek. Míg a legfelső ötödbe tartozók összes kiadásukból 51,3%-ot fordítottak alapvető szükségleteik kielégítésére, addig a legszegényebb jövedelmi ötödbe tartozóknál 63,0% volt ez az arány.⁷

⁶Forrás : https://www.nemzetiatlasz.hu/MNA/MNA_3_12_1.pdf ?

⁷Forrás https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/hazteletszinv/2020/haztartasok_eletszinvonala_2020.pdf?

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

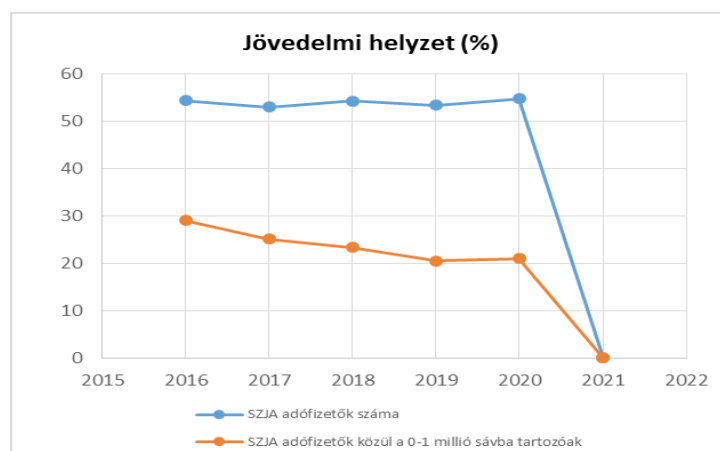
A jövedelmi és vagyoni helyzet, a jövedelem típusai meghatározó mutatói a társadalmi rétegződés vizsgálatának így a megnevezett célcsoport helyzetének elemzéséhez is elengedhetetlen.

Városunk vonatkozásában az adófizetők arányszámának alakulását figyelhetjük meg kétaspektusból. Az adatok alapján az adófizetők száma 2017 évtől emelkedést mutat kisebb eltérésekkel, pontosabb következtetések levonása az aktív korú lakosság számával való viszonyítás esetében lenne lehetőség sajnos városunk tekintetében ezek az adatok nem állnak rendelkezésre.

A jövedelem sáv tekintetében vizsgált adózók számának csökkenése egyértelműen kimutatható, amely arra enged következtetni, hogy a jövedelmek növekedtek az utóbbi években. Az elmúlt két adatai sajnos nem állnak rendelkezésre.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	54,28	29,01
2017	52,90	25,07
2018	54,21	23,31
2019	53,28	20,49
2020	54,67	20,94
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A vizsgált adatok általánosan a személyijövedelem adót fizetők számát és megoszlását mutatja. A mélyszegénységben élő csoportok nagyrésze transzfer jövedelmekből él, ezen jövedelmek vizsgálata értékállóságának, vásárló értékének a helyzete jobban rávilágítana helyzetükre.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Országos adatok, trendek:

Az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt jelentősége van a foglalkoztatásnak, a munkaerőpiaci részvételnek, hiszen ezek hozzájárulhatnak a kirekesztődés megelőzéséhez az aktív társadalmi részvételhez.

A nemzetközi meghatározás (ILO-definíció) szerint foglalkoztatott az:

aki az adott héten legalább egyórányi, jövedelmet biztosító munkát végzett, illetve rendelkezett olyan munkahellyel, ahonnan átmenetileg (betegség, szabadság stb. miatt) volt távol, vagy aki gyermekgondozási távollét – amelynek idejére pénzbeli juttatásban részesül – előtt dolgozott, és visszatérhet korábbi munkahelyére.

Munkanélküli az, akinek a) nincs munkája, b) az elmúlt 4 hétben aktívan keresett munkát, c) ha találna, 2 héten belül munkába tudna állni.

A KSH felmérései alapján elmondható, hogy a munkanélküliség visszaesett 2022 második negyedévében és a gazdasági növekedés és kedvező munkaerőpiaci folyamatok mentek végbe.

A foglalkoztatottak száma országos viszonylatban külföldi és belföldi munkavégzés kapcsán is emelkedtek. A közfoglalkoztatottak száma viszont csökkent. A Covid járvány markáns hatását fejtette ki a munkaerőpiacon ezek közül a legkiemelkedőbb, a távmunka és az otthonimunkavégzés előtérbe kerülése állt. Ezen keretek között foglalkoztatottak aránya az előző időszakokhoz képest jelentősen megnövekedett.

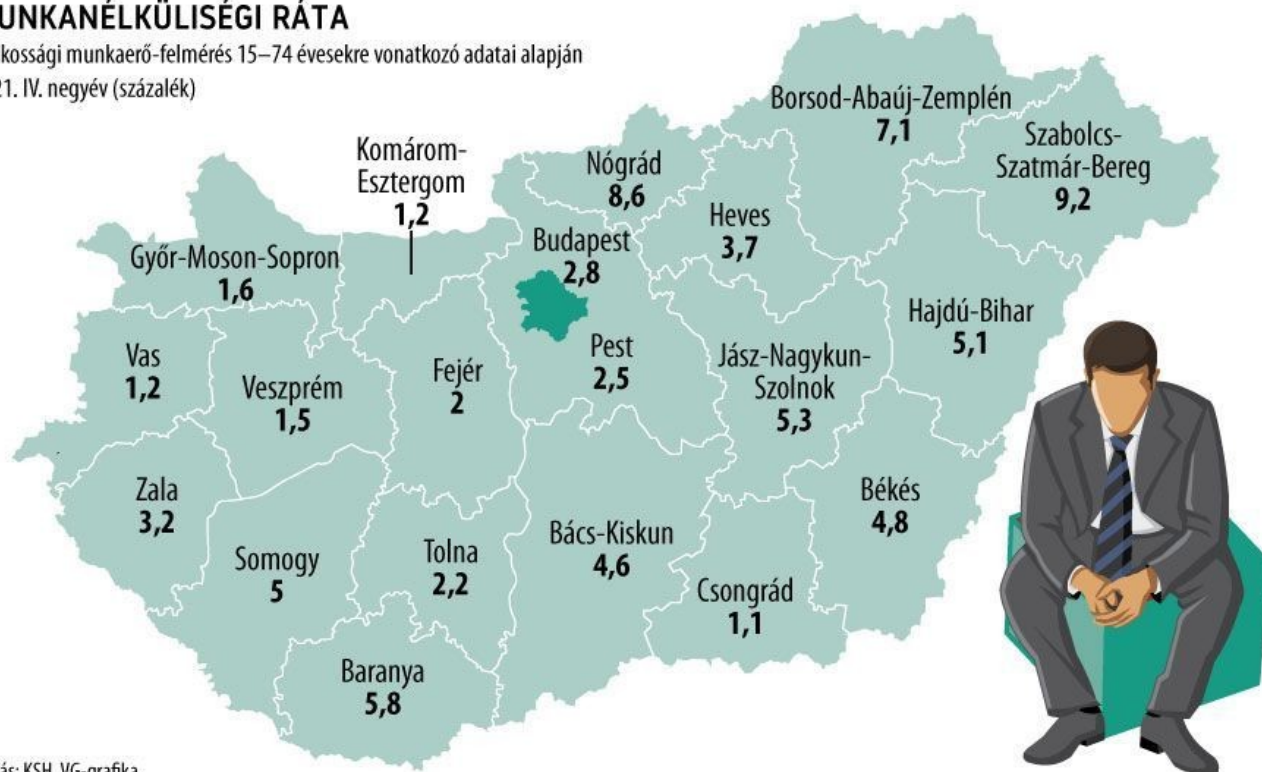
A munkanélküliségi ráta visszaesése mutatkozott, a nők körében erőteljesebben mérséklődött minta férfiaké. Az életkor tekintetében különösebb eltérések nem mutatkoztak az előző évekhez képest. A tartós munkanélküliek (legalább 1 éve állástalanok) száma valamint az álláskereséssel töltött idő hossza is növekedett az elemzések arra engednek következtetni, hogy ennek hátterében a munkaerőhiány térbeli differenciálódása áll.⁸

⁸Forrás: magyarorszag-2022-ii-negyedev%20ksh.pdf

Az alábbi ábra a munkanélküliségi ráta alakulását mutatja megyénkénti bontásban 2021. évvégén.

MUNKANÉLKÜLISÉGI RÁTA

a lakossági munkaerő-felmérés 15–74 évesekre vonatkozó adatai alapján
2021. IV. negyév (százalék)

Forrás: KSH, VG-grafika

<https://www.kemma.hu/helyi-gazdasag/2022/04/fokuszban-a-fizetes-es-foglalkoztatottsag-megyenk-minden-tekintetben-kiemelkedo>

Komárom-Esztergom megye

A megyénkben a foglalkoztatási adatai a 2020 év tekintetében állnak rendelkezésre. A KSH lakossági munkaerő-felmérésének 2020. évi adatai szerint megyénkben az alábbi jellemzői vannak: Az **aktívak** saját életkori csoportjukon belüli **aránya 64,7 %-ot**, a foglalkoztatottaké 62,8 %-ot ért el. A pandémiás időszakkal kapcsolatban elmondható, hogy a nagy és közepes létszámú cégeket kevésbé érintette a szolgáltatói szektor kis és mikro vállalkozásait jelentősen hosszan elhúzódó nehézségekkel kellett számolniuk, amely létszám jelentős csökkentésekhez vezetett.⁹

Foglalkoztatottak száma 2022 II. negyedévében a hazai átlagnál enyhébben nőtt (1,0%-kal), a munkanélkülieké az országosnál jelentősebben csökkent (50%-kal) az előző év azonos időszakához képest. A foglalkoztatási arány (78,3%) és a munkanélküliségi ráta (1,6%) is kedvezőbb volt az országosnál.¹⁰

Komáromi járásban Ács városa kedvező helyezésű települések közé tartozik. A munkalehetőségek számát nem csupán a környező városok (Győr, Komárom, Kiskőrös) ipari parkjai, hanem a helyben működő ipari egységek is növelik. A munkaerő szükséglete a Komáromi ipari park újra aktiválódásával megnövekedett a környéken, amely városunk vonzerejét is megnövelte. A városunk tekintetében a munkanélküliségi ráta megyei viszonyok alapján mérsékelten kedvezőtlenebbül (3,8%) az országoshoz viszonyítva pedig kedvezőbben alakult.

⁹Forrás : <https://ec.europa.eu/eures/printLMIText.jsp?lmiLang=hu®ionId=HU3&catId=2771>

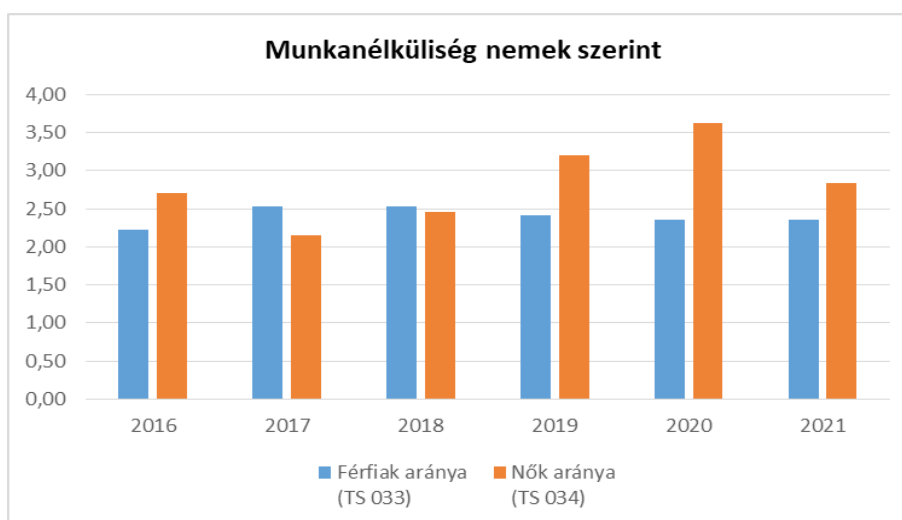
¹⁰ Forrás : <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/megy/222/index.html>

A feltehetően pandémiás időszakokban közelített az országos átlag felé. A megyei elemzéseknél megfigyelhető adatok alapján, feltételezhető, hogy a kis és mikro vállalkozásoknál, illetve a szolgáltatói szektorban foglalkoztatottak magasabb arányban képviseltették magukat a város lakói közül, és számukra jelentős nehézséget esetleges munkahelyek elvesztését jelenthette ez az időszak.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,23	2,70	2,47%
2017	2,53	2,15	2,34%
2018	2,53	2,46	2,50%
2019	2,42	3,20	2,81%
2020	2,36	3,63	3,00%
2021	2,35	2,83	2,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nemek szerinti megoszlás alapján feltűnően megemelkedett a nők aránya munkanélküliek csoportjában. A vizsgálati éveket összevetve, az adatok korrelálnak a pandémia időszakával.

Az életkorok alapján végzett összehasonlítás rámutat a 56-60 év közöttiek viszonylagos valamint a 36-40 évesek körében a pandémia következtében kialakult kifejezett kedvezőtlen helyzetre. A 25 év alatti korosztályokba tartozók vélhetően jól tudták hasznosítani tudásukat a munkaerőpiac változásai kapcsán. A korosztályok vizsgálatánál az is megállapítható, hogy a 2020 év többnyire kedvezőtlenebbül alakult mint a azt követő ez alól természetesen vannak kivételek.

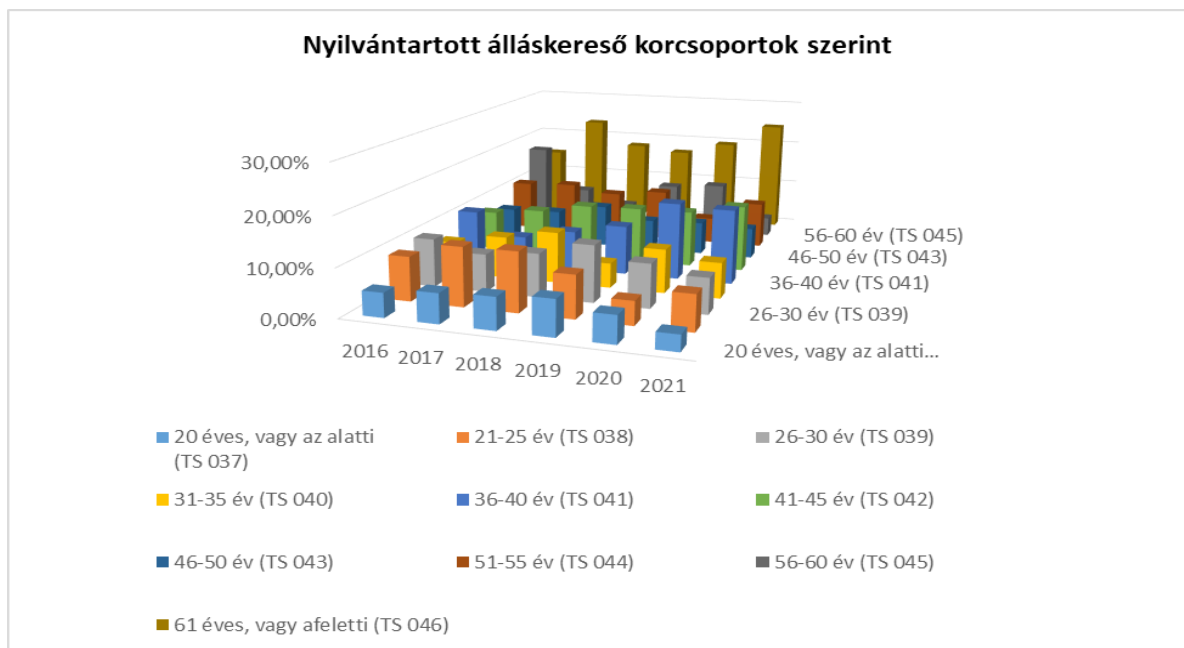
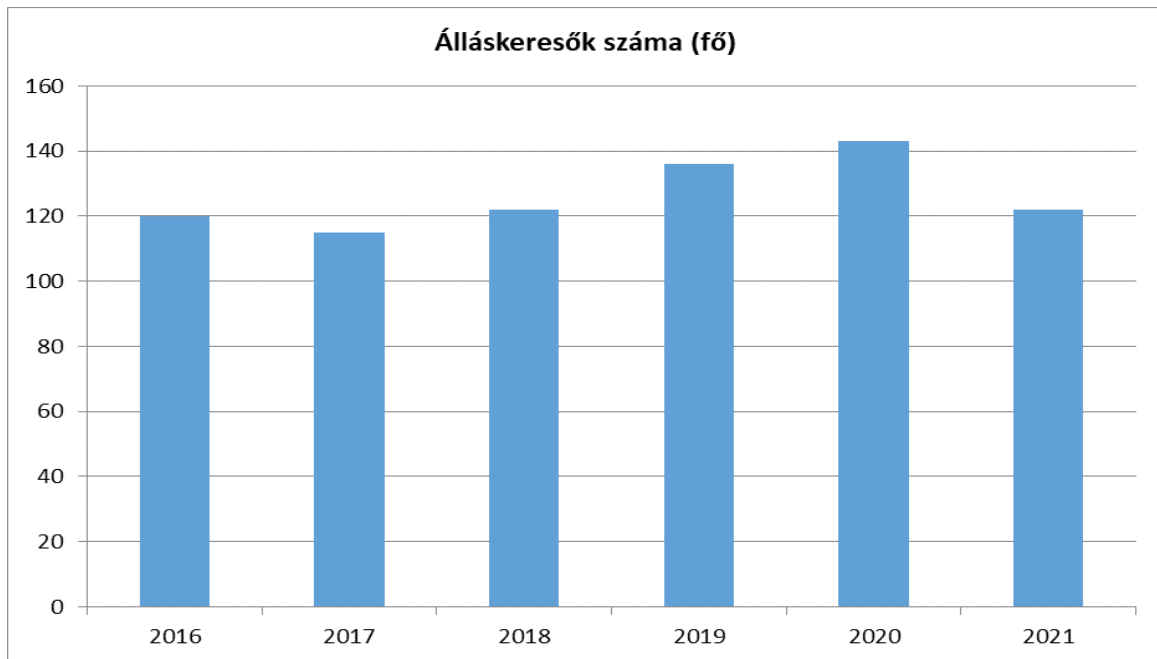
A vizsgált korosztályok közül 36-40 év közöttiek és a 41 -45 év feletti sávba tartozók száma megnőtt az álláskeresők között.

A 61 év feletti továbbra is előnytelen helyzetére, a megnevezett korosztály munka-erőpiaci részvétele alacsonyabb a többiekéhez képest

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	120	115	122	136	143	122
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	6,00	7,00	8,00	10,00	8,00	4,00
	%	5,00%	6,09%	6,56%	7,35%	5,59%	3,28%
21-25 év (TS 038)	Fő	11,00	14,00	15,00	12,00	7,00	9,00
	%	9,17%	12,17%	12,30%	8,82%	4,90%	7,38%
26-30 év (TS 039)	Fő	12,00	9,00	11,00	16,00	13,00	9,00
	%	10,00%	7,83%	9,02%	11,76%	9,09%	7,38%
31-35 év (TS 040)	Fő	8,00	10,00	13,00	7,00	13,00	9,00
	%	6,67%	8,70%	10,66%	5,15%	9,09%	7,38%
36-40 év (TS 041)	Fő	13,00	7,00	10,00	14,00	23,00	19,00
	%	10,83%	6,09%	8,20%	10,29%	16,08%	15,57%
41-45 év (TS 042)	Fő	10,00	11,00	14,00	16,00	17,00	17,00
	%	8,33%	9,57%	11,48%	11,76%	11,89%	13,93%
46-50 év (TS 043)	Fő	8,00	8,00	11,00	9,00	10,00	8,00
	%	6,67%	6,96%	9,02%	6,62%	6,99%	6,56%
51-55 év (TS 044)	Fő	13,00	13,00	12,00	15,00	8,00	12,00
	%	10,83%	11,30%	9,84%	11,03%	5,59%	9,84%
56-60 év (TS 045)	Fő	21,00	9,00	6,00	14,00	16,00	5,00
	%	17,50%	7,83%	4,92%	10,29%	11,19%	4,10%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	18,00	27,00	22,00	23,00	28,00	30,00
	%	15,00%	23,48%	18,03%	16,91%	19,58%	24,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

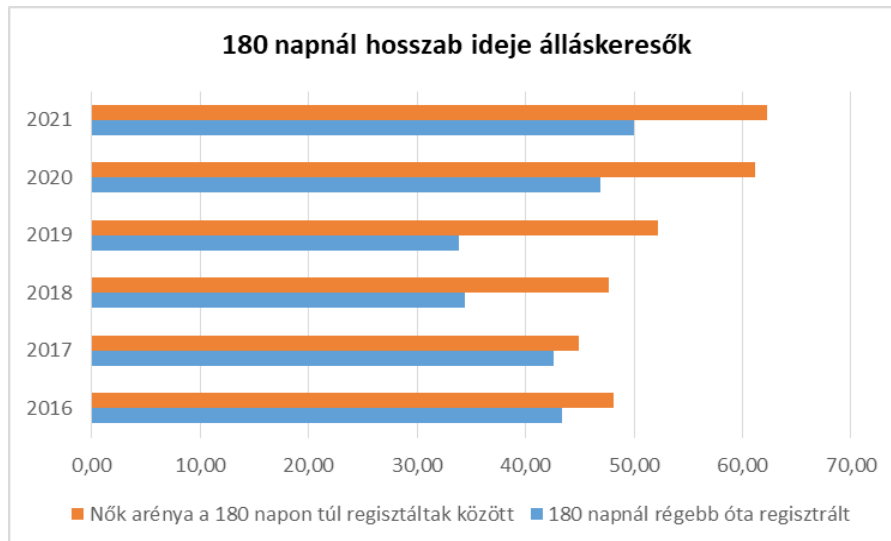
Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	43,33	48,08
2017	42,61	44,90
2018	34,43	47,62
2019	33,82	52,17
2020	46,85	61,19
2021	50,00	62,30

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartós munkanélküliek körében a pandémia évei tovább mélyítették a válságot és helyzetük tovább romlott. Meglévő hátrányaik fokozódtak. Ez munkanélküliek számán belüli növekedő arányukon is megmutatkozik.

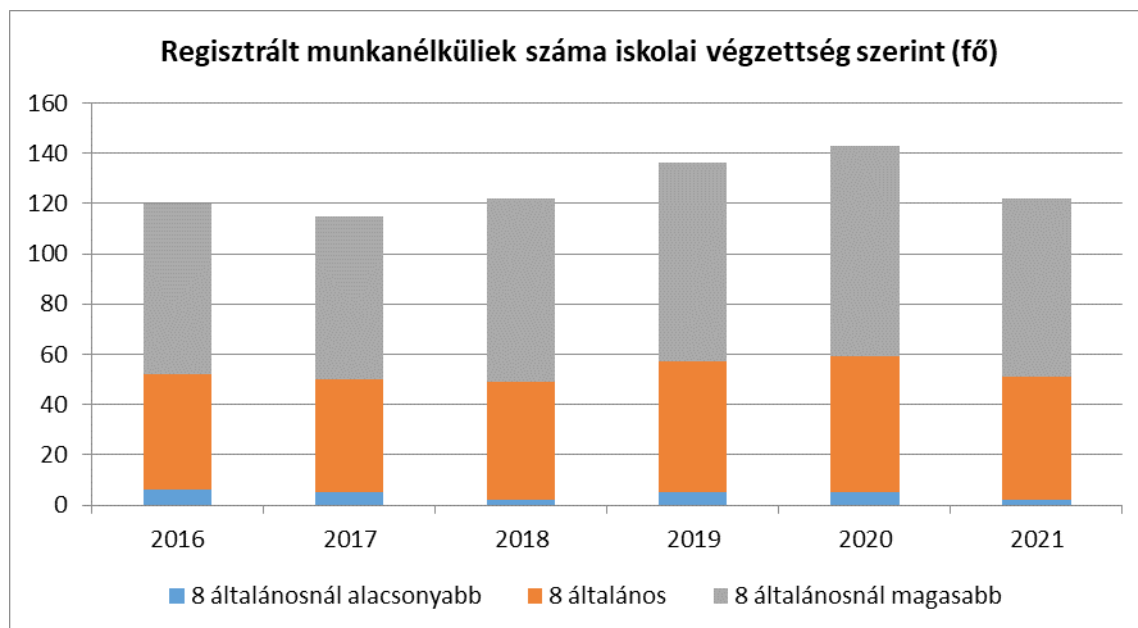

a) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	120	6	5,00%	46	38,33%	68	56,67%
2017	115	5	4,35%	45	39,13%	65	56,52%
2018	122	2	1,64%	47	38,52%	73	59,84%
2019	136	5	3,68%	52	38,24%	79	58,09%
2020	143	5	3,50%	54	37,76%	84	58,74%
2021	122	2	1,64%	49	40,16%	71	58,20%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az országos trendtől eltérően a 8 általánossal rendelkezők és az ettől magasabb iskolai végzettséggel bírók nagyobb számban vannak jelen a regisztrált munkanélküliek között, mint a 8 alapfokú végzettséggel nem rendelkező társaik. A statisztikai adatok vizsgálatát kiegészítve fontos megállapítani, hogy az alapfokú végzettséggel nem rendelkezők aránya az össznépességen belül is csökkent. Az alábbi diagramon megfigyelhető, hogy a 8. általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a pandémia időszakával megegyezően növekszik. Egyes munkaerőpiaci elemzések arra következtetnek, hogy ez a folyamat átmeneti jellegű a magasabban képzettek körében, míg az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők munkanélkülisége tartósabbnak bizonyul.

- b) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépést segítő lehetőségeket valamint a munkához való hozzájutás elősegítése munkaerőpiacon történő elhelyezkedése aktív foglalkoztatás politikai eszközökkel segíthető elő. Az alábbi intézkedések tartoznak ebben a kategóriába:

Munkaerő – piaci képzés/átképzés, Munkanélküliek vállalkozóvá válásának támogatása, Közhasznú foglalkoztatás, Foglalkoztatást bővítő bértámogatás, Önfoglalkoztatók munkahelyteremtésének támogatása, Járulékok átvállalása

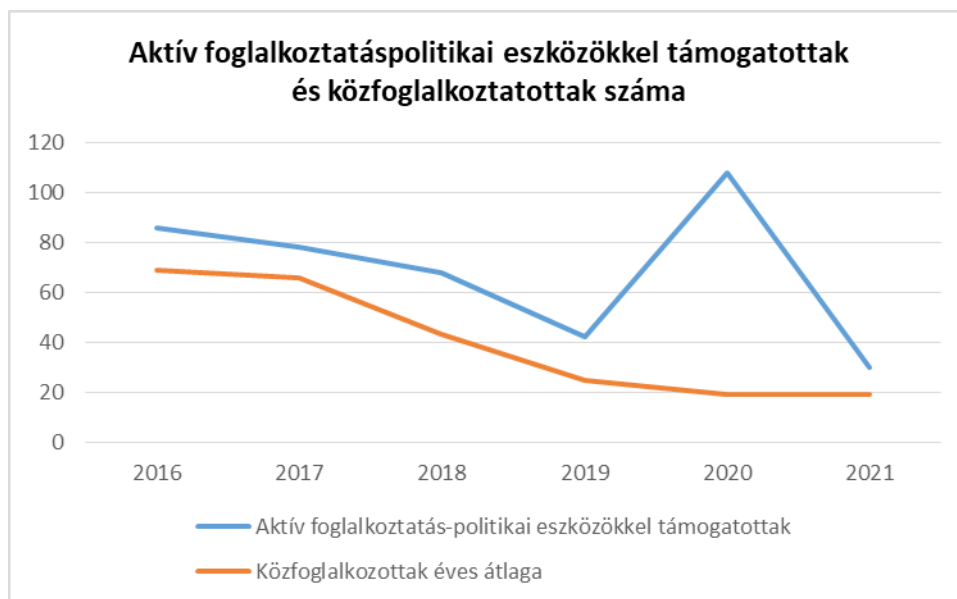
Utazási költségek átvállalása, Pályakezdők támogatási formái (munkatapasztalat-szerzés támogatása, foglalkoztatási támogatás), Rehabilitációs alaprészből adható támogatás, Részmunkaidős foglalkoztatás támogatása, Intenzív álláskeresés támogatása

Munkaerőpiaci képzés formájában valósultak meg leginkább a korábbi években. Azonban az utóbbi időszakban ezek száma lecsökkent és kikerült a kormányhivatalok foglalkoztatás politikai eszköztárából.

2020-ban a kialakult járvány helyzethez igazodóan a csökkent munka idejű foglalkoztatás és a munkahelyteremtő-bértámogatás került előtérbe. Ez eredményezte az említett időszakban létszámuk kiugró emelkedését.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	86	69
2017	78	66
2018	68	43
2019	42	25
2020	108	19
2021	30	19

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatottak számának fokozatos csökkenése országosan megfigyelhető jelenség. A programba bevonható álláskeresők száma 2016-tól folyamatosan csökken. A közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacra történő átvezetése részlegesen kis mértékben járt eredménnyel. Ebbe a csoportba tartozók többféle hátránnyal rendelkeznek, amely az elhelyezkedésükhöz nagymértékben gátolja. A közfoglalkoztatási program keretében városunkban többnyire segédmunkás munkakörben a parkgondozási, karbantartási, zöldterület gondozási, takarítási feladatokat látnak el. A város számára kiemelten hasznos tevékenységek ellátása a csökkenő létszám miatt egyre nehezebben biztosítható.

- c) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Ács város vonatkozásában elmondható, hogy rendelkezik két nagyobb ipari létesítménnyel Leier Monolit Kft a Hartaman Hungary kft, Memfő kft és több kereskedelmi egységgel, amelyek helyben biztosítanak munkalehetőséget. A településen több vállalkozás is üzemel. A város elhelyezkedése közlekedési szempontból kifejezetten kedvezőnek mondható. A vonzáskörzetben megtalálható több város ipari parkja. A településen több vállalkozás is üzemel. Város közlekedési infrastruktúrája megfelelő, valamint a környező települések nagyobb ipari parkjai saját járatot is biztosítanak a foglalkoztatottjaik részére.

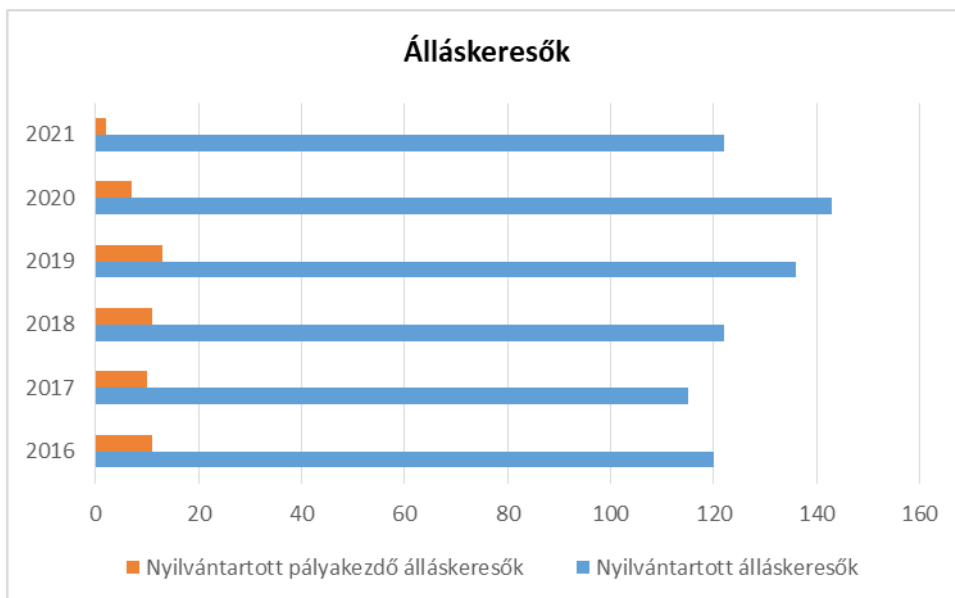
Az utóbbi években a keresztülhaladó forgalom is megélénkült, valamint a városon belüli közlekedés is. A település helyijáráttal nem rendelkezik, sokan kerékpárral és személygépkocsival közlekednek, az utak egyrésze fejlesztésen ment keresztül, viszont vannak további szakaszok, amelyek korszerűsítése kerékpársáv kialakítása, a forgalom tudatos irányítása megkönnyítené mindenki számára a közlekedést.

- d) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A pályakezdő fiatalok körében az álláskeresők száma jelentősen csökkent az elmúlt években, feltételezhetően a megszerzett tudásaikat, korukból fakadó előnyeiket jól tudták hasznosítani a munkaerőpiacon. A foglalkoztatási helyzet kapcsán is megállapítható, hogy a korosztály alkalmazása kevesebb nehézségbe ütközik. A kedvező tendenciát a pandémia évei sem zavartak meg.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	120	11
2017	115	10
2018	122	11
2019	136	13
2020	143	7
2021	122	2

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- e) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaciszolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A hátrányos helyzetű csoportok segítése a munka világában cselekvést kíván nem csak a foglalkoztatáspolitikai területén, hanem a munkavégzést gátló tényezők csökkentése, az élethelyzet, életkörülmények változásának elősegítése terén is.

Az EFOP számú projekt keretében lehetőség volt a településen élő 18-35 év közötti korosztálynak képzéseken résztvenni, amely elősegítette a munkaerőpiacon hasznosítható tudásaik megszerzését valamint a tanfolyam elvégzése után OKJ képzettséget szerezhettek (targonca vezetői képzés elméleti oktatásának és bérügyintézői tanfolyamnak)

A pályázat keretében állásbörzére is sor került 2 alkalommal, amely szintén az elhelyezkedést támogatására szolgált.

Az előbbi kapcsán Komárom-Esztergom megyei foglalkoztatási paktum projekt valósult meg, amelynek városunk is tagja. A fejlesztés a megyében élő álláskeresőknél, inaktívaknál segített a megfelelő munka megtalálásában. Növelte a megyei foglalkoztatottságot, hozzájárult a térség mikro-kis- és középvállalkozásai versenyképességének javításához. A program lezárult, azonban újabb paktum indításáról döntöttek:

TOP_PLUSZ Megyei Foglalkoztatási Paktum 2021-2027

A projekt célja a 2016-ban megalakult foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési együttműködés (paktum) fejlesztése. A gazdasági folyamatok, a járványhelyzet miatt bekövetkező foglalkoztatási problémák kezelése. A megye gazdasági sajátosságaira épülő fejlesztési irányok kijelölésével és támogatásával a versenyképes munkaerőpiaci és gazdasági környezethez való hozzájárulás. A hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci reintegrációjának elősegítése, a másodlagos munkaerőpiaci hátrányokból fakadó nehézségek leküzdése. És az inaktív, dolgozni tudó társadalmi csoportok munkaerőpiaci aktivitásának növelése.¹¹

Az állami foglalkoztatási szerv a munkahelykeresést, a munkához, valamint a megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartást munkaerő-piaci szolgáltatásokkal, képzések elősegítésével, és foglalkoztatást elősegítő támogatásokkal is igyekszik javítani (foglalkoztatás bővítés, álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő, munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés, munkaerő-piaci programok)

A statisztikai elemzések során a nők munkanélküliségi rátájának kedvezőtlen alakulása, további elemzéseket kíván. Általánosságban azonban elmondható, hogy a nők családalapítás, gyermekvállalás utáni reintegrációját a munkaerő piacra a gyermekeknapi közbeni ellátásának fejlesztése is elősegítheti.

- f) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Kifejezetten ilyen jellegű foglalkoztatást elősegítő program nem működik a városban.

- g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

¹¹ Forrás : <https://kemkh.hu/>

A mély szegénységben élők és a romák munka területén történő hátrányos megkülönböztetésével kapcsolatban nem rendelkezünk adatokkal.

h) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

A digitalizáció jelentősége az élet számos területén az oktatás az ügyintézésifolyamatok a hétköznapiak, a munkavégzés a vállalkozások és tulajdonképpen az egész világ szempontjából kiemelten meghatározóvá vált. A mindennapjainkban-folyamatban van a digitális átalakulás, amely egyes vélemények szerint, esélyteremtő társadalmi változásként is végbe mehet. A különböző stratégiák és digitális jóléti programok megfogalmazásai szerint a digitális írástudás valamint a digitális kompetenciák megléte határozza meg majd a felnövekvő generáció versenyképességét a munkaerőpiacon. Ez a folyamat sok kihívás elé állítja a lakosságot az élet minden területén. A digitális világ megismerésének használatának igénye sokakban már korábbi években is felmerült. A Covid járvány kapcsán viszont sokkal hangsúlyosabbá vált, rohamosan felgyorsulva kissé talán kényszerítő erővel bírt. A pandémia rávilágított arra, hogy mind tudásban mind eszközök területén fejlődni kell ezen a területen is. Városunkban is EFOP-3.9.2-16-2017-00018 azonosítószámú projektnek köszönhetően "TÉRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS A BAKONYALJÁTÓL A DUNÁIG" digitális kompetencia fejlesztés, internethez való hozzáférés elnevezéssel zajlott képzés. Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár térítésidőj ellenében van internet hozzáférési lehetőség.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli támogatások célja, hogy a szociális biztonsághoz hozzájáruljon. A szociális törvény rendelkezései meghatározzák, hogy milyen körben kiknek biztosít ellátást és milyen feltételek fennállása esetén. Vannak olyan ellátások, amelyet helyi szinten kötelezően és vagy lehet nyújtani. Illetve olyan ellátások, amelyeket a kormányhivatal biztosít. Az alábbi táblázat egy összefoglaló áttekintést ad a pénzbeli és természetbeni támogatásokról:

	ELLÁTÁSOK TÍPUSAI	
Folyósító szerv és ellátás típusa	PÉNZBELI	TERMÉSZETBELI
Járási hivatal	➤ Időskorúak járadéka ➤ Aktív korúak ellátása: - Foglalkoztatást helyettesítő támogatás - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás Gyermekek otthongondozási díja ➤ Ápolási díj ➤ Tartós ápolást végzők időskori támogatása	➤ Közgyógyellátás ➤ Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
Járási hivatal foglalkoztatási osztálya	➤ Álláskeresői járadék ➤ Nyugdíj előtti álláskeresői segély ➤ Költségtérítés	
Önkormányzat	➤ Rendkívüli települési támogatás egyes típusai	➤ Rendkívüli települési támogatás egyes típusai ➤ Közttemetés

A szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról Ács Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2022. (X. 4.) számú önkormányzati rendelete határoz.

A polgármester saját hatáskörében a rendkívüli települési támogatás keretében eseti támogatást nyújt. A feltételeket, jogosultak körét minimum és maximális összegét a helyi rendelet határozza meg. az alábbiak szerint

- a) tartós betegsége vagy rokkantsága miatt jelentős jövedelemkiesése következett be, vagy a
- b) a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény, illetve a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 3. § (1) bekezdése szerint folyósított ellátás kifizetése, a jogosultság megállapításának elhúzódása miatt késik, vagy
- c) közüzemi díjhátraléka halmozódott fel, amely megélhetését veszélyezteti, vagy
- d) elhunyt hozzátartozója eltemettetésére költsége merült fel, vagy
- e) eseti gyógyszerei kiváltása megélhetését veszélyezteti (a továbbiakban: rendkívüli gyógyszer-támogatás),

f) önmaga vagy családja életfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadása miatt anyagi segítségre szorul.

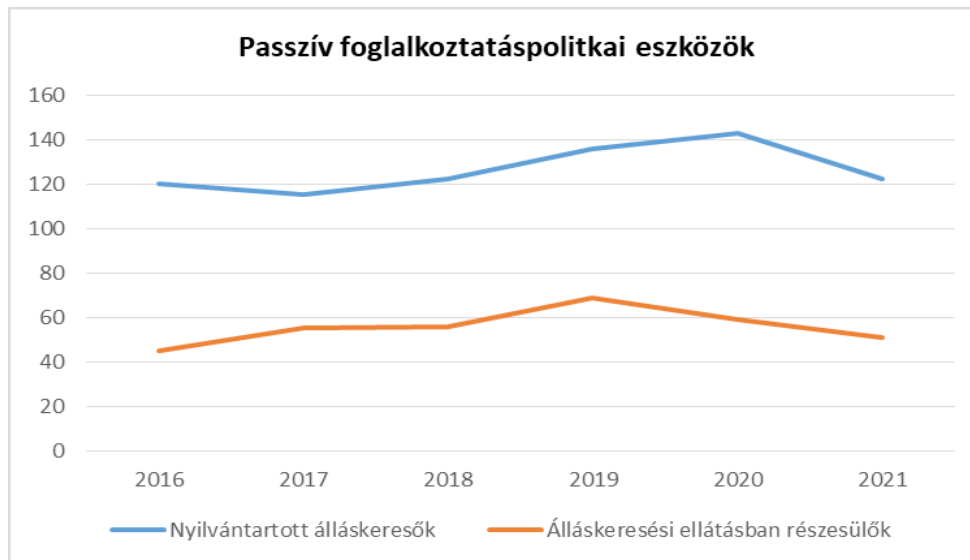
(2) Rendkívüli települési támogatásra - a 5.§ (1) bekezdés és a 6. § (1) bekezdésében foglalt kivétellel- az a személy jogosult, aki az (1) bekezdés szerint rendkívüli élethelyzetbe került, vagy életfenntartási gondokkal küzd és az egy főre számított havi családi jövedelem nem haladja meg:

- a) család esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át,
- b) gyermeket egyedül nevelő személy esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350 %-át,
- c) egyedül élő vagy egyedülálló esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400 %-át.

A passzív foglalkoztatás politikai eszközök célja segítséget nyújtani arra az időszakra, amikor a munka hiánya jövedelemkiesés eredményez. Az alábbi táblázatban feltüntetett adatok alap elmondható, hogy az álláskeresők számának növekedésével nem arányosan növekedett az ellátásban részesülők száma az előbbinél a 2020 év az utóbbinál pedig 2019 év volt a kiugró. az arányuk.

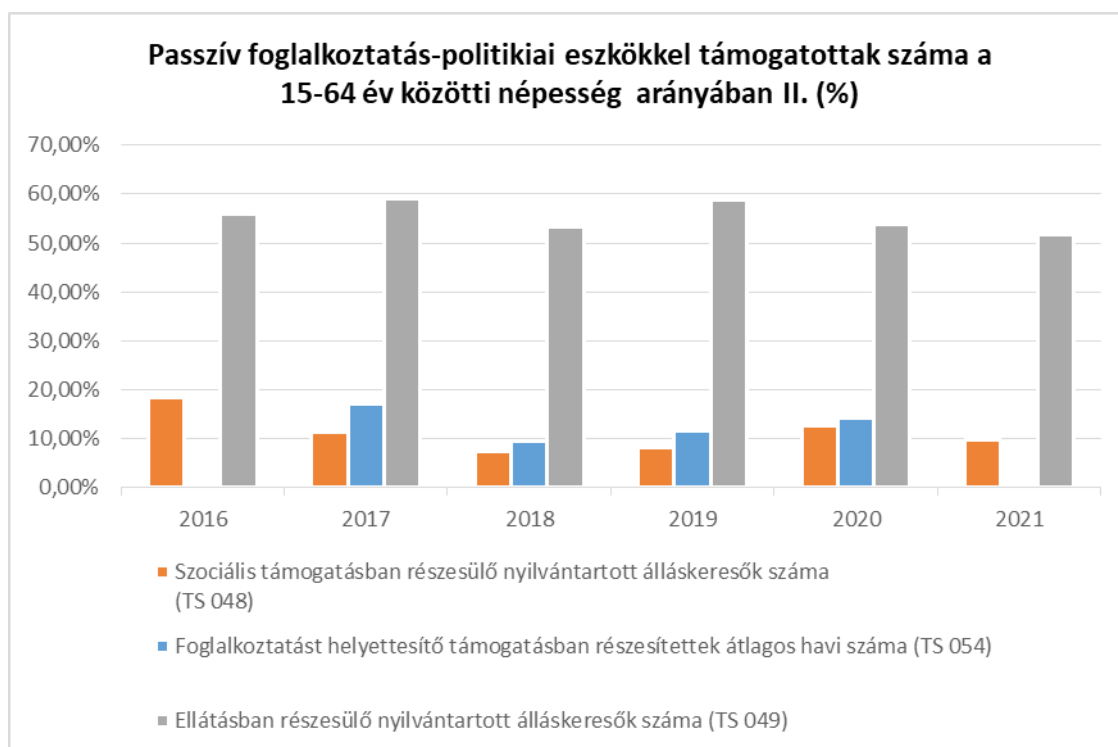
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	120	2,64%	45	37,50%
2017	115	2,51%	55	47,83%
2018	122	2,67%	56	45,90%
2019	136	2,96%	69	50,74%
2020	143	3,15%	59	41,26%
2021	122	2,69%	51	41,80%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	22	18,33%	n.a.	-	67	55,83%
2017	13	11,30%	20	17,03%	68	59,13%
2018	9	7,38%	12	9,62%	65	53,28%
2019	11	8,09%	16	11,55%	80	58,82%
2020	18	12,59%	20	14,30%	77	53,85%
2021	12	9,84%	n.a.	-	63	51,64%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az ellátásban részesülők száma 13 fő feletti létszámot érint, amely a 2018,2019 évben magasabb számú igénylőt tapasztalhatunk.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	13
2018	16
2019	16
2020	14
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Összességében elmondható, hogy ezeknek a támogatási formáknak az álláskereséshez kapcsolódó különböző kritériumok alapján kerülnek megállapításra. A támogatások összege nem került indexálásra így vásárló értéke jelentősen csökkent az elmúlt időszakban pedig még alacsonyabb értékű lett.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

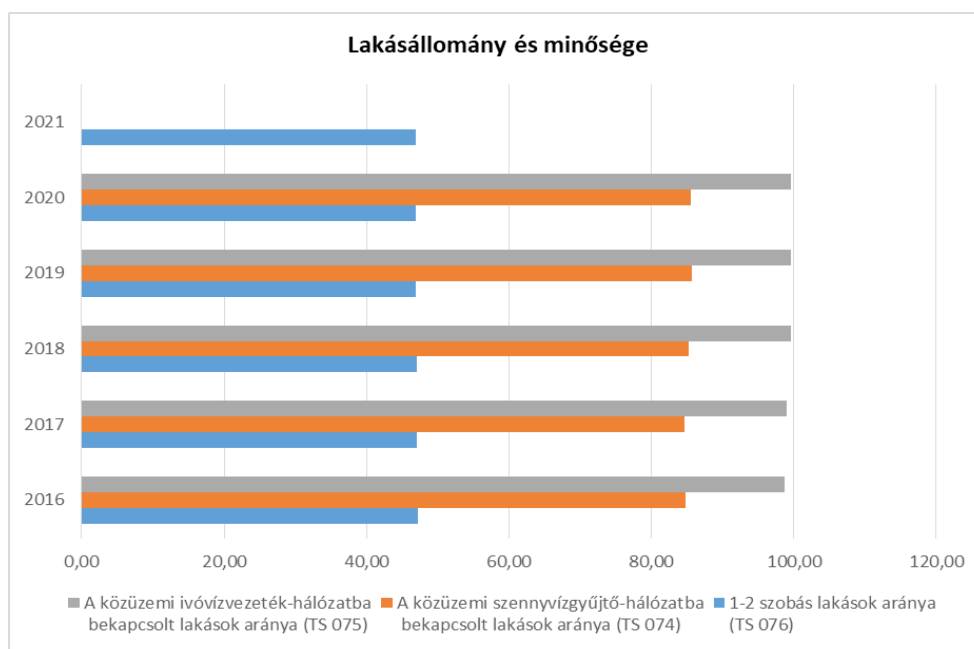
Országos szinten elmondható, hogy a lakáspiac fellendülése tapasztalható az állami lakástámogatási rendszer kibővítésének következtében. A családi otthonteremtési kedvezmény (CSOK) feltételeinek bővülése a babaváró hitel bevezetése hozzájárult, hogy a fiatalok széles körben vegyék igénybe ezeket az ellátásokat. A piacon az árak részben ennek a folyamatnak köszönhetően is elszabadultak. A városunk tekintetében a jelenlegi lakásállomány minimális emelkedése látható, viszont mindennapjainkban észrevehető, hogy a településen jelentős lakás infrastruktúra bővülésének lehetünk tanúi. Újépítésű ingatlanok száma egyre inkább növekszik családi házas övezetben. A közelmúltban 3 társasház épült fel. Ezek a lakások többnyire megújuló energiaforrás felhasználásával biztosítják a fűtést hűtést. Az alábbi táblázatban vélhetően ezek a friss adatok még nem szerepelnek.

Többségében saját tulajdonú ingatlanok a jellemzők, de az ipari park bővülésének következményeként növekedett a bérlakások száma, többen kifejezetten erre a célra vásároltak újítottak fel ingatlanokat. A lakásbérleti díjak is jelentősen megemelkedtek ennek a folyamatnak a következményeként.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő -hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ívóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2725	1	0,37	47,19	84,77	98,68
2017	2728	6	2,20	47,07	84,68	99,05
2018	2735	7	2,56	47,02	85,19	99,56
2019	2738	3	1,10	46,97	85,65	99,63
2020	2740	6	2,19	46,90	85,58	99,56
2021	2741	1	0,36	46,88	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati
adatok

A táblázatban szereplő adatok szerint továbbra is a 1-2 szobás ingatlanok teszik ki a lakásállomány megközelítőleg 45 %-át. A lakások 85% -a csatornával ellátott és közel 100%-a ivóvízzel.

a) bérlakás-állomány

Az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok, amelyek egyben bérlemények is a város különböző pontjain helyezkednek el. Többnyire társasházak övezetben találhatóak meg. Ezek a lakások nagy része költségelv alapján bérbe vehető. Segítséget jelentenek azoknak a személyeknek, akik a lakás fenntartásához elegendő, de önálló ingatlan vásárlásához nem megfelelő jövedelemmel rendelkeznek. Másik állományba tartozó lakások az ÁCSra vagy Ács program keretében felújításra kerültek

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány *opcionális (önkormányzati adatok)*

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)- <i>Önkormányzati</i>	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás-állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	2 725	n.a.	31	n.a.	5	n.a.	n.a.
2017	2 728	n.a.	28	n.a.	4	n.a.	n.a.
2018	2 735	n.a.	27	n.a.	4	n.a.	n.a.
2019	2 738	n.a.	28	n.a.	0	n.a.	n.a.
2020	2 740	n.a.	24	n.a.	0	n.a.	n.a.
2021	2 741	n.a.	24	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Városunk szociális bérlakással nem rendelkezik. A korábbi ingatlanok korszerűtlenek és szinte lakhatatlan állapotúak voltak, amelyeket az Önkormányzat lebontott a további veszélyes helyzet megelőzése érdekében.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlanok számáról és elhelyezkedéséről pontos adatokkal nem rendelkezik a város. A szociális területen dolgozók tapasztalatai alapján többnyire külterületen fordul elő ez a lakhatási forma. Hétvégi üdülőkhöz korábban különböző célra rendszeresített mára átalakított épületben is laknak családok. Ezeket a háztartásokat általában nagy lakosság, rossz körülmények, kusza lakhatási viszonyok jellemzik.

Sajnos a város belterületén a nehéz anyagi körülmények között élő családok egyének kerülnek olyan helyzetbe, hogy az ingatlanjaikon állag megőrzési tevékenységet nem vagy csak kis mértékben tudnak végezni. Ennek részben következményeként néhány esetben olyan kirívó példa, amikor elektromosüző következtében lakhatatlanná vált az ingatlan.

Sajnos olyan is előfordult, hogy az Építésügyi Hatóság nyilvánította életveszélyessé az ingatlant. Ezekben az esetekben az Önkormányzat a családok segítségére sietett és átmeneti támogatást nyújtott a krízishelyzetbe került családoknak.

e) lakhatást segítő támogatások

Pénzbeli támogatásként kifejezetten lakásfenntartási célokra fordítható rendszeres támogatás a jogszabályváltozások következtében kivezetésre került a helyi támogatások köréből. A rendkívüli települési támogatás keretei között van lehetőség erre a célra igényelni segítséget.

Természetbeni támogatás megvalósítására nyílt lehetőség az Ácsra vágy Ács elnevezésű projekt keretében a 18- és 35 év közötti fiatalok lakhatásának megsegítése 12 db ilyen lakás van, amelyben fiatalok találtak átmenetileg otthonra. A kis rezsiköltségű ingatlanok lehetőséget adnak a pályázatot elnyert ifjak számára, hogy akár kipróbálhassák az együttélés dinamikáját és saját ingatlanra gyűjthessenek, hiszen bérleti díjat nem kellett fizetniük.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	910
2018	n.a.	917
2019	n.a.	932
2020	n.a.	929
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A lakosság eladósodásának mértékére vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre a település vonatkozásában. Általánosságban elmondható, hogy az utóbbi évek családnál, egyénnél nehéz életkörülményekhez vezettek. A háztartások kiadásai nagymértékben ugrásszerűen növekedtek az elmúlt időszakokban. A korábban tartalékkal rendelkező háztartások kimerítették tartalékiakat. Az emelkedő rezsiárak a hatósági ársapka bevezetése ellenére az alacsonyabb komfortfokozatú, nagyobb alapterületű lakásban kisebb bevétellel rendelkező háztartásoknak létfenntartási problémákat okoznak a mindennapos kiadások. Az energiahordozók áremelkedésének és a nagyfokú inflációnak feltételezhetően az alacsony költségvetésű kis bevétellel rendelkező háztartások lesznek a vesztesei.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A következő fejezetben kerül bemutatásra.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Ács Város az egyik legnagyobb alapterülettel rendelkező település a megyében, amely viszonylag sűrűn lakott belterülettel, és szerteágazó külterülettel rendelkezik. A Város belterülete: 5,38 km² külterülete 98,45 km²A szolgáltatásokhoz való hozzáférés, infrastrukturális előnyök így nem egyenletesen elérhetőek a településen élők számára.

Településrész	lakónépesség	lakások száma	Nem lakott üdülők	Külterület jellege	Központtól mért távolság
Központi belterület	7030	2599	-	-	-
Felsőszőlő	13	5	205	gazd.tevékenységhez nem köthető lakóhely	2,5
Vaspuszta	36	14	-	mezőgazdasági lakóhely	8,0
Hosszúhegy	5	4	39	mezőgazdasági lakóhely	3,8
Jegespuszta	N.A.	24	-	mezőgazdasági lakóhely	11,0

Forrás: Wikipédia [https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%81cs_\(telep%C3%BCI%C3%A9s\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%81cs_(telep%C3%BCI%C3%A9s))

Ács Városfejlesztési Koncepció vizsgálta Ács területi adottságait a segélyezési mutatók, iskolai végzettség, munkanélküliségi ráta értékeinek vizsgálata alapján nem tárt fel szegregátumot, sem leszakadással veszélyeztetett övezetet.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Jegespusztá

Korábban egyik legnagyobb lélekszámmal rendelkező külterületi lakott hely volt, amely városunkhoz tartozott. A szegregátum kritérium rendszerébe nem tett eleget, annak ellenére, hogy a város infrastrukturális adottságai itt kevésbé voltak elérhetőek. Az itt élőkkel kapcsolatban legutóbb 2011-ben készült felmérés, amely az utóbbi 1 év vándorlási mozgalmait figyelve elavultnak mondható.

A Pusztai lakáskörülmények hosszú évek óta rendezetlenek voltak. Az itt élők 90% jogcímnélküli lakáshasználó volt nem lakáscéljára szolgáló ingatlanban. A lakásokban a túlszűfolttság és magas lakossűrűség volt jellemző. Az ingatlan tulajdonosok évek óta több kísérlettel próbáltak rendezni tulajdonaikban álló ingatlanok helyzetét. Az egyik két épületet magába foglaló terület sorsát 2022 tavaszán a tulajdonos az itt élőket írásban felszólította, hogy hagyják el a területeit. A folyamat elindításáról tájékoztatta Ács Város Önkormányzatát. Az Ácsi Család és Gyermejkölési Szolgálat szociális szakemberei sokrétű segítő munkával támogatták az itt élő családokat, egyéneket új lakhatási lehetőségek felkutatásában. Az itt élő emberek a település más részein találtak lakhatási lehetőséget. Néhányan pedig a Pusztá más részeire költöztek.

Ezt követően néhány hónappal később a további házsorokat magába foglaló terület új tulajdonost kapott, aki szintén rendezni kívánta a viszonyokat. Az utóbbi területről a kiköltözés nehezebben kissé akadózva zajlott a folyamat napjainkig elhúzódik. A szociális segítő tevékenység biztosítva volt és van a pusztán élők számára.

A Család és Gyermejkölési Szolgálat becslései alapján, a területen 2 gyermekescsalád maradt az egyik családban 7 a másikban 3 gyermek él. Többnyire olyan kiskorú gyermek nélküli házaspárok és egyedül élők maradtak itt, akik valamilyen formában tudták rendezni a lakhatási viszonyaikat.. A kilakoltatás alatt álló területen 2 felnőtt maradt, de a költözés náluk is folyamatban van.

A mesterségesen előidézett integrációs folyamat zajlott le. A családok nagy része Ács belterületére költözött, helyzetük nem rosszabb mint a régebb óta itt élő nehéz helyzetű családoké.

Vaspusztá

A lakott külterületek közül a második legnépesebb. Pontos felmérési adatokkal nem rendelkezünk. Tisztázatlanok a tulajdonviszonyok, többnyire tulajdonosok az itt élők. A csatorna hiánya itt is jelentős probléma, az ivóvíz ellátottsága megoldott. A korösszetétel magas szórás mutat a településrész két elkülönülő részre, tagolódik. Az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ részleges információkkal rendelkezik. A kietlenebb részen újabb betelepülési hullámnak

lehetünk tanúi. A korábban elnéptelenedni látszó házsor új családokkal bővült. (1 család 2 gyermekkel + 3 család 8 gyermekkel)

Homokszőlő szőlő

Ács külterületi része, amely az alacsony ingatlanárak miatt vált vonzóvá az elmúlt időszakban. Ezen a településrészen élők rossz minőségű úton tudják megközelíteni a városközpontot. Az utóbbi évek tapasztalatai alapján egyre több kisgyermekes család költözik ide gyakran alacsonykomfort fokozatú ingatlanba. Fontos lenne számukra a közlekedési nehézségek megoldás. Nagy forgalmú úttesten kel gyalogos átkelőhely hiányában átkelni. Helyzetükről, jellemzőikről-szükségleteikről nem rendelkezünk átfogó képpel, ezzel kapcsolatban felmérés szükséges.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés vizsgálatához a téma teljesebb megismeréséhez fontos, néhány kutatásra támaszkodó megállapítást megismerni, amely az általános egészségi állapotot mutatja be. Az egészségi állapot megléte vagy hiánya az utóbbi években a Covid járvány kapcsán még inkább hangsúlyossá vált. A lakosság nagyrésze kényszerűen vette tudomásul, hogy milyen sérülékeny ezen a területen. Többségüknek szembesülnie kellett azzal, amely tulajdonképpen korábban is fontosnak kellett, hogy legyen miszerint az: életminőség egyik legfontosabb meghatározója az egészség, amely egyik alapvető komponense a kedvező életkilátásoknak.

A 2021-es év adatai feldolgozó Demográfiai Portré külön fejezetében vizsgálja az egészségi állapotot. A felmérés főbb megállapításai közül néhányat szeretnék ismertetni.

- A 15 év feletti népesség vizsgálata alkalmával feltárták, hogy a krónikus betegségek száma csaknem a lakosság felét érinti, közülük is a nők vannak előnytelenebb helyzetben.
- Az országban az egészségben várható életevek száma 4,5 évvel emelkedett, viszont az kimutatható, hogy az iskolai végzettség alapján különbségek mutatkoznak meg az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező rétegek esetében fokozottabb az egészségkárosodás.
- Az egészségproblémák közül leggyakoribbak a mozgásszervi betegségek a magasvérnyomás, allergia, magas koleszterin, szívbetegség, diabétesz.
- A krónikus és daganatos betegségek kialakulásának vizsgálata során magas összefüggéseket fedeztek fel az egészség-magatartásbeli és az életmódbeli kockázati tényezők között. Az elemzések alapján az is kimutathatóvá vált, amelyet sajnos a hétköznapi élettapasztalatai is igazolnak, hogy az lakosság egyre többet költ különböző egészségügyi ellátásokra szolgáltatásokra, készítményekre, segédeszközökre.

- Oltásokat a gyermekek közel 100%-a meghatározott oltási rend szerint megkapja, amely nemzetközileg igen jó eredménynek számít
- Magas arányú a rosszindulatú daganatos betegségek előfordulása is, annak ellenére, hogy ezek kialakulásának megelőzésére vagy a korai felismerés segítésére szűrővizsgálatok állnak rendelkezésre, az elemzések arra is rávilágítanak, hogy ezek a preventív lehetőségek nem érik el a lakosságot szükséges mértékben.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	1	1	n.a.	n.a.
2017	0	3	1	1	165	37,13
2018	0	3	1	1	171	40,09
2019	0	3	1	1	161	20,41
2020	0	3	1	1	149	20,23
2021	0	3	1	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az egészségügyi alapellátásról szóló törvény definiálja az alapellátás céljait, feladatait az egyes alapellátás körébe tartozó ellátások sajátosságait. Meghatározza az egészségügyi alapellátás prevenciós feladatait. A törvény rögzíti a települési önkormányzatok feladatait is.

Az egészségügyi ellátás biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

Az ügyeleti ellátás és a szakellátások Komáromban biztosítottak. A Sürgősségi betegellátás Győrben a fekvőbeteg ellátás pedig Tatabányán megoldott.

Az egészségügyi szolgáltatások az alábbi funkciókat kell betölteniük:

Betegség megelőzés, egészségi állapot felmérése, egészségügyi felvilágosítás, gyógykezelés gondozás és rehabilitáció, szakorvoshoz történő irányítás, beteg otthonában történő ellátás.

Az egészségügyi alapellátás keretében Ács Város lakóinak ellátásáról jelenleg csak 2 felnőtt házi orvos 1 gyermekorvos és 3 védőnő gondoskodik.

Egy körzetbe általánosságban 1300-2600 közötti beteg szám jellemzi. A házi orvosi ellátásra is átalakult a világjárvánnyal összefüggő korlátozások miatt. Jelentősen megemelkedett a telemedicinális ellátás. Minimálisra csökkent a korábban elengedhetetlennek tartott orvos beteg találkozások száma. Az országos tendenciához hasonlóan, városunk sem volt ez alól kivétel. A házi orvosok a covid járvány megelőzéséhez az oltóanyag helyben történő beadásával járultak hozzá, amelyet sokan igénybe is vettek. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy a körzetek tekintetében az alábbi leggyakoribb megbetegedések voltak tapasztalhatók:

	I. számú körzet	II. számú körzet	III. számú körzet	Összesen:
2021. 12.31-én a praxisba bejelentkezettek száma	1421 fő	2621 fő	1479 fő	5521 fő
Szív és érrendszeri betegségben szenvedők :	350	1013	632	1995
Agyi keringési zavarban szenvedők	108	38	51	197
Daganatos betegség	85	133	86	304
Cukorbetegség	193	294	207	694
Összesen 2-5 sorok:	736 fő	1478	976	3190

Helyi adatgyűjtés 2021 évről szóló beszámolók alapján, saját szerkesztés

A táblázat segítségével áttekinthető, hogy a gyakoribb megbetegedések száma, miként alakul a körzetek megoszlásában. Megállapítható, hogy a körzetek mérete, páciens száma eltérő így pontos következtetések nem vonhatóak le. Az viszont feltárásra került, hogy a felnőtt lakosság több mint fele az alábbi betegségek valamelyikében érintett, ez az adatok alapján körzetenként és összességében is meg állja a helyét.

A világjárványhoz kapcsolódóan országos szinten lehetővé vált az elektronikus egészségügyi szolgáltatási térhez történő csatlakozás. Ez elősegítette azt, hogy a háziorvosok közvetlenül hozzáférjenek a vizsgálatok eredményeihez, a kórházakkal, szakrendelőkkel, gyógyszerárakkal összeköttetésben legyenek. Ez a lehetőség biztosítja, hogy a rendelés egy része on-line történjen. A lakosság számára megnyugvást jelentene, hogyha a rendelés a személyes kapcsolatot igénylő találkozások számának növekedés irányában tolná el, ötvözve az online és telemedicinális ellátás előnyeit.

Fogorvosi alapellátás két körzetben biztosított. A rendelés folyamatosan csak egy rendelőben zajlik a szájhygiénia állapotok felmérése és kezelése mellett fogpótlás is történik. Az iskolai

szűrővizsgálatot is ellátják. A szájhygiéniás állapotok javítása helyes fogmosási technika elsajátítása fontos lenne.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a védőnői ellátásról. Ide tartozik a területi védőnői ellátás (korábban körzeti védőnői szolgálat), mely magában foglalja az óvodai és az iskola-egészségügyi ellátás. A területi védőnők kiemelt feladatai, közé tartozik: a nő védelem, a várandós anyák gondozása, gyermekágyas időszakban tanácsadás, 0-6 éves korú gyermekek gondozása, óvodai védőnői feladatok, egyéni és közösségi egészségfejlesztés. Az iskola-védőnői tevékenységet ellátók a 6-18 évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az előírt orvosi vizsgálatok, szűrővizsgálatok, védőoltások szervezésében, elvégzik az általuk végezhető szűrővizsgálatokat, részt vesznek az iskolai helyiségek, és környezet, az étkeztetés higiéniás ellenőrzésében. Fontos feladatuk a fokozott gondozást igénylők nyilvántartása, támogatása, állapotuk nyomon követése, továbbá az egészségnevelés, a pályaválasztás segítése, szükség esetén az elsősegélynyújtás. Feladatuk ellátásában szorosan együttműködnek az iskolát ellátó orvossal, a pedagógusokkal, a szülőkkel, a gyermekekkel és más illetékes szakemberekkel, civil szervezetekkel.

/forrás: Magyar Védőnők Egyesülete/

Az egészségügy ellátáshoz való hozzáférés a szakrendelések, kórházi fekvőbeteg ellátás valamint a sürgősségi ellátás tekintetében elmondható, hogy túlterheltség jellemző és nehezített igénybevétel országsszerte jelentkező probléma. Továbbra is fennállnak a hosszú előjegyzési időszakok, amelyeken az egészségügyi ellátásokat érintő változások következtében előírt korlátozások hatására nem enyhültek, hanem drasztikusabbá váltak.

Gyakran felmerülő probléma, a hosszú előjegyzési idő a különböző vizsgálatokra, amely nehézkes és komoly problémát jelent országos szinten. A hosszú várakozási idő, hozzájárulhat a betegek egészségi állapotának romlásához.

Ünnepnapokon és hétvégén a központi ügyelet látja el a szolgáltatást igénybe vevőket.

A városlakók számára Gyógyszertár is rendelkezésre áll a településen, valamint látszerész szaküzlet is elérhető.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenciós és népegészségügyi szűrőprogramok többsége vonzáskörzet településein érhető el. Kampányszerűen szerveződnek a településen. A koragyermekkori kötelező szűrések a védőnők és a gyermekorvos szervezésében elérhetőek a városban.

Az alábbi szűrések már a kötelező ellátási feladatokon túl elérhetőek az itt élők számára: citológiai szűrés, prosztatata szűrés

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a korai neurológia csak a vonzáskörzetében érhető el. Gyógytorna foglalkozások a településen is elérhetőek, beutaló kötelesek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés biztosítása keretében az étrendtervezésre a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben meghatározott szabályok az irányadók. Az önkormányzat vásárolt szolgáltatás keretében biztosítja ennek a feladatnak az ellátását: a bölcsődében, az óvodában, az iskolákban valamint az étkeztetést igénylők részére. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése megvalósul, több esetben történnek észre vételezések az étel minőségével, mennyiségével, kapcsolatban, visszajelzések, folyamatosak, de nem minden esetben hoznak eredményt.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A testmozgás fontossága még inkább előtérbe került a Covid által megnehezített időszakok óta. Ácson a Városi Sportcsarnok és a Pénzäsási Tornacsarnok biztosít helyszínt több rangos eseménynek a sportélet rendezvényeinek, versenynek, diákolimpiai és országos eseményeknek adott otthont. Valamint a helyi sportolóknak, fiataloknak biztosít lehetőséget, hogy szervezett keretben, időszakos vagy heti rendszerességgel mozoghassanak kedvük szerint.

Az alábbi sport tevékenységeknek biztosít lehetőséget a csarnok:

labdarúgás, futsal, kézilabda, floorball, tenisz, asszonytorna, szenior torna, ritmikus gimnasztika, kosárlabda, TRX és egyéb sportok, valamint egyéb sportrendezvények és sportesemények.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ a város területén élők számára nyújt szolgáltatásokat a személyes gondoskodás területén. A szolgáltatási paletta három önálló szakmai egységet foglal magába:

Idős ellátás szakmai egysége:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Idősek nappali ellátásaként: Idősek klubja

Családsegítés és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai egysége:

- Család- és gyermekjóléti szolgálat

Gyermekek nappali ellátását biztosító szakmai egység:

- Bölcsőde

A szakmai egységek tevékenysége a későbbi fejezetekben kerül kibontásra.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Drogprevenciós tevékenységet korábban a Komáromi Rendőrkapitányság látott el városunkban. A kapitányság rendszeresen tartott előadásokat bűnmegelőzési, drogprevenciós témákban az általános iskolások részére.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán kioztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A városunkban szociális konyha működik, amellyel kapcsolatban korábbi pontnál található tájékoztatás.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánossá eszközeinek alkalmazásával történik

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Ácsen és országsszerte a járvány időszaká alatt korlátozva voltak a helyi közélet kibontakozásának lehetőségei. Természetesen a közéletet formáló szervezetek igyekeztek akár online formában is eljutni a város lakóihoz, több esetben hasznos és szórakoztató programokkal felhívásokkal. Azonban a közösségben a személyes jelenléttel megvalósítható tényleges részvételen alapuló programok irányában megnövekedett az igény. Ennek köszönhetően egy nagyon színes és programokban gazdag évet tudhat maga mögött a város. A programok közös civil kezdeményezésre az Önkormányzat támogatásával és a lakosság aktív részvételével zajlottak. Néhány program a teljesség igénye nélkül:

Guinness Rekord kísérlet, tojásfa állítás amely eredményesen zárult, a felkészülés még a Covid időszak előtt került kezdeményezésre .

Májális nagyszabású civil kezdeményezésen alapuló, program, amely nem csak a városlakóinak, hanem a környező vidék élőknek is felkeltett az érdeklődését hasznos programokkal, vidám hangulatával.

Gyermeknap város szervezeteinek eredményes együttműködésének köszönhetően, színes izgalmas programok álltak a gyermekek és az idelátogatók rendelkezésére.

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

Város Önkormányzata elsősorban az alábbi közművelődési intézményeken keresztül biztosítja a szabad művelődés lehetőségét:

Bartók Béla Művelődési Ház

A helyi lakosság művelődési igényeinek, szükségleteinek kielégítésre, művészeti alkotások bemutatására, kulturális érték közvetítésre, törekszik. Kulturális rendezvényeivel a város lakói számára tartalmaz együttlét a művelődési és a szórakozási lehetőségeket biztosít. A település

szellemi, művészeti értékeinek hagyományainak feltárása, megismertetése a helyi művelődési szokások gondozása is célja.

A város kulturális életét színesítik a különböző civil és egyéb szervezetek rendezvényeinek, programjainak is, esetenként ez az intézmény szolgál otthonul.

További állandó programok nyújt a Művelődési Házba látogatók számára, szinte minden korosztály részére szerveződik szabadidős tevékenység. (teljesség igénye nélkül: megemlékezések, kézműves foglalkozások, zenébölcsei, klubfoglalkozások, nyelvtanfolyamok)

Könyvtár települési és közművelődési feladatokat ellátó nyilvános könyvtár, mely az esélyegyenlőség jegyében megteremti a korlátok nélküli, szabad információhoz és dokumentumhoz jutás lehetőségét.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	van	5 763	2

Forrás: TelR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Városunkban nem jellemzőek az együttélésre kiélezett konfliktusok.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A város lakói civil vagy szociális szolgálat szervezésében szívesen tesznek felajánlásokat jó ügy érdekében. Az utóbbi években sajnos több alkalom is adódott, amikor egy városunkban élő család egészségügyi, vagy váratlan krízishelyzet kapcsán került bajba, a város lakóinak segítségszándéka minden esetben megmutatkozott és példaértékű volt. A segíteni akarás jelen van az itt élők lelkiületében és a civil és önkormányzati szervezetek is számíthatnak támogatásukra.

A Szociális Alapszolgáltatási Központ adománygyűjtő és adományközvetítő tevékenységet folytat egész éven át, akciókhoz kapcsolódva pedig önkéntesek, bevonásával bonyolítja le programjait.

A közösségi oldalakon is folyamatosan hirdeti felhívásait. A civil szervezetek társadalmi felelősségvállalását egy későbbi fejezet ismerteti.

- c) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A nemzetiségekhez tartozók kulturális identitásának megőrzése céljából a Roma Nemzetiségi Önkormányzat tevékenységét az alábbi pontban kerül leírásra.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A helyi önszerveződések példáit a fenti pontok taglalják.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Kulturális tevékenységek mellett adományosztással is foglalkozik alkalomszerűen. Városi rangú rendezvényeken képviselteti magát. Tehetség gondozás keretében segíti a fiatalok jövőjét.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem egyenletesek a településen élők számára	- szolgáltatások igénybevételének elősegítése beszállítással, rendezvényekre történő eljuttatással
Mélyszegénységben élők, krízisbe kerülők nehéz helyzete	- közösségi programok nyújtásával - célzott adományközvetítés kialakítása a városban
A romák és mély szegénységben élők szocializációs hátrányai jelentősek	- egyéni esetkezelések biztosítása, amely segíti az alapvető szociális kompetenciák elsajátítását, általános normaértékrendszer közvetítését
Munkaerő piaci hátrányok jelentősek, gyakran már a jelentkezésnél okoznak nehézséget	- munkaerő piaci kihívások leküzdését elősegítő személyes konzultáció
Az információhoz való hozzájutás nem	- az információhoz jutás egyenlőségének elősegítése személyes

egyenletes a településen	információ közvetítéssel.
A családtervezés spontaneitása, amelyet gyakran korai gyermekvállalás és a nagy létszámú családmódel kialakulásához vezet	- tervezett családalapítás elősegítése, megfelelő, felelősségteljes, jövő orientált szülői attitűd kialakításának támogatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Amiről egy nemzedék álmodik, az a következő nemzedék számára már valóság.

Károlyi Mihály

A gyermekek általános társadalmi jólétének biztosítása alapvető feladata és mindenkor kihívása a városunk számára. A következő generáció számára meghatározó, hogy milyen társadalmi-közösségi- kulturális körülmények lehetőségek biztosítottak a személyiségük kibontakoztatásában. A fiatal korosztályhoz tartozók életkörülményeinek optimalizálásában a családdal partnerségben kiemelt szerepe van az intézményi ellátó rendszernek a támogatást biztosító szociálpolitikai helyi és országos ellátórendszernek. A korábbi fejezetben tárgyalt szegénység jelen van ennél a célcsoportnál is. A legkedvezőbb feltételek ebben a korosztályban állnak fenn ahhoz, hogy a szegénységi kockázat átörökítését megelőzzék, fenntartását mintázatok kialakítását mérsékeljék, a szocializáció másodlagos terén elősegítsék az ellátórendszer a kedvező mintázatok kialakulásának esélyét.

Ács Város Önkormányzata elkötelezett a gyermekek jogainak maradéktalan érvényesítése jólétük biztosítása mellett, jelen fejezetben az őket érintő kérdésekkel, problémákkal foglalkozunk helyi megközelítésben.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 545	3 662	7207	49,19 %	50,81 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			240	3,33%	

0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	571	515	1086	7,92%	7,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	112	116	228	1,55%	1,61%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az előírt sablon alapján a fenti táblázat adatai egy kialakult állapotot mutatnak a vizsgálati évben. A helyi adatgyűjtés alapján a következő adattáblában megfigyelhető a korosztályok alapján az összes korcsoport mérsékelt csökkenése. A családtámogatási rendszer változásainak köszönhetően az elmúlt években megfigyelhető a születések számának mérsékelt emelkedése, amelyet a járvány időszaka kedvezőtlenül befolyásolta.

A korábbi elemzések demográfiai adatsorok arra engedtek következtetni, hogy a születésszám emelkedése mellett a lakosság számának alakulását pozitív irányba befolyásolhatják a pozitív vándorlási hullám, amely gazdasági tényezők valamint a kedvező városi infrastruktúra köszönhető. A pozitív változások pandémiás időszakban megtorpanni látszanak, de várhatóan ez átmeneti jellegű.

Korcsoportok 2022.01.01.	Férfi	Nő	Együtt 2022.01.01.	2021.01.01.	
0-2	137	112	249	253	-4
3-6	162	139	301	301	0
7-14	308	288	596	606	-10
15-18	166	147	313	320	-7
0-18	773	686	1459	1480	-21
19-60	2160	2110	4270	4304	-34
61-102 éves	672	941	1613	1655	-42

Önkormányzati adatgyűjtés

A város ellátórendszerének szolgáltatásainak fejlesztése kiemelkedően fontos a népesség megtartó erejének fokozása érdekében folytatott szolgáltatás fejlesztés az ezekre vonatkozó adatokat későbbi pontokban részletezzük.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekvédelmi ellátórendszer feladatait a pénzbeli természetbeni és a személyes gondoskodást nyújtó ellátások körét jogszabályok, részleteit a helyi szociális rendelet határozza meg. A gyermekek általános jóléti rendszerét a helyi ellátórendszer teszi teljessé. A gyermekvédelembe ismeretes fogalmak mentén az alábbi adatok elemzésére kerülhet sor. A következő táblázat a védelembe vett gyermekek valamint a veszélyeztetett kiskorúak számát mutatja. Az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálat az észlelő és jelzőrendszer működtetésének segítségével feltérképezi a gyermekek veszélyeztetettségét

és a helyzethez igazodó szükséges intézkedéseket tesz. Elsődlegesen a veszélyhelyzet megelőzése, súlyosbodása kialakulásának mérséklése a feladata.

Gyermekek veszélyeztetettségének okai

A veszélyeztetett gyermekek ügyében a probléma megoszlása az alábbiak szerint alakult, négy fő csoport mentén 2021 év beszámolója alapján:

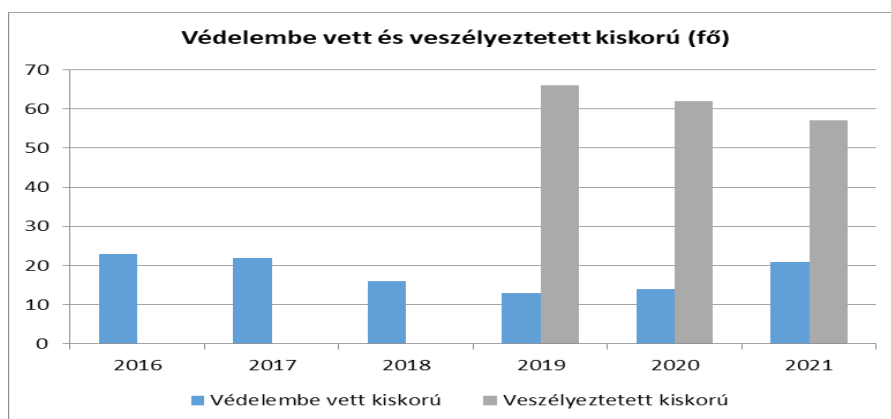
- Környezeti főcsoport: nevelési probléma, szülő életvitele, családi konfliktus, szülők betegsége, gyermekbántalmazás, gyermek elhanyagolása, egyéb személy általi veszélyeztetés, iskolai kirekesztés, kortárs negatív hatása, elégtelenlakás körülmények, kilakoltatás veszélye, munkanélküliség. **Az esetek 53%-ban állt fenn.**
- Magatartási főcsoport: gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, aszociális-antiszociális viselkedés, drogfogyasztás, alkoholfogyasztás, játékszenvedély, csavargás, tankötelezettség elmulasztása. **Az esetek 34%-ban állt fenn.**
- Anyagi fő csoport: **Az esetek 10 %-ban állt fenn.**
- Egészségi főcsoport: tartós betegség, fogyatékoság, magatartástanulási zavar. **Az esetek 3 %-ban állt fenn.**

A hatósági feladatkörbe tartozó ügyek többségében szociális segítőtevékenységet lát el, a Komáromi Központ esetmenedzserével működik együtt.

Az alábbi táblázat szerint az elmúlt években a veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek száma csökkent ezt a tendenciát a 2021 év adatai mülják felül, amelynek vélhetően a pandémia egyik következményeként tudható be. A digitális oktatási feltételei az alacsony iskolalátogatási motiváltsággal rendelkező gyerekek a további hiányzásait segítették elő. Ugyanakkor a szociális szakemberek észrevételei alapján elmondható, hogy a mentális betegségekkel küzdő fiatalok száma is megemelkedett, amely közvetetten elősegíthette az iskolai hiányzások miatti védelembe vételek számának megemelkedését.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	23	90
2017	22	86
2018	16	76
2019	13	66
2020	14	62
2021	21	57

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	153
2017	122
2018	86
2019	72
2020	60
2021	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számának alakulását a Gyermekvédelmi beszámoló adataiból ismerhetjük meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	2015. 12.31	2016. 12.31.	2017. 12.31.	2018. 12.31.	2019. 12.31	2020. 12.31	2021. 12.31
Gyermekek száma	210	153	103	83	64	55	56

Önkormányzati adatok

A tendenciát jól szemlélteti a táblázat, az ellátást kérelmezők száma folyamatosan csökken. Ennek hátterében több tényező húzódhat meg:

a jövedelmi helyzet javulása (családvédelmi intézkedések) és a jogszabályi jogosultsági feltételek, jövedelem határ kismértékű növekedése, valamint az Bölcsődés és Óvodás gyermekek ingyenes étkezési lehetősége eredményezi ezt a változást.

A Gyermekvédelmi beszámoló megállapítása alapján városunk 0-18 -as év alatti gyermekeinek 5 %-a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe részesül.

2021. év december 31-én és december hó folyamán ellátásban részesített személyek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint a jogosultság megállapításakor				
Megnevezés	Egy főre jutó családi jövedelem			
	A nyugdíjminimum felét nem éri el (-14250.-)	A nyugdíjminimum fele, ill. annál több, de a nyugdíjminimumot nem éri el (14250-28500)	A nyugdíjminimumot eléri, de annak 135 %-át (38.475) nem haladja meg	Az öregségi nyugdíjminimum 135 %-át meghaladja, de annak 145 %-át (41.325) nem haladja meg
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	0	46	4	6
Összesen: 56				

A táblázat adatiból láthatjuk, hogy a középső jövedelmi sávba tartozik az igénylők majdnem fele tartozik. A támogatás szükségét indokolják a beszámoló megállapításai, valamint a gazdasági folyamatok, amelyek hatással lehetnek a háztartások életszínvonalára különösen az amúgy is nehéz helyzetben élők számára. „Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő család gyermekei valóban nehéz anyagi helyzetben élnek, a családok java részében az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 28.500.- Ft-ot.

Az adatokból láthatjuk, hogy a családok helyzete az alacsony jövedelem miatt állandó segélyezést vagy komplex megsegítést igényelne. Ám a törvényi lehetőségek korlátozottak, így a családokat az eseti segélyezés keretében igyekszik önkormányzatunk támogatni, ha kérelemmel fordulnak a hivatalhoz.”

2021. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint					
0-2	3-5	6-13	14-17	18-	Összesen:
4	9	32	10	1	56

A táblázatból láthatjuk a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek korcsoportomként megoszlását is. Látható, hogy a 6-13 éves korosztályban a legnagyobb a kedvezményben részesülők köre. Ennek talán oka, hogy a kedvezményhez kapcsolódó ingyenes étkezést az általános iskolában veszik igénybe a legtöbben.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Az életkezdési támogatás a gyermekvállalási kedv ösztönzéseként az újszülötteket nevelő családok gyermekeit egyszeri életkezdési támogatásban részesíti.

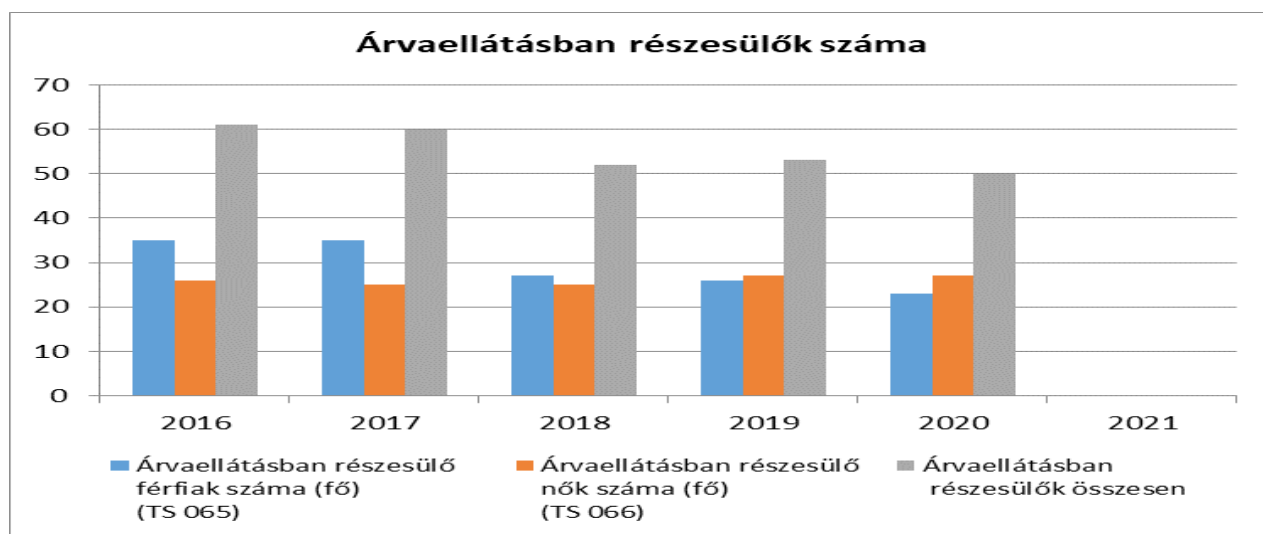
Az árvaellátás az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás, melynek szabályait az 1997. évi

LXXXI. törvény (Tny.) határozza meg. Az árvaellátás alapvetően a gyermek 16. életének betöltéséig jár, kivéve ha nappali rendszerű oktatásban vesz részt a gyermek, ebben az esetben legfeljebb 25. életének betöltéséig jár. (Tny. 55. §) Az árvaellátás összege gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna. A nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek, akinek mindkét szülője elhunyt, illetve akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű. (Tny. 56. § (1) és (2) bek.)

Az árvaellátásban részesülők számát az alábbi táblázat szemlélteti. Mértéke fokozatosan csökken.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	35	26	61
2017	35	25	60
2018	27	25	52
2019	26	27	53
2020	23	27	50
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Városunkban a gyermekek étkeztetésének megoldása a napközbeni ellátás keretében biztosított. A napközi otthonos óvodában és iskolai napközis otthonban a háromszori étkezési lehetőség adott, az iskolában lehetőség van a menza (ebéd) igénylésére is. A Gyvt. 21/B. §. (1) bekezdése szabályozza a normatív kedvezmények körét.

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a **bölcsődében**, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy **óvodai nevelésben** részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékcal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű **iskolai oktatásban** részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

Az étkeztetés Ács városban az Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskolában, Ácsi Bóbita Óvodában és az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ Ácsi Pitypang Bölcsődéjében az alábbiak szerint alakult a 2021-es évben:

Iskolai étkezésben résztvevők számának alakulása:

Intézmény:	Napközi Otthonos ellátás(napi 3x étkezés) és menza (napi 1x) étkezés normatív támogatásban részesülők (fő)						
	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők(100%)		Fogyatékos (tartós beteg)gyermekek (50%)		Fizetők (fő)		Összesen (fő)
	Napközi	menza	Napközi	Menza	Napközi	Menza	Étkezők létszáma
Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola és (Fő u. 88, Ifjúság u. 2.))	38	0	28	20	32	62	180

Óvodai, bölcsődei étkezésben résztvevők számának alakulása:

Intézmény	Rendszeres	Tartósan beteg	Fizetők	Összesen
-----------	------------	----------------	---------	----------

	gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, három vagy több gyermeket nevel, egy főre jutó havi jövedelem alapján (100%)	vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek (100 %)		
Pitypang Bölcsőde Ács, Óvodaköz 1.	12	0	4	16
Bóbita Óvoda Ács, Óvodaköz 1. Ács, Kinizsi P. u.	123	0	24	147

A táblázat adataiból láthatjuk, hogy az óvodai és bölcsődei étkezéseknél a normatív kedvezményezettnek legnagyobb köre a törvényben meghatározott egy főre jutó jövedelemmel nem rendelkezők köre. A bölcsődében az összesen étkezők 25%- a az óvodában a 16% fizet teljes árat az étkezésért.

Az iskolai étkezésnél is látható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma az előző évektől eltérően, már nincs többségben. Az összesen étkező 52 % -a fizet az étkezésért.

A vészhelyzet ideje alatt a digitális oktatás idejére- a szülő kérelmére intézményi gyermekétkeztetést kellett biztosítani - elvitel vagy kiszállítás formájában. Az igényelt étkezést az Eurest konyhájáról lehetett elvinni a megbeszélte időpontokban, míg a külterületre való szállításról az Önkormányzat gondoskodott.¹²

Szünidei gyermekétkeztetés:

A Gyvt. 21/C §-ban foglaltak alapján kötelező feladat lett a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása. Az ingyenes szünidei étkeztetést a szülő kérésére, a hátrányos és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos gyermek(ek) részére kell biztosítani napi egyszeri déli meleg főétel formájában a tavaszi, őszi, és téli szünetben valamennyi munkanapon illetve a nyári szünetben legalább 43 munkanapon.

A szünidei étkeztetésben részesülő kiskorúak 2021-ben.

Megnevezés	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet
Ellátottak száma (fő)	20	27	19	18

¹² Forrás: Önkormányzati adatok, Gyermekvédelmi beszámoló

Az alábbi táblázatból láthatjuk, hogy hány gyermek vette igénybe a szünidei étkeztetés lehetőségét.

A 2021-es évben a szünidei étkeztetésre fordított költségek körülbelül 38%-át fedezte az állami normatíva. Az önkormányzat a korábbi évekhez hasonlóan is saját forrása terhére vállalta az étel kiszállítását biztosítva ezzel a pusztán élő gyermekek ellátását is.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számát illetően nem áll rendelkezésünkre adat

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a Gyvt.-ben meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll. A jogszabály szerinti feltételek fennállását vizsgálják a kérelem benyújtásakor. Feltételek a foglalkoztatottságát, iskolai végzettséget és lakáskörülményeket vizsgálja. A szülő önkéntes nyilatkozata alapján történik a megállapítás.

A fogyatékkal élő gyermekek szüleire átlagosnál több feladat és nehézség hárul. A csoportba tartozó gyermekek helyzetéről, jellemzőiről a település vonatkozásában nem állnak rendelkezésre adatok. Szolgáltatáshoz való hozzáférésük azonban nem gátolt.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A gyermekek száma a pandémia előtti időszakban kedvezően alakult, amely az utóbbi évben mérsékeltebb emelkedést mutat. A körzetre vonatkozó gyermekszámokat nem mutatja a táblázat, a védőnőre jutó átlagos számot tartalmazza. A körzetek tekintetében 3 fő látja el a védőnői feladatokat, a tartós helyettesítés 2020 véget ért.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	3	170	56
2017	3	176	58
2018	3	199	66
2019	3	200	66

2020	3	205	68
2021		207	69

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői ellátás szakmai jellemzőit egy korábbi pontban megtárgyalásra kerültek. A gyermekekhez fűződő tevékenység körben kiemelt jelentősége van a személyes találkozásra épülő státusz és szűrővizsgálatoknak. Valamint a védőnő által tett családlátogatásoknak, tanácsadásoknak.

A védőnők a területi tevékenységeik mellett iskolai szűrővizsgálatokat és egészségvédelemmel kapcsolatos feladatokat is ellátják az intézményekben.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvo s által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	1	n.a.	N.R.
2017	0	3	1	n.a.	n.a.
2018	0	3	1	n.a.	n.a.
2019	0	3	1	n.a.	n.a.
2020	0	3	1	1032 fő	n.a.
2021	0	3	1	1134 fő	n.a.

Forrás: Önkormányzati adatok

Ácson egy gyermekorvosi körzetben 1 fő gyermekorvos látja el a tevékenységet. A beszámoló alapján az alábbi statisztikai adatok jellemzik a gyermekbetegségekben érintettek számának alakulását.

A Gyermekorvos a területi feladat ellátása mellett, iskola orvosi tevékenységet és szűrővizsgálatokat végez. A kötelező oltások tekintetében 100% a gyermeklakosság átoltottsága.

	2020 év adatai	2021 év adatai
Koraszülöttek	4 fő	3 fő
Szív és érrendszeri betegségben szenvedők	4 fő	7 fő
Allergiás, légúti, bőr	43 fő	44 fő
Cukorbetegség	2 fő	3 fő
Mozgásszervi	16 fő	16 fő
Mentális/pszichés	13 fő	11 fő

Szem	21fő	21fő
Összesen:	61 fő	105fő

Beszámolók alapján saját gyűjtés, saját szerkesztés

A betegségek az országos tendenciákon belüli értékeket mutatnak.

- b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A megjelölt csoportba tartozó gyermekek részére akik integrált nevelésben részesülhetnek az óvoda nyújt ellátást.

A szakemberek többsége a korai intervenciót kiemelten fontosnak tartja ebben a témában. Jelenkorban egyre több gyermek érintetté válik(szenzomotoros, mozgáskoordinációs problémák), amelyet a szakemberek a mindennapi munkájuk során tapasztalnak. A szűréseket végző szakemberek túlterheltsége, hiánya jellemző a régióban, amely nehezíti a problémák feltárását és az erre vonatkozó fejlesztési lehetőségek igénybevételét is.

- c) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Városunkban a felsorolt ellátások közül Család és gyermekjóléti szolgáltatásműködik.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai (a 2021 évről)

A szolgáltatás biztosítása településünkön az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ keretein belül, a család- és gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységében történik. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, meghatározott esetekben-jogszabályban előírt pedig hatóság által delegált.

A gyermekjóléti szolgáltatás keretén belül az egész családra kiterjedő olyan személyes szociális szolgáltatást nyújt, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával hozzájárul a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzéséhez, illetve a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez.

A szolgáltatás az észlelt probléma súlyához, a család helyzetéhez, szükségleteihez igazodik. A szolgálat kiemelt figyelemmel kíséri a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körülményeit a városban és a településhez tartozó külterületeken, segíti őket a szolgáltatásokhoz való hozzájutásban.

A gyermekjóléti feladatok megvalósulását a segítő attitűd jellemzi, ami komplex családgondozás, családlátogatások, tájékoztatásnyújtás, információnyújtás, tanácsadás, konzultációs lehetőségek, segítő beszélgetések, szabadidős programok szervezése, hivatalos ügyintézés segítése, adományok közvetítése, csoportfoglalkozások formájában valósul meg. A veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szolgálat észlelő és jelző rendszert működtet.

A szolgálat munkáját az ügyfelek igényeihez igazodva kéthetente, 6 órában hétfői napokon a délutáni órákban, pszichológus segíti. A tanácsadás a kötelező feladatokon felüli vállalása a településnek.

A Szolgálat igénybevevőinek alakulását életkori bontásban az alábbi táblázat mutatja 2021 évben:

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0–2	3–5	6–13	14–17	18–24	25–34	35–49	50–61	62 felett	Összesen	Családok száma	
		éves											
Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	3	10	22	13	5	11	12	4	2	82		
	Nő	2	10	16	12	17	19	39	11	8	134		
	Össz. (01+02)	5	20	38	25	22	30	51	15	10	216	93	
	Férfi	-	-	-	-	6	10	8	5	7	36		
Nem együttműködési megállapodás alapján	Nő	-	-	-	-	8	14	16	10	6	54		
	Össz. (04+05)	-	-	-	-	14	24	24	15	13	90	43	
	összesen (03+06)	5	20	38	25	36	54	75	30	23	306		

A Család és Gyermejjóléti Szolgálat igénybe vevői 2019/2020/2021

	2019	2020	2021
Együttműködési megállapodás	203 fő 90 család	235 fő 136 család	216 fő 93 család

alapján			
---------	--	--	--

Tanácsadottként nem együttműködési megállapodás alapján 90 fő jelent meg, közülük sokan az év során több alkalommal is megjelentek.

A gyermekjóléti szolgálat gondozási eseteinek a számát az alábbi tábla mutatja:

	Szolgálatunkkal együttműködési megállapodásban álló gyermekek száma	Szolgálatunkkal együttműködési megállapodásban álló családok száma	Ebből hatósági intézkedéssel érintett gyermekek száma	Ebből hatósági intézkedéssel érintett családok száma
2021	99 gyermek	93 család	30 gyermek	22 család

2021-es év folyamán 99 fő 18 év alatti gyermekkel álltak kapcsolatban közülük 5 gyermek ügyében javasoltak hatósági intézkedés kezdeményezését veszélyeztetés fokozódása miatt.

Az ellátott gyermekek száma az előző évhez képest nőtt. Az érintett családok száma, valamint a hatósági intézkedéssel érintett gyermekek száma csökkent. Az adatokból kiderül, hogy az ellátási formák közül alapellátás keretein belül gondozták a gyerekek többségét igyekezve megelőzni a gyermekvédelmi intézkedések súlyosbodását.

A korábbi évekre visszamenőleg megállapítható, hogy a Szolgálat gyermekjóléti területén volt túlnyomó többségben az igénybe vevők. Az elmúlt években viszont, nem feltétlenül a jelzőrendszer megkeresésére és elsődlegesen nem csak veszélyeztetés okán kötöttek együttműködési megállapodást. Szakmai szempontból ezek az adatok azt is tükrözik, hogy a lakosság bizalommal fordul felénk és kér segítséget nehézhelyzetekben is tőlünk.

Hatósági ügyek kapcsán:

A 2021-es évben a Központ beszámolója alapján elmondható, hogy a korábbi évekhez hasonlóan településünk a hatósági intézkedésekkel leginkább érintett a járason belül. Ezekben az ügyekben az esetfelelős a Központ, aki Szolgálatunkat legtöbb esetben bevonja. A családsegítő kollégák elsősorban alapszabályként a Komáromi Központ esetmenedzser kollégáival tartanak kapcsolatot, de fokozódó veszélyeztetés esetén továbbra is kezdeményezniük kell a gyermekvédelmi intézkedést közvetlenül a Hatóságnál. A felülvizsgálati tárgyalásokon, valamint az azt megelőző Esetkonferenciákon az esetek **többségében továbbra is részt kell venniük**. Viszont **visszacsatolást nem, vagy csak később kapnak**, hiszen a gyermekvédelmi rendszer több szintűvé vált.

.

Válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása:

2021-ben, válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyáról jelzés nem érkezett Szolgálatához, nem jelent meg válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyát.

Családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása:

A 2021-es év folyamán két édesanya kapcsán szociális segítő tevékenységet végeztek

Egyéni esetkezelés tapasztalatai:

A Szolgálat munkatársai az esetkezelés során a családokkal történő segítő beszélgetés alkalmával feltérképezik az igénybe vevők erőforrásait. Közös probléma meghatározás érdekében a probléma látás közös kialakítására törekszenek. A segítő folyamat során az erőforrások, és az igénybe vevők probléma megoldó képességének elősegítése is céljaink között szerepelnek. A Szolgálatnál rendelkezésre álló támogatásokról, (kríziskamra, ruhabörze, pék áruadomány, alkalmakhoz kapcsolódó adományközvetítés,), és a máshol elérhető támogatásokról, szolgáltatásokról tájékoztatást nyújtanak, közvetítenek, szerveznek.

Az esetkezelések támogatásokról, lehetőségekről nyújtanak információt. Segítőbeszélgetést folytatnak ügyfelekkel életvitelük-élethelyzetük rendezéséhez. Közvetítettük más ellátásba, szolgáltatásba, hogy komplex problémáik megoldásához több felől többféle segítséget is igénybe tudjanak venni. Az ügyfeleket adományba részesítik, akut élethelyzethez-krízishez kapcsolódó és folyamatos adományoztatás keretein belül. Az ácsi lakosságot élelmiszersomaggal támogatták. Kríziskamrából 183 db kríziscsomagot juttattak el azokhoz, akik ilyen kéressel fordultak hozzánk.

A veszélyeztetettség megelőzése érdekében folytatott preventív tevékenység:

A koronavírus betegség miatt a 2021 év első negyedévében a korlátozások és a veszélyhelyzet miatt az előző évhez hasonlóan a Szolgálatnak is alkalmazkodnia kellett a megváltozott körülményekhez.

Amint a járványügyi szabályok lehetővé tették visszaállt a rendszeres családlátogatások, személyes megjelenést biztosító egyéni esetkezelések, valamint a pszichológiai tanácsadás Tavasz végén ismételt programokat tartottak. Palántát, vetőmagokat biztosítottak azoknak, akik jelezték, hogy szeretnének otthon veteményest. Ezzel ügyfeleiket a saját portáljuk szebbé tételére, az életük tudatosabb szervezésére és a gyerekeikkel való közös időtöltésre motiválták.

Az Utcai Szociális Segítők Egyesületével kialakított együttműködésnek köszönhetően a szerdai napokon az arra rászorulóknak zöldség, gyümölcs és tartós élelmiszer adományban részesülnek.

Ruhákat célzottan és ruhabörzét keretében adományoznak.

Ügyfelek gyermekei részére 5 napos ingyenes nyári táborot tartottak, amelyen összesen 15 gyermek vehetett részt. (állatsimogatóban, motoros bemutatón, és fejlesztő programokon vehettek részt, valamint játékos formában tanulhattak meg olyan hétköznapi készségeket, amelyek a jövőben hasznosak lehetnek.)

Jeges pusztán több alkalommal közösségfejlesztő és készségfejlesztő programokat szerveztek. Nyáron a felnőttek egy gyerekek is részt vehettek az egy napos közös bográcsozással egybekötött játékos közösségfejlesztő foglalkozásokon. Az őszi szünetben, a városban és külterületen is tartottak programokat.

Ősszel a Magyarok Kenyere program keretein belül lisztadományt biztosítottak.

A két napos tartósélelmiszer gyűjtés az Ácsi és környékbeli lakosok jóvoltából sikerrel zárult.

December elején Mikulás ünnepséget szerveztek Jegespusztán.

Karácsonykor megrendezésre került az eddigi évekhez hasonlóan a gyerekek szereplésével a karácsonyi ünnepség, Az ünnepség részeként 25 gyermek kaphatott ajándécsomagot. 50 rászoruló ácsi család részére jutottak el karácsonyi élelmiszersomagot, melyet nagy örömmel fogadtak.

d) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Településünkön a bölcsőde az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ telephelyeként működik 2 csoporttal. 26 férőhellyel maximális kihasználtsággal. A bölcsőde 5.30 -tól 17.00 óráig tart nyitva. Rugalmasan igazodva szülők munkaidejéhez. A bölcsődében napközbeni ellátást biztosítanak 20 hetes kortól 3 éves korig, ill. jogszabályban meghatározott esetben 4 éves korú kisgyermek számára.

Az intézménybe a beíratás folyamatos. A kérelmezők nyilvántartásba vételre kerülnek. Felvétel, a jogszabályi előírások szerint történik figyelembe véve, az előnyt jelentő helyzeteket.

A bölcsődében ellátott gyermekek szülei munkáltatói igazolással rendelkeznek.

A bölcsődében a kisgyermek nevelése, gondozása szeptembertől augusztusig terjedő nevelési év. Ezért egy naptári év két nevelési évet is érint.

Gyermekek számának alakulása év közben:

2021 év folyamán ellátott gyermekek száma: 46 fő.

Nemek aránya: 25 lány; 21 fiú

2021 év folyamán kiíratott gyermekek száma: 3 fő (költözés egyéb illeték változás okán)

2021 év folyamán óvodába távozó gyermekek száma: 18 fő

2021 szeptemberében bölcsődében maradt gyermekek száma: 8 fő

2021 októberében a - legfiatalabb gyermek: 13 hónapos.

legidősebb gyermek: 42 hónapos.

Családi összetétel szerinti megoszlás:

- Házastárs gyerekkel: 37
- Egy szülő gyerekkel: 9
- Több gyereket nevelő család: 6
- Tartósan beteg gyermeket nevelő család: 2

Étkezés

-
- **Normatív kedvezményre jogosultak:**

	2021. január.1.- 2021.augusztus.31.	2021. szeptember.1- 2021. december.31.
Egy főre jutó jövedelem alapján	13 fő	18 fő
3 vagy több gyermeket nevelő család	5 fő	1 fő
Tartósan beteg gyermeket nevelő család	2 fő	-

-
- **Étkezést fizetők**

2021. január.1- 2021. augusztus.31.	2021. szeptember.1.- 2021. december.31.
6 fő	7 fő

Programok megvalósulása

- családi nap és óvodába készülő gyermekek búcsúztatása (bölcsőde udvarán)
- a szülőkkel együtt részesei lehettünk az óvodában megtartott Márton napi rendezvényen

Farsang, húsvét, gyereknap,

Mikulás, karácsony a délelőtti nevelésiprogram keretében.

A gyermekek születésnapját). Kisgyermeknevelők által készített ajándékkal és tortával. A tortát az Eurest Kft adományozta a gyermekek számára.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	26	26
2017	26	26
2018	26	26
2019	26	27
2020	26	26
2021	26	26

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

2019 év folyamán egy kisgyermek ügyében veszélyeztettséget állapított meg a hatóság, így a nevelési év végéig férőhelyen túl a jogszabályok előírásai alapján biztosították az ellátást.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahely i bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahely i bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	26.	26
2017	0	0	0	0	0	0	26	26
2018	0	0	0	0	0	0	26	26
2019	0	0	0	0	0	0	26	27
2020	0	0	0	0	0	0	26	26
2021	0	0	0	0	0	0	26	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) gyermekvédelem;

Gyermekvédelem széles területet átfogó többretnű szolgáltatásokat nyújt . Városunkban az alapszolgáltatási feladatok biztosítottak. A gyermekvédelemhez kapcsolódó jelzőrendszer i feladatokat lát el a jogszabályban meghatározott szervezetek és személyek.

A jelzőrendszert a korábban említett család és gyermekjóléti szolgálat működteti.

Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai 2021-es évre vonatkozóan:

A gyermekjóléti szolgálat az észlelő- és jelzőrendszer részét képező, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyek és intézmények bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, megszüntetése érdekében.

Szolgálat az elmúlt évben 84 jelzést kapott a jelzőrendszeri tagoktól. A beérkezett jelzésekre a szükséges intézkedések megtétele után Szolgálat minden esetben írásban tájékoztatta a jelzést tevőt.

A hatékonyabb információ áramlás érdekében a jelzéseken túl, a jelzőrendszeri tagoktól írásban, több esetben kértek tájékoztatást. A 2021 évi jelzések eloszlása alapján is elmondhatjuk, hogy a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől 56 db érkezett iskolai hiányzások és magatartási problémák ügyében, azt követik a sorban az állampolgári bejelentések 16 db, az egészségügyi szolgáltatást nyújtóktól 7 db, a személyes gondoskodást nyújtó intézmények 3 db, az ügyességtől, bíróságtól 1 db jelzés érkezett.

Kapcsolattartás a jelzőrendszeri tagokkal:

A kapcsolattartás gyakoriságát tekintve napi szintű telefonos kapcsolattartás jellemző. Így elmondható, hogy az Iskolával, óvodával, védőnővel, központtal szoros az együttműködés.

Jelzéseket a jogszabályi előírásoknak megfelelően írásban fogadják, krízis esetén utólagosan. A GYVR rendszer bevezetésével még hangsúlyosabb, hogy az adatok megfeleljenek az okmányokban szereplő adatokkal. A jelzőrendszer tagok felé ezt folyamatosan hangsúlyozni szükséges. Az adatok feldolgozását, az adminisztrációs terheket a pontatlanságok jelentősen növelik.

Szolgálat a hatékonyabb együttműködés elősegítése érdekében a jelzőrendszeri tagokat az év folyamán több alkalommal is felkereste, konkrét esetekkel kapcsolatos megbeszélések ügyében eset konzultációt tartottak a hatékonyabb probléma megoldás érdekében.

2021.februárjában Gyermekvédelmi Tanácskozást tartott a Szolgálat, hogy az elmúlt év tapasztalatait összegezze. A Tanácskozásra minden jelzőrendszeri tag és a 15/1998 kormányrendeletben felsorolt szervezetek is meghívást kaptak. A megbeszéléseken nem minden meghívott vett részt, városunk gyermekvédelmi helyzetének megbeszélése kiemelt fontosságú.

A Tanácskozáson a gyermekjóléti szolgálat tevékenysége és a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóit ismertetésére került sor. A tagok megegyeztek, hogy a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a jövőben is szorosan együttműködnek.

A szakmaközi megbeszélések:

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik a jelzőrendszer működtetése és az együttműködés erősítése. Ennek érdekében a kormányrendeletben előírt kötelezettségnek eleget téve évente hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervezett. A megbeszélések célja a közös gondolkodás, az együttműködés elősegítése, valamint a veszélyeztetettség mérséklése.

A szakmaközi megbeszélések első két alkalommal online kerültek megrendezésre a járványhelyzet miatt, a további négy alkalommal személyesen is volt lehetőség összegyűlni. A tavalyi megbeszélésekről elmondható, hogy a jelzőrendszeri tagok aktívan részt vettek rajtuk, és így egy-egy aktuális problémát sikerült átbeszélni

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Országosan hívható Gyermekvédő hívószámon keresztül kaphatnak telefonos segítséget a bajba jutottak.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Általánosságban elmondható, hogy azutóbbi időszakban az egészséges életmódra, sportos életvitelre való nevelés egyre hangsúlyosabb szerepet kap mind az óvodai nevelés, mind az iskolai oktatás terén, a kisgyermekek, tanulók mindennapjaiban az egészségtudatosság, a rendszeres testmozgás folyamatosan jelen van.

A gyermekek számára a városban az évfolyamán több alkalommal biztosítottak szabadidős és sporttevékenységhez kötött programok. térítési díj ellenében a különböző sport szakágak szerveznek korosztályoskerinti táborokat. Nagy hagyományokra tekint vissza a kézműves tábor. Ingyenes táboroztatási lehetőséget rendszeresen többnyire az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ Biztosít.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei);

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai

Városunkban a gyermekek étkeztetésének megoldása a napközbeni ellátás keretében biztosított. A napközi otthonos óvodában és iskolai napközis otthonban a háromszori étkezési lehetőség adott, az iskolában lehetőség van a menza (ebéd) igénylésére is. A Gyvt. 21/B. §. (1) bekezdése szabályozza a normatív kedvezmények körét.

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a **bölcsődében**, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy **óvodai nevelésben** részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű **iskolai oktatásban** részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon *a)* és *b)* pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

Az étkeztetés Ács városban az Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskolában, Bóbita Óvodában és Szociális Alapszolgáltatási Központ Ácsi Pityang Bölcsődéjében az alábbiak szerint alakult a 2021-es évben:

Iskolai étkezésben résztvevők számának alakulása:

Intézmény:	Napközi Otthonos ellátás(napi 3x étkezés) és menza (napi 1x) étkezés normatív támogatásban részesülők (fő)						
	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők (100%)		Fogyatékos (tartós beteg)gyermekek (50%)		Fizetők (fő)		Összesen (fő)
	Napközi	menza	Napközi	Menza	Napközi	Menza	Étkezők létszáma
Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola és (Fő u. 88, Ifjúság u. 2.))	38	0	28	20	32	62	180

Óvodai, bölcsődei étkezésben résztvevők számának alakulása:

Intézmény	Rendszeres gyermekvédelmi	Tartósan beteg vagy fogyatékos,	Fizetők	Összesen
-----------	---------------------------	---------------------------------	---------	----------

	kedvezményben részesülő, három vagy több gyermeket nevel, egy főre jutó havi jövedelem alapján (100%)	vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek (100 %)		
Pitypang Bölcsőde Ács, Óvodaköz 1.	12	0	4	16
Bóbita Óvoda Ács, Óvodaköz 1. Ács, Kinizsi P. u.	123	0	24	147

A táblázat adataiból láthatjuk, hogy az óvodai és bölcsődei étkezéseknél a normatív kedvezményezett legnagyobb köre a törvényben meghatározott egy főre jutó jövedelemmel nem rendelkezők köre. A bölcsődében az összesen étkezők 25%- a az óvodában a 16% fizet teljes árat az étkezésért.

Az iskolai étkezésnél is látható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma az előző évektől eltérően, már nincs többségben. Az összesen étkező 52 % fizet az étkezésért.

Gyermekeitetetés a bölcsődében:

A 2021 decemberében a 26 főből, 12 kisgyermek részesült ingyenes étkeztetésben.

Az önkormányzat döntése alapján a bölcsődei ellátásért 2021. évben sem kellett gondozási díjat fizetniük a szülőknek.¹³

- i) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Városunkban a programok kellő nyitottsággal, változatossággal kerülnek megszervezésre. Az előkészítés és a lebonyolítás során is elsőrendű szervezési elvként érvényesül, hogy minél szélesebb körben érje el a gyerekeket és a fiatalokat. Ezek az alkalmak magukban hordozzák a lehetőséget a különböző társadalmi rétegből származó gyermekek csoportok egyének közös időtöltésére találkozásra. Így megvalósulhat az integrált szórakoztatási élmény és a különböző csoportok közötti találkozás.

- j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, az Önkormányzat és az általa fenntartott intézmények ellen ilyen ügyben eljárás nem indult.

¹³ Forrás : Gyermekvédelmi beszámoló

- k) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A városunk évek óta csatlakozik a Bursa Hungarica szociális ösztöndíj rendszer programjához, segítve ezzel a településen élő fiatalok felsőoktatási tanulmányok megszerzésével járó anyagi terhek mérséklését.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Ácsi Bóbita Óvoda

Az óvodai nevelőmunkát az intézményvezető Éves Munkaterve, valamint az Ácsi Bóbita Óvoda Helyi Pedagógiai Programjának figyelembevételével az óvodapedagógusok éves tervezése határozza meg. Éves nevelési tervet és Éves tevékenységi tervet készítenek.

Az óvoda pedagógusok munkájuk során az óvodakép alapelvei szerint végzik, tevékenységüket kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelését különös odafigyeléssel segítik. A szabad játékot biztosítanak a gyermekek számára megfelelő gyakoroltatás tudatosan felépített az előzetes alapos információkra épülve játékos formában történik. Önálló tevékenység, egyéni ütemben történő haladásra nagy figyelmet fordítanak. A halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos nyilvántartásaikat nyomon követést, aktualizálják, információ cserére törekednek. A gyermekek helyzetének segítése érdekében együttműködnek az ellátórendszerrel és a saját kompetenciájukon belül szorgalmazzák, előmozdítják a problémák megoldását.

Az óvodában a gyógypedagógus végzi a fejlesztéseket, amelyeket a különböző szakvélemények előírnak a gyermekek részére. A tárgyi feladatok is biztosítottak az ellátáshoz. Logopédus fejlesztí a gyermekeket. Rendszeresek a visszajelzések a szülők részére a fogadóórán szülőiértekezleten a gyermekek fejlődésével óvodai életével kapcsolatosan.

Az intézményegységekben az alapvető feladat elvégzéséhez szükséges alkalmazotti létszám a törvényben előírtaknak megfelelően biztosított, a dolgozók iskolai végzettsége, szakképzettsége megfelelő.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai
(A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	250	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (db)	10	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	5:30-17:00	5:30-17:00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	13 nap	
Személyi feltételek	Össz.: 41 Fő	Össz.: 41 Fő
Óvodapedagógusok száma	20	20
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	19	19
Gyógyypedagógusok létszáma	1	1
Dajka/gondozónő	10	10
Kisegítő személyzet	3	3

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

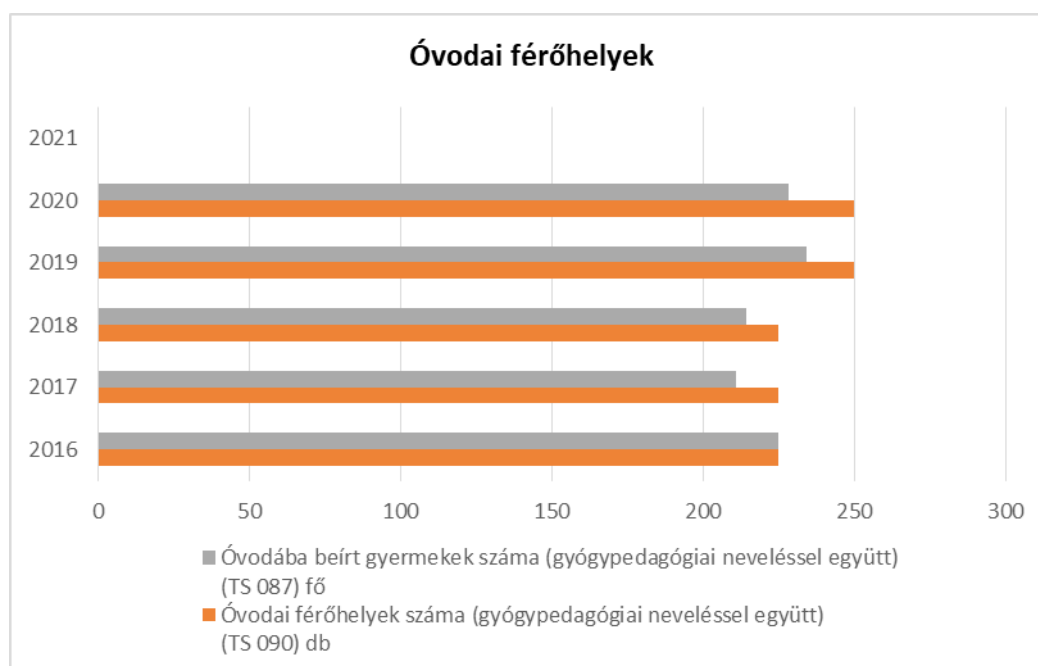
+ 5 fő pedagógiai asszisztens

+ 1 fő óvodatitkár

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógyypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógyypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógyypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	9	225	2	225	0	0	25
2017	275	9	225	2	211	0	0	23
2018	278	9	225	2	214	0	0	24
2019	282	10	250	2	234	0	0	23
2020	276	10	250	2	228	0	0	23
2021	301	10	250	2	235	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda intézményegység több energetikai célú felújítása valósult meg és továbbiak vannak kilátásban. Megvalósult beruházás érintette, a fűtőkorszerűsítést a nyílászáró, konyha és a felnőtt mosdók is felújításon estek át. Napkollektorok telepítettek az energiatakarékosság jegyében, melynek célja a hatékonyabb energiafelhasználás és gazdaságos működés. A fejlesztésnek köszönhetően várhatóan a fűtésre felhasznált földgáz mennyisége csökkenni fog. Az óvodai környezet egyre inkább komfortosabbá válik, az óvoda bővítésére is nagy szükség lenne a közeljövőben. A Bóbita Óvoda beszámolójából kiderült, hogy a csoport létszámok megemelése sem biztosított elegendő helyet az óvodaköteles gyermekek részére. Magas kihasználtsággal működik az intézmény, a 2020/2021 nevelési évben 87 gyermek szülője jelezte igényét az óvodai ellátásra, 65 gyermeket tudtak felvenni és 22 gyermek szülője kapott elutasító határozatot. A 2021/2022 nevelési évben 21 gyermeket kellett elutasítani.

A gyermekek számának alakulásánál megfigyelhető, hogy az óvodaköteles gyermekek száma növekszik, az óvodai férőhelyek száma is bővül, de a férőhelyek számának bővítésére van szükség, annak érdekében, hogy a szülők helyben tudják a gyermekek részére igénybe venni az óvodai ellátást. A csoportok magas létszámmal működnek így a óvodapedagógusok minden igyekezete ellenére nehézségeket jelent a magas színvonalú tevékenység végzése. A város lakosság megtartó és növelő szemléletét és a tendencia trenddé válásának elősegítésének feltétele, hogy helyben biztosított legyen a szolgáltatásokhoz való hozzáférés. A gyermekek esélyegyelőséget segítené elő a csoportok létszámának kiegyenlítése és a csoportok számának növekedés.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)

	Fő	Fő	%
2016	225	21	9,33
2017	211	12	5,69
2018	214	9	4,21
2019	234	7	2,99
2020	228	3	1,32
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	75	15,06
2017	n.a.	41	7,92
2018	n.a.	51	10,08
2019	n.a.	24	4,91
2020	n.a.	35	7,10
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóknak viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.

2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	53	24
2017	38	11
2018	47	7
2019	39	3
2020	44	1
2021	44	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola

Az ácsi általános iskola nemrégiben ünnepelte 400 éves évfordulóját. Az elmúlt években több változáson ment keresztül az oktatás és a helyi változások miatt is. A legutóbb a telephelyek száma csökkent le 2022.november 2-tól egy telephelyen működik az iskola. Erre a változtatásra gazdasági megfontolások miatt volt szükség.

Az elmúlt pandémiás időszak kapcsán a kiemelten fontosnak gondolják a digitális kompetenciák tudatos fejlesztését, amely elősegíti az ismeret átadást tantermeken kívül oktatás esetén. Célként tekintenek a tanulók alpműveltségének kialakításához szükséges alappillérek megteremtésére, korszerű ismeretek átadására, magatartás szabályok megtartására. A nevelési folyamat valamint az iskolai élet alakításának során fontos számukra az alábbiak közvetítése a helyes erkölcsi nevelés, a környezeti nevelés, helyes szabadidő eltöltése. A digitális kompetenciák fejlesztése, valamint az egészséges életmód. Az ismeretátadás terén is fontos az innovatív szemléletmód, amelyre törekszenek. Az integrálás területén a szakszerű differenciálás és a tehetséggondozásra törekednek a lemorzsolódás növekedésének mérséklésére. A gyermekvédelmi beszámoló

alapján, a pedagógusok leginkább a szülők és a családok közösen eltöltött idő hiányában látják a problémák gyökerét. Tapasztalataik alapján a klasszikusnak mondható gyermekvédelmi problémákon kívül, új devianciák megjelenéséről is beszámolnak. A magas számú iskolai igazolatlan hiányzás az alsós gyermekek körében, amely háttérben több indok is feltételezhető egyrészt a szülői következetesség hiánya, valamint a gyermekek pszichés állapotának romlása a személyes találkozások és a digitális tér előtérbe kerülése okán. A tanév során felmerült az ELFbar használata a diákok körében.

A gyermekvédelmi feladatokat az iskolában minden osztályfőnök, pedagógus a saját kompetencia körében látja el. Az iskolai szociális munkás feladatait a Komáromi Tám-pont végzi.

A pedagógusok részéről igény jelent meg a rendőrségi kategóriák valamint az általános csínytevések közötti különbségek megfelelő intézkedések kapcsán. A bűnmegelőzés területén a korábbi években D:A:D:A program keretében prevenció és számos témakörben kaptak információt, előadásokon vehettek részt a tanulók. Napjainkban erre nincsen lehetőség, valamint az Iskola rendőr sincs jelen az intézményben.

Az oktatás terén nehézséget jelent a pedagógusok hiánya, amely országos szintű probléma. Jelenleg átmenetileg a nyugdíjas pedagógusok visszahívásával orvosolták ezt a nehézséget.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	26	2	19,15	0,60
2017	0	26	2	19,92	0,58
2018	0	26	2	19,46	0,20
2019	0	25	2	19,56	0,20
2020	0	25	2	19,72	0,20
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	75
2017	58
2018	58
2019	57
2020	49
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Az oktatás, képzés terén gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlőbánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, ilyen ügyben eljárás nem indult egyik köznevelési intézmény ellen sem

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
Nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	64
2017	n.a.	n.a.	n.a.	41
2018	n.a.	n.a.	n.a.	30
2019	n.a.	n.a.		30
2020	n.a.	n.a.		37
2021	n.a.	n.a.		29

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Előregedő társadalom, a kedvező népesedési folyamatok trenddé válásának elősegítése.	- további tudatos gyermekvállalást ösztönző támogatások, projektek fenntartása város népesség megtartó erejének növelése
A gyermekek fejlődésének akadályait későn ismerik fel.	A Bölcsődében a gyermekek szűrésének megvalósulása
A gyermekek bűnelkövetővé/áldozattá válásának megelőzése	prevenciót célzó programok szervezése az iskolában
A gyermekek szünidei felügyeletének megszervezése nagy terhet jelent szülők részére.	ingyenes több napos nyári táborok biztosítása a jövőbeni fenntartása
A gyermekek száma növekedik napközbeni ellátások túlterheltek.	- A bölcsődei férőhelyek számának bővítése.
Az óvodai csoportok túlszűfoltak	- az óvodai csoportok számának növelése
A durvaság agresszió erőszak alkalmanként megfigyelhető a gyermekközösségekben.	- iskolai szociális munka célzottságának elősegítése
Csellengő fiatalok a településen, gyakran az esti órákban.	Fokozott figyelem, polgárőrök, közterület felügyelő, Család és gyermekjóléti szolgálat.
Gyermekek nem biztonságosan közlekednek	- programok népszerűsítése biztosítása a témakörben
Az olvasás népszerűségének csökkenése	- az olvasás népszerűsítése
Gyermekek nem biztonságosan közlekednek	- A gyermekek biztonságos közlekedésének elősegítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A társadalmi növekedés, fejlődés és összetartozás szempontjából kiemelt fontosságú a nők esélyegyenlőségének növelése és helyzetének stabilitása. A nemzetközi trendek alakulásában megfigyelhető, hogy az Európai Unió és az Európa Bizottság a nemek közötti esélyegyenlőség tekintetében több egyezmény felülvizsgálatára és stratégia elfogadására került sor. A pandémiás időszak vonatkozásában nemzetközi kimutatások arra az eredményre jutottak, hogy a korlátozó intézkedések kapcsán még több nőt és családokat ért atrocitás következett be. Ennek hatására a új irányelvek kerültek megfogalmazásra a kapcsolati erőszak területén. Nemi esélyegyenlőségi stratégia is elfogadásra került, amely többek között a bérezések átláthatóságára tesz megállapításokat, amely az egyenlő munkáért egyenlő bér jogának érvényesülését segíti elő. További fontos területe ennek a témakörnek a munka és a magánélet közti harmónia megteremtésének elősegítése mindkét nem képviselői számára.¹⁴

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021):

az alábbi elvek érvényesülésére hívja fel a figyelmet, amelyek Magyarországon is prioritásokat kell, hogy élvezzenek:

1. a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele;
2. a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása;
3. a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén;
4. az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele;
5. a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása;
6. a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása¹⁵

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az utóbbi években a családtámogatási rendszer átalakulásának vagyunk tanúi. Ezek a változások jelentős hatással bírtak a női szerepek, közöttük a gazdasági szerepvállalásuk alakulására is. Elmondható, hogy a bevezetett támogatások köre szélesedett és az alapvető pénzbeli támogatások reálértéke 2008-óta erőteljesen csökkent, indexálásuk nem valósult meg. A munkaviszonyhoz kötött támogatások mértéke növekedett, feltételeiben bekövetkezett változások a nők munkaerőpiaci elhelyezkedésének motiválását segítette elő. A célirányoknak megfelelően erősödtek a családtámogatási rendszer azon elemei, amelyek biztosítási jogviszonyhoz kötöttek (csed és gyed), és csökkent azok hányada, amelyek alanyi jogon járnak

¹⁴ Forrás: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hu/sheet/59/a-ferfiak-es-nok-kozotti-egyenloseg>

¹⁵<https://net.jogtar.hu/getpdf?docid=A10H1004.KOR&targetdate=&printTitle=1004/2010.+%28I.+21.%29+Korm.+hat%C3%A1rozat&getdoc=1>

A bevezetett támogatások, amelyek a családokat és a nőket is érinti a lakhatáshoz kapcsolódtak. Közvetetten ez az építőipar fellendülésének is kedvezett.

Összeségében elmondható, hogy a családpolitikai támogatások célzottá mégis szerte ágazóvá váltak az utóbbi években.

A babaváró hitellel kapcsolatban a KSH adatai szerint 2020-as évben a hitelfelvevők közel 50 %-a a lakhatási céljainak megvalósítását ezzel a támogatással tudta csak kivitelezni. Ugyanakkor a gazdasági változások következtében nagyfokú ár növekedés tapasztalható a lakáspiacon, amely azt jelenti, hogy a támogatás valódi értéke alacsonyabb mértéket tesz ki a célok megvalósításánál. A támogatás elértéktelenedésének folyamata figyelhető meg.

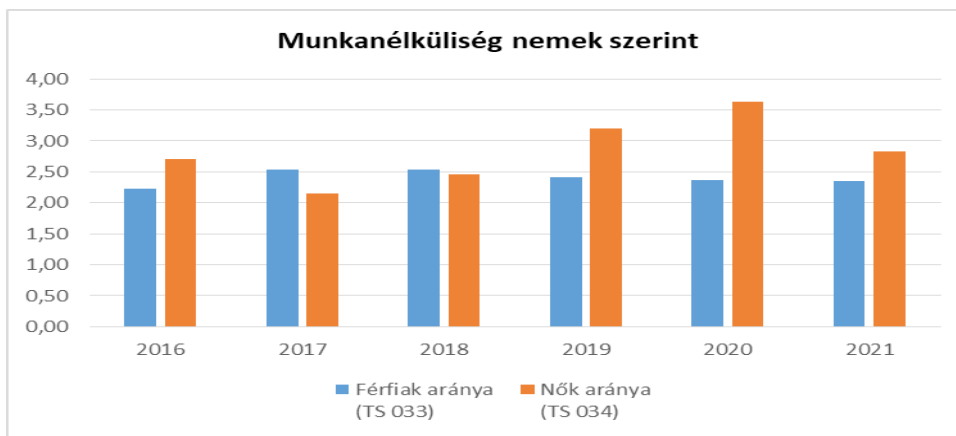
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A jelenlegi gazdasági folyamatok változásai, feltételezhetően hozzájárulnak ahhoz, hogy a munkaerőpiaci részvétele a nők számára is lehetővé, de leginkább sürgetővé váljon.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,23	2,7	2,47%
2017	2,53	2,15	2,34%
2018	2,53	2,46	2,50%
2019	2,42	3,2	2,81%
2020	2,36	3,63	3,00%
2021	2,35	2,83	2,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

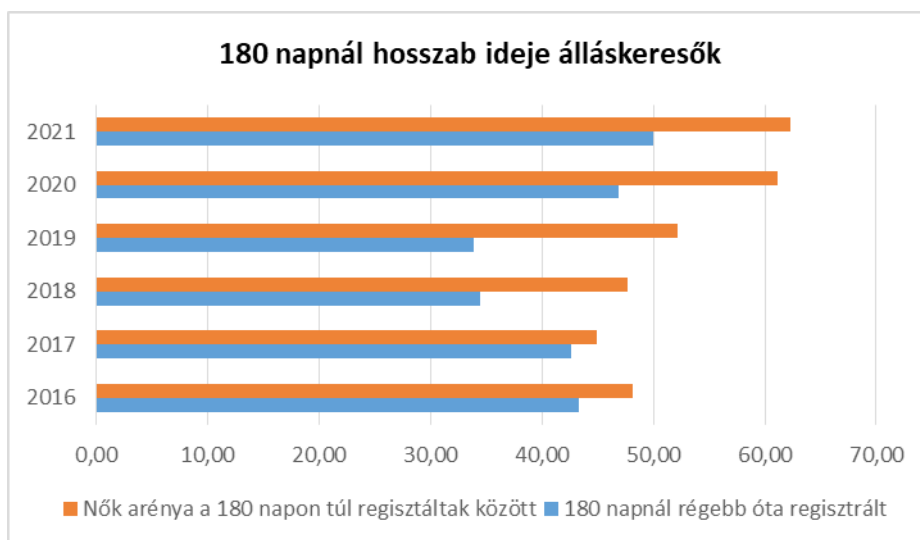
A munkanélküliség nemek szerinti megoszlását tanulmányozva arra következtetésre juthatunk, hogy a nők a magasabb arányban vannak az lakosság összességét tekintve és az álláskeresők között is nagyobb az arányuk. A pandémia időszaka alatt helyzetük romlott, azutóbbi időszakban kis javulást figyelhető meg. A korlátozások időszakában vélhetően még inkább felerősödött a tradicionális szerepekhez kötődő feladatvállalás. A nők a családhoz kötődő feladataik ellátása okán előbb kiestek a munkaerőpiacról, mint a férfiak. A férfiak családfenntartó szerepe erősödött valószínűsíthetően ez tendencia követhető a számok alakulásában is.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső
(a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	43,33	48,08
2017	42,61	44,9
2018	34,43	47,62
2019	33,82	52,17
2020	46,85	61,19
2021	50	62,3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

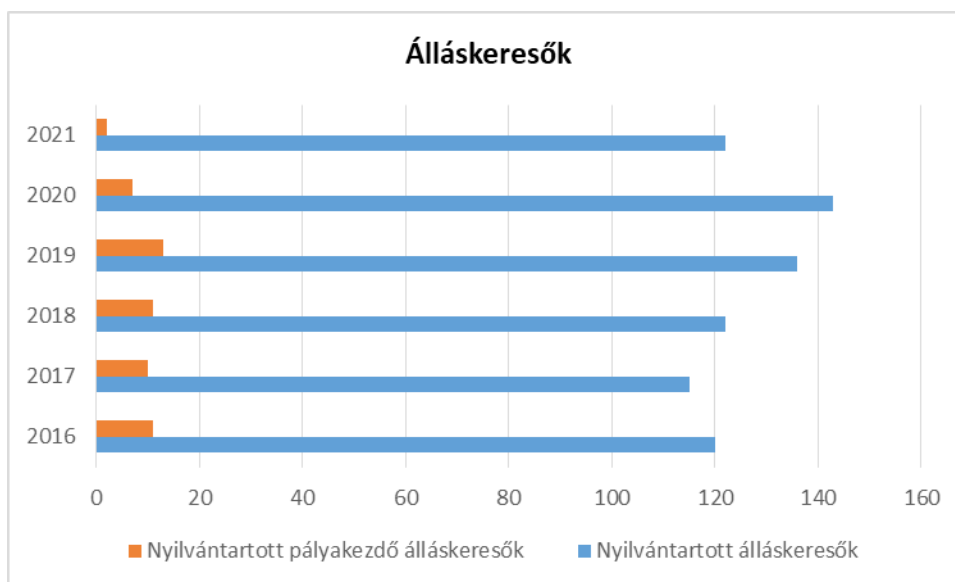
Az adatokat megfigyelve elmondhatjuk, hogy munkaerőpiaci részvétel tekintetében is hátrányosabb helyzetben vannak a nők és ez a megállapítás a tartós munkanélküliségre is igaz. A munkaerőpiacról történő kiesésük a pandémia időszakában fokozódott. A nők visszatérés

szempontjából is sérülékenyebb csoportot képviselnek mint a férfiak, összefüggés feltételezhető a női nemi szerepek vállalása és a visszaintegrálódás időszakának elnyúlása között.

A kisgyermekes anyák munkaerőpiacra történő visszatérését elősegítené, hogyha az atipikus foglalkoztatási formák előtérbe kerülhetnének. A családok számára a visszatérést motiválná, hogyha a jelentős anyagi többlet állna a családok rendelkezésére, amely a motivációjukat felkeltené és fenntartaná. Mind ezek a tényezők mellett fontos az ellátórendszer biztosítása, amely a gyermekek napközbeni ellátását segítik elő. Ezek a tényezők megléte hozzájárulna a család és karrier világának összehangolásához. A nők zökkenőmentes munkaerő piaci reintegrációját a gyermekek napközbeni felügyeletének biztosítása nagymértékben segítené.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	120	11
2017	115	10
2018	122	11
2019	136	13
2020	143	7
2021	122	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő állás keresők számának javuló tendenciája meglegedésre ad okot.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az elhelyezkedést segítő programok mindkét nem számára rendelkezésre állnak, ezek pontos friss információkról a Komáromi Foglalkoztatási osztály rendelkezik.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az iskolai végzettség és az elhelyezkedési lehetőségek összefüggéseit korábban vizsgáltuk. Nemenként felmérési adatok nem állnak rendelkezésünkre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén fellépő bérkülönbségre, hátrányos megkülönböztetésről konkrét információkkal nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők számára kiemelt fontosságú, hogy a családi élet valamint a munkavállalásból eredő nehézségeket kihívásait megnyugtatóan harmonizálni tudják. Magyarországon elmondható, hogy a kétkeresős családmodell a leginkább jellemző. A gazdasági élet változásinak következményeként várhatóan még inkább ez a típusú családfenntartás lesz a jellemző. A részmunkaidő térnyerése valamint a home office elterjedése némiképpen enyhítené a nők társadalmi szerepvállalásból adódó nehézségeket. A családok kiadásainak növekedése viszont megköveteli, hogy a fenntartási költségek viseléséhez két teljes kereset álljon rendelkezésre a családnak. A részmunkaidőben elérhető kereset gyakran nem fedezi a munkavállalásból adódó többlet kiadásokat, valamint az otthoni háztartásban végzett tevékenységből eredő megtakarítások különbözetét. A home officeban végzett munka más megterhelést jelent a nők számára, hiszen egyidejűleg kell több fronton helyt állnia, amely a stressz a kimerülés és egyéb diszharmóniákhoz vezethet a család életben.

A gyermeket vállaló nők helyzetét a gyermekek napközbeni ellátásának széleskörű biztosítása segítheti, akár home officeban akár tényleges jelenlétet kívánó formában végzik munkájukat.

A kisgyermeket nevelők munkaerőpiaci elhelyezkedésének esélyeit jelentős mértékben rontják a szolgáltatási hiányosságok. (alacsonyszámú férőhely)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	3	170	56
2017	3	176	58
2018	3	199	66
2019	3	200	66
2020	3	205	68
2021		207	69

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A 0-3 év közötti korosztály létszámának alakulása a táblázatban megfigyelhető. A város népmozgalmi adatai alapján elmondható, hogy Ácsra az utóbbi évben több család költözött be a település előnyös infrastruktúrájának és munkaerőpiaci kedvező feltételeinek köszönhetően. Ebben a fejezetben ennek azért van jelentősége, mert, a beköltöző családoknak feltehetően a természetes támaszok távolabb vannak. Predesztinálható ebből a szempontból is, hogy a gyermekek napközbeni ellátása iránti igény tovább fog növekedni.

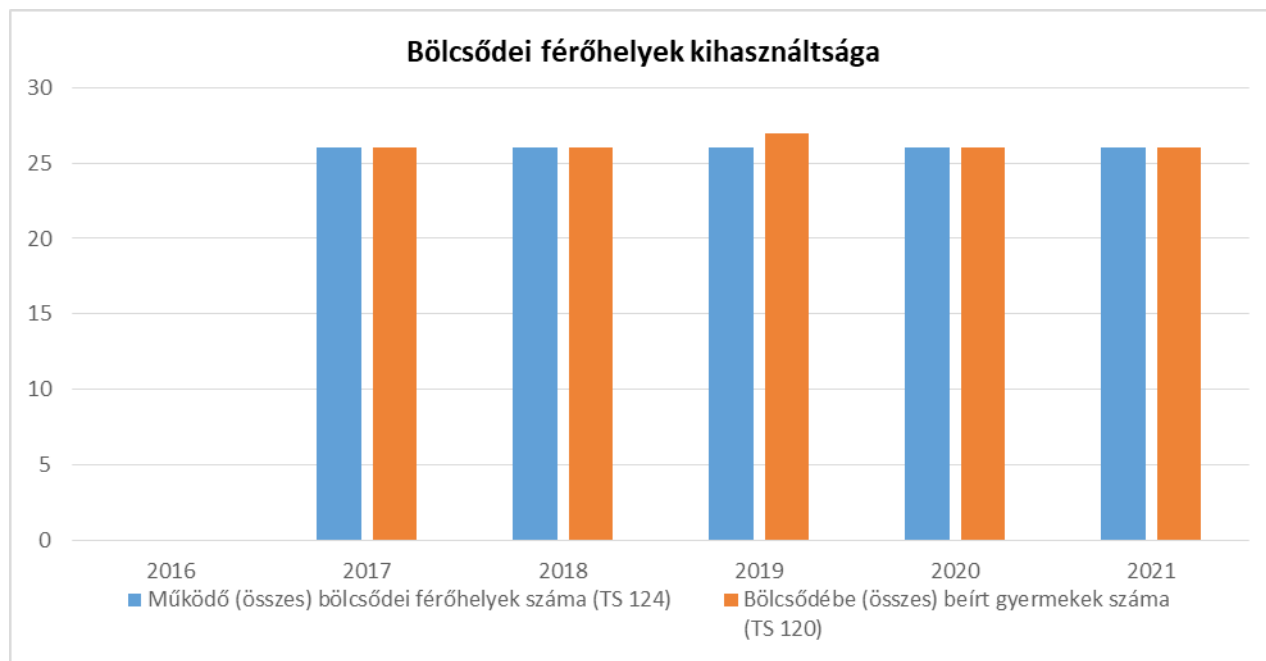
5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	26	26
2017	26	26
2018	26	26
2019	27	27
2020	26	26
2021	26	26

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	26	26
2018	0	0	0	0	0	0	26	26
2019	0	0	0	0	0	0	26	27
2020	0	0	0	0	0	0	26	26

2021	0	0	0	0	0	0	26	26
------	---	---	---	---	---	---	----	----

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A korábbi adatok és a bölcsődei férőhelyre vonatkozó felmérések is alátámasztják, hogy a bölcsődében fogadott gyermekek száma maximális. Jelenleg is van olyan kérelem, amely tekintetében nem áll fenn szabad férőhely. A 2023/2024 nevelési évre beérkezett kérelmek száma is meghaladja a felszabaduló kapacitásokat. A bölcsőde közös épületben van az Óvodával, amely korlátokat szab mindkét intézményfejlesztési lehetőségeinek.

A népmozgalmi és demográfiai adatok, valamint a város infrastrukturális fejlődése is megkívánja, hogy a bölcsődei férőhelyek számát fejlesszük.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés támogatása, az anya- és gyermekgondozás többek közt a védőnői hálózat szakmai munkájának keretében valósul meg.

A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos tanácsadás révén a család- és gyermekjóléti szolgálat is segíti a védőnők ebbéli tevékenységét.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érintő erőszak, kapcsolati erőszak továbbra is egy olyan problémahalmaz, amelyre vonatkozóan nem rendelkezünk pontos információkkal. Ebben a témában a nagyfokú a látencia.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Szolgáltatásokhoz való hozzáférést a család- és gyermekjóléti szolgálat segíti elő. OKIT a kapcsolati erőszak áldozatainak számára nyújt lehetőséget. Nehézséget jelent, hogy olyan

intézménybe önerőből kell eljutni a traumatizált nőknek, amely az ország bármely pontján lehet. A szolgáltatásokhoz való hozzáférést a család- és gyermekjóléti szolgálat segíti elő, ilyen esetekben az Önkormányzat is támogatja a probléma megoldását.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben megtalálható a női nemek képviselői. Többnyire az megszokott munkakörökben, de egyes esetekben más pozíciókban is.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Ácsen élő nők problémái hasonlatosak általában a női nemet érintő nehézségekkel. A nőkre a családi élettel és a munkavilágával kapcsolatban is sok nehézség hárul. Kiemelt figyelmet kell, hogy fordítsunk rájuk.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	- fejlesztési lehetőségek
A nők megbecsültsége éppen, hogy csak kielégítő szinten van	- társadalmi elismerést kifejező eszmei jutalmazó program kidolgozása - társadalmi elismerést kifejező eszmei jutalmazó program kidolgozása
A családon belüli erőszak témáját övező látencia mérséklése	- -A családon belüli erőszakkal kapcsolatos információk nyilvánosságának elősegítése, szükségletekhez igazodó egyéni tájékoztatás helyi szinten
Az anyák számára nehéz a több területen történő helytállás, diszkomfort érzethez vezet.	- Programok (előadások, klubok) szervezése, amely segíti az kikapcsolódását, szerepek közötti harmóniát szükség esetén gyermekfelügyelettel
Az anyák nehezen tudnak re integrálódni a munkaerőpiacra a kisgyermekük napközbeni ellátásának megoldatlansága miatt.	- Bölcsődei férőhely, óvodai csoport bővítése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A társadalomtudományok és a közgondolkodás érdeklődése az elmúlt évtizedek alatt megnövekedett az idősödő társadalmak irányába. A korosodó társadalom kérdéskörével kapcsolatban mélyreható kutatások és előrejelzések készültek. Ezek a feltevések igazolódni látszanak a demográfiai adatok elemzése és a mindennapok kapcsán miszerint idősödő társadalom, idősödő város vagyunk.

A nemzetközi időspolitika hosszú évtizedek óta vizsgálja a 60 éven felüliek helyzetét és a népesedési folyamatokat. A születésszám csökkenése és az átlagos élettartam növekedéséből adódóan a népesség arányain belül (közel egy ötöde) 65 év feletti korosztályhoz tartozik. Ez kihívásokat jelent az ellátórendszerek területén.

Rögzítésre kerültek azok, az alapvető jogok és prioritások, amelyek szükségesek a társadalmi folyamatok optimalizációjához. A szociális védelem biztosítása, megvalósítása a mindenkor társadalom feladata.

Az idősödéssel foglalkozó tudományterületek a korosztályon belül is megállapítanak különbözőségeket.

A demográfiai tényezők mellett megállapítható, hogy ez a csoport heterogén jellemzőket hordoz magában. Az életút során betöltött szerepek ismertetőjegyei alapján megkülönböztetünk: „társadalmi öregség” gazdasági aktivitás megszűnése, azonban feladatpótló aktív tevékenység végzése jellemzik. Ez az életciklus a kedvező életfeltételek esetében egyre hosszabbá válhat. Ezt követi a biológiai öregedés, amelynek kísérőjelensége a korlátok megjelenése az élet egyre több területén, meghatározóvá válhat a testi és szellemi hanyatlás, betegségek megjelenése. Ebben az életszakaszban egyre inkább csökken az öngondoskodás való képesség, és az egészségi állapottól való függés jellemzik.

Az időskor definíciójának különböző értelmezési lehetőségei, jellemzői vannak. Beszélhetünk kronológiai megközelítésről, pszichológiai megközelítésről valamint biológiai megközelítésről, az utóbbi erősen függ az egészségi állapottól és az életminőségtől.

Az új szemléletek kialakulása az idősügy területén azt a nézőpontot képviselik, hogy az időskorosztály sajátosságai ugyan nem hagyhatóak figyelmen kívül, de ezekkel a jellegzetességekkel együtt fontos csoportot képviselnek a társadalomban. Részvételük minden korosztály számára hasznos és kívánatos.

Ezüst gazdaság

„Új szemléleti megközelítésben egyre markánsabb a társadalmi-gazdasági igény az idősödők tapasztalati tőkéjének egyéni és társadalmi hasznosítása iránt, az aktivitás lehetőségeinek és a generációk közti kooperáció szélesítése iránt. A demográfiai folyamatok tükrében az új társadalmi problémák és a tovább élő régiek kezelése, enyhítése nem képzelhető el az egyre nagyobb tömegű idősödő népesség aktív részvétele nélkül.”¹⁶

Az ezüst gazdaság megvalósulásának teljesüléséhez azonban nem pusztán a magas életkor megélése, hanem a jó egészségi állapot megtartása is feltétlenül szükséges. Ez feltételez egy

¹⁶ Forrás: - 74 | Rauh E., Talyigás K. Vol. 32. (2021) No. 2. | DOI 10.48007/esely.2021.2.5 és | y
www.esely.org T E M A T I K U S T A N U L M Á N Y

kiegyensúlyozott életvitelt, amely során az egészségmegőrzése, az egészség romlásának mérséklése prioritást kell, hogy élvezzen.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai folyamatok, új kihívásokat jelentenek. A változások, amelyek a társadalomban zajlanak a figyelem középpontjába állítják az ellátó és szolgáltató rendszerek fejlesztésének lehetőségét, amelynek igazodnia kell a társadalmi strukturális változásokhoz, család és egyéni szükségletekhez és a gazdasági adottságokhoz.

Magyarországon hasonló népesedési folyamatok figyelhetők meg mint világszerte. Néhány eltérést és hazai jellegzetességet szeretnék kiemelni az általános trendek közül: Hazánkban is jelentős változáson ment keresztül az idősök korösszetétele.

A születéskor várható átlag élettartam alulmarad az EU-s átlagtól kedvezőtlen irányba nagyobb eltérés tapasztalható a várható egészséges éveket, azaz az életminőséget vizsgálva.

A regionális értékek szempontjából meghatározó a gazdasági fejlettség.

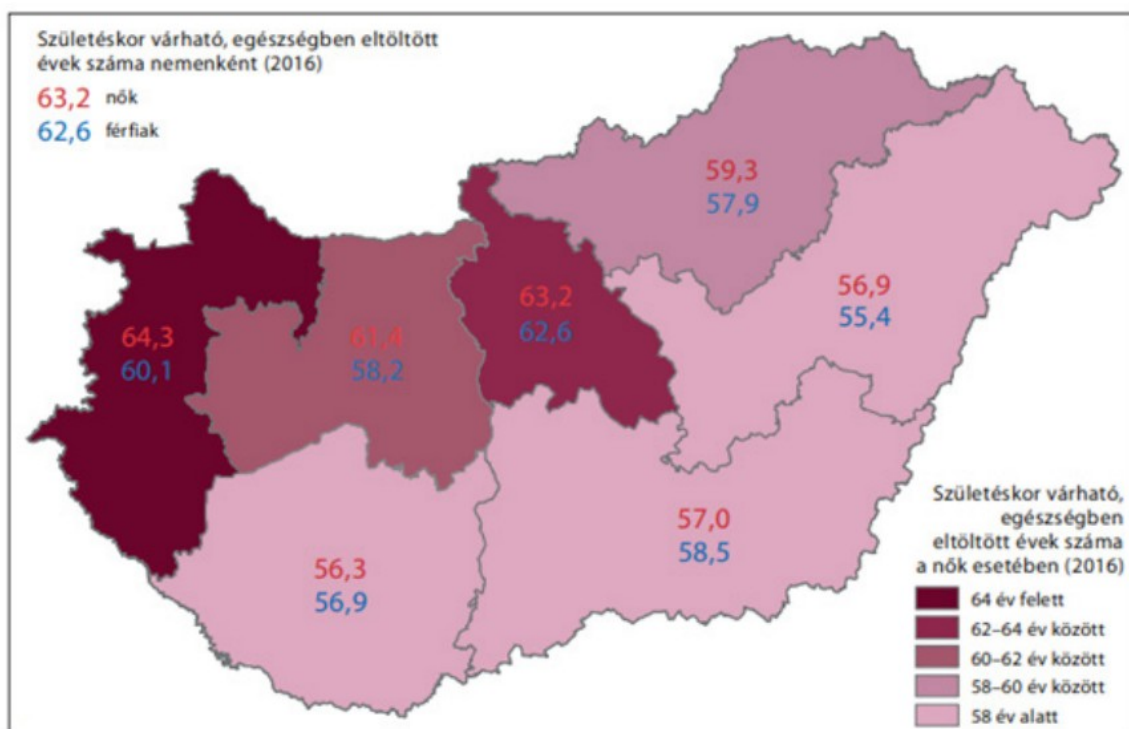
„Közép-Magyarországi régióban a nők és a férfiak egészségben eltöltött éveinek száma megfelel az EU-átlagnak: Nyugat- és Közép Dunántúlon relatíve kicsi az elmaradás, míg az ország többi részében 4–7 évvel alacsonyabb ez az érték, mint a legfejlettebb régióban, Közép-Magyarországon. „

Nemek közötti eltérés is tapasztalható, a nők átlagosan hosszabb élettartama előrevetíti, hogy hosszabb betegségben töltött időre számíthatnak.

Forrás:

3. ábra Egészségben eltöltött évek száma nemenként

Forrás: Jó állam jelentés 2018

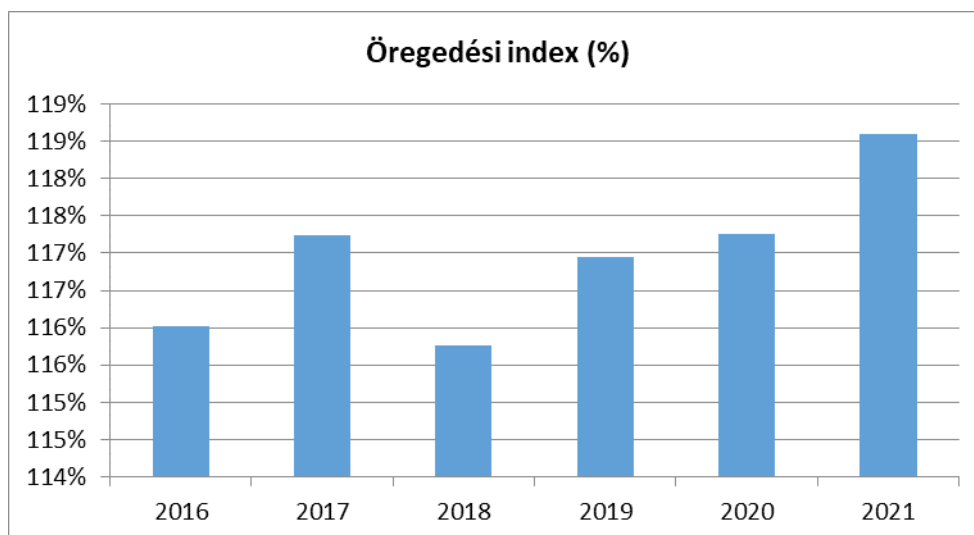
Az új idős politikában előtérbe kerülnek azok a szemléletek, amelyek a időskorúak egészsége és életminősége, speciális szükségleteik, lakhatásuk társadalmi integrációjuk, társadalmi részvételük kiemelkedően fontos. Az új szemlélet és intézkedésrendszer kialakításához feltétlenül szükséges az időseket képviselő szervezetek bevonása, generációk közötti konszenzus, szoros együttműködés.

Szakértők véleménye szerint eljött az ideje annak, hogy az idősek jogait csoportjogként kezeljük, és törvénnyel alapozzuk meg egy korszerű és célszerű idősügyi közpolitikát.

Városunk népesedési mutatóit az első általános részben már megismerhettük. Ácsra jellemző népesedési folyamatok az országos és a megyei térségi viszonylatban is kedvező irányvonalat mutatnak, amely az utóbbi kétévben megtorpanni látszanak, de még így is kedvező tartományba sorolható.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 210	1 043	116,01%
2017	1 224	1 044	117,24%
2018	1 226	1 059	115,77%
2019	1 270	1 086	116,94%
2020	1 298	1 107	117,25%
2021	1 307	1 102	118,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

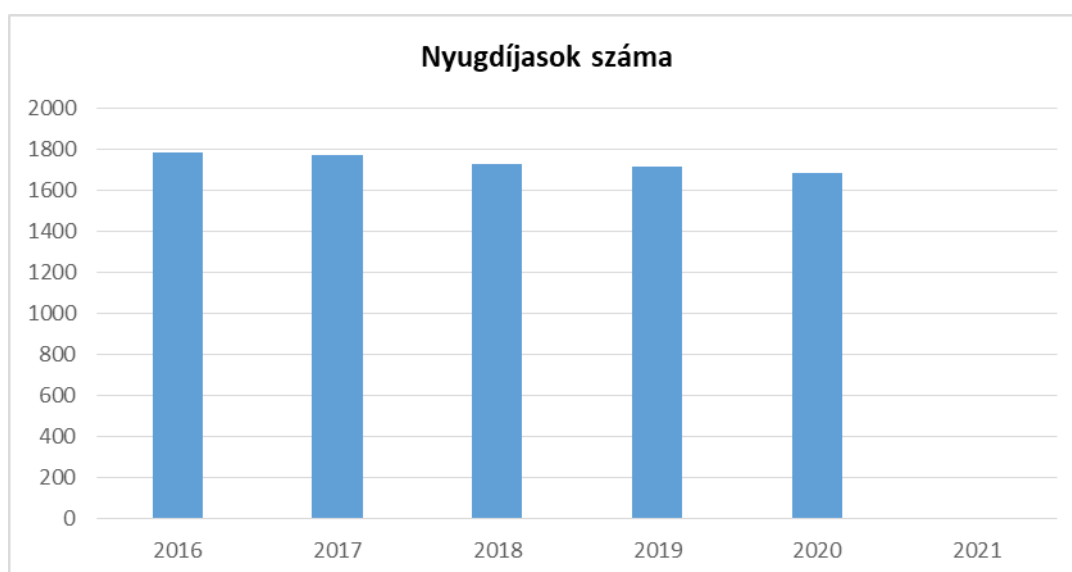
A nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásokban részesülők száma, aránya információt nyújthat időseink jövedelmi helyzetéről, a téma vonatkozásában irányadó jogszabály a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény

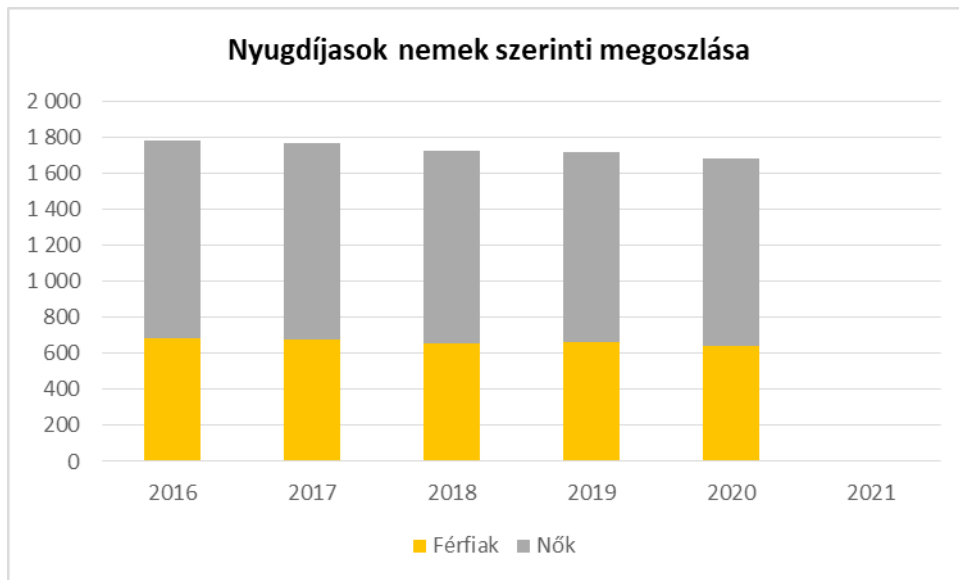
A következő táblázatokban a városunk nyugdíjban részeseülő lakosság adatait tekinthetjük meg idősoros vonatkozásban. A jövedelem kilátásokkal kapcsolatosan elmondhatjuk, hogy az elmúlt két évben több alaklommal került sor nyugdíj korrekcióra, nyugdíj prénium kifizetésére annak ellenére nehéz helyzetben vannak ebbe a korcsoportba tartozók. A háztartást vizsgáló kutatások is alátámasztják, valamint népesedési folyamatok is azt igazolják, hogy az idősök többnyire egyszemélyes háztartásokban élnek így a kiadásaik finanszírozása nehézségekbe ütközhet. A Nyugdíjas szervezetek képviselői arról, adnak információt, hogy a nyugdíjasok jövedelme számszerűen növekedett de reálértéke nem őrizte meg a vészhelyzetek előtti vásárlóértékét.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	684	1 098	1782
2017	674	1 094	1768
2018	657	1 069	1726
2019	659	1 055	1714
2020	642	1 042	1684
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatban szereplő adatokból kiderül, hogy a nyugdíjasok száma az elmúlt két évben fokozatosan csökkent. A korlátozásokkal terhelt egészségügyi ellátások valamint a krónikus betegségek magasabb száma ebben az életkorban különösen érzékennyé tette ezt, a csoportot a pandémiára.

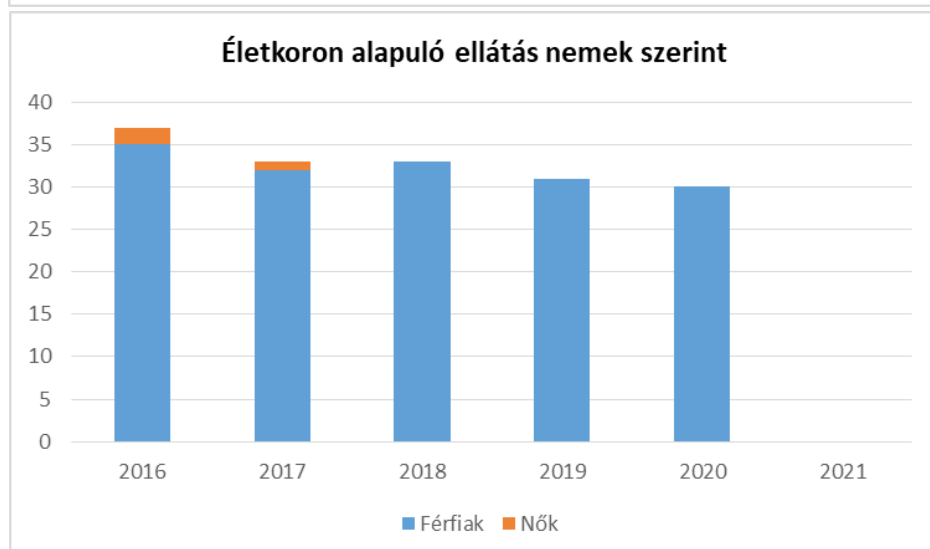
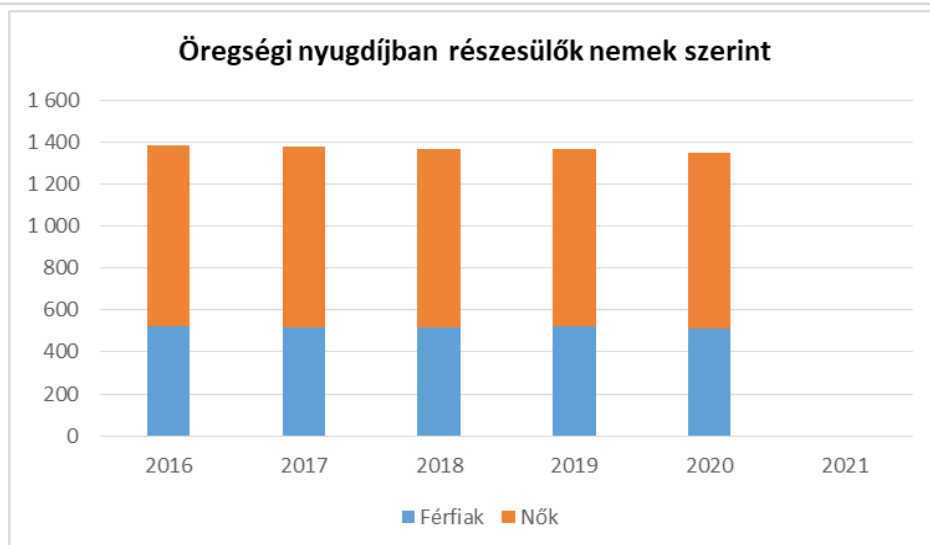
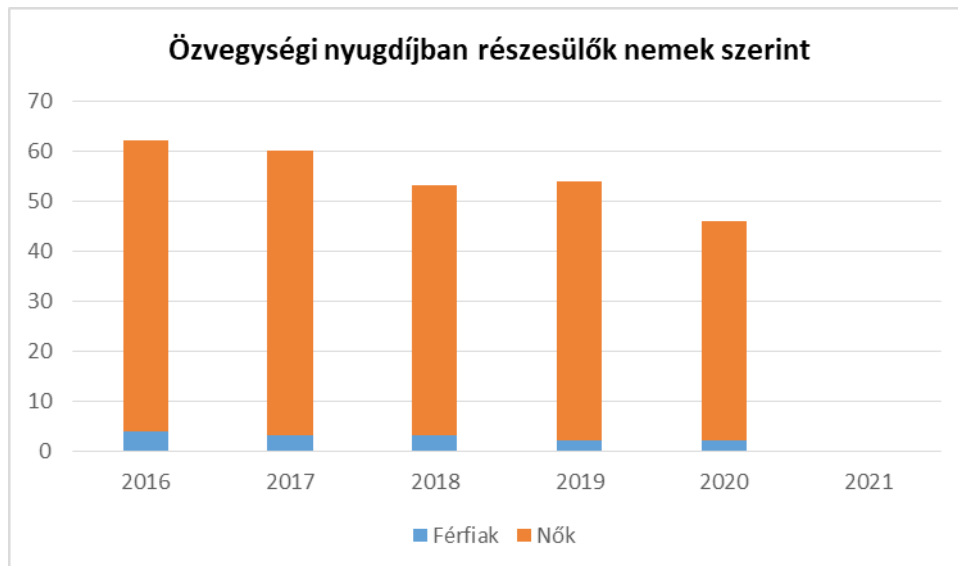

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoro n alapuló ellátásba n részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoro n alapuló ellátásba n részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjba n részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjba n részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjba n részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjba n részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékába n részesítette k havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	35	2	523	864	4	58	n.a.
2017	32	1	514	863	3	57	2
2018	33	0	514	852	3	50	1
2019	31	0	523	842	2	52	0
2020	30	0	510	837	2	44	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A nyugdíjszerű ellátások nemenként megoszlásánál megfigyelhetjük, az öregedéssel kapcsolatos tendenciák itt is érvényesülnek, a nők magasabb számban vannak mint a férfiak.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az ezüst gazdaság szemlélete nem realizálódik a táblázatban szereplő adatok tanulsága alapján a fiatalabb korosztály számára sem.. Fontos szempont, hogy a munkavállalás kitolódásához az egészségben eltöltött évek számának is növekednie kell.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő össze- n	120	115	122	136	143	122
41-45 év (TS 042)	Fő	10	11	14	16	17	17
	%	8,33%	9,57%	11,48%	11,76%	11,89%	13,93%
46-50 év (TS 043)	Fő	8	8	11	9	10	8
	%	6,67%	6,96%	9,02%	6,62%	6,99%	6,56%
51-55 év (TS 044)	Fő	13	13	12	15	8	12
	%	10,83%	11,30%	9,84%	11,03%	5,59%	9,84%
56-60 év (TS 045)	Fő	21	9	6	14	16	5
	%	17,50%	7,83%	4,92%	10,29%	11,19%	4,10%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	18	27	22	23	28	30
	%	15,00%	23,48%	18,03%	16,91%	19,58%	24,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

A nyugdíjasok foglalkoztatása kapcsán a jogszabályi környezet jelentős korlátokat állít, ugyanakkor az utóbbi időszakban számos változtatás szolgálta az idősek foglalkoztatottságának bővülését, nyugdíjba vonulás utáni munkavállalásuk elősegítését.

A táblázat alapján megállapítható, hogy 61 év felettiek aránya is növekedett az 56-60 év közöttiekhez képest valamint az idősoros összehasonlítás alapján is növekvő tendenciát mutat az álláskereső száma.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen három nyugdíjas klub hozzáférhet az idősek számára Városi Nyugdíjasklub, Pénzhasználati Nyugdíjasklub valamint Nostalgia Klub, amelynek tagjai nyugdíjasok de nem kifejezetten erre a célra jötte létre.

A pandémia időszakát nehezen vészték át ezek a klubok. Azóta eltelt időszakban leginkább a Városi Nyugdíjas Klub tudta regenerálni tevékenységét megújítani tagjait. A közösségi élet meghatározórésztvevői, minden városi rendezvényen közreműködnek és jelenlétükkel és tevékenységükkel hozzájárulnak a rendezvények színvonalának emeléséhez.

A városban Senior táncsoport is működik. Amely nemcsak tagjai számára képviseli élethosszig tartó képesség elsajátításának jelentőséget, hanem mindenki számára.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A foglalkoztatás terén időseket ért hátrányos megkülönböztetés kapcsán konkrét esetről nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	684	1098	1782
2017	674	1094	1768
2018	657	1069	1726
2019	659	1055	1714
2020	642	1042	1684
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A városban az egészségügyi alapellátás biztosított. A pénzásási település részen házi orvosi rendelő valamint gyógytornász elérhető, az utóbbi szolgáltatás beutaló köteles. A város középpontjában helyezkedik el a Gyógyszertár és két háziorvosi rendelő. A megközelítés szempontjából a lakosság és az idősök számára is hozzáférhető. A városban nincsen helyi tömegközlekedésre lehetőség, Ács alapterülete nagynak mondható, így a fizikai távolságok áthidalás ebben a korosztályban nagy kihívást jelent, főként azok számára, akik az öngondoskodás készsége korlátozott mértékben van jelen.

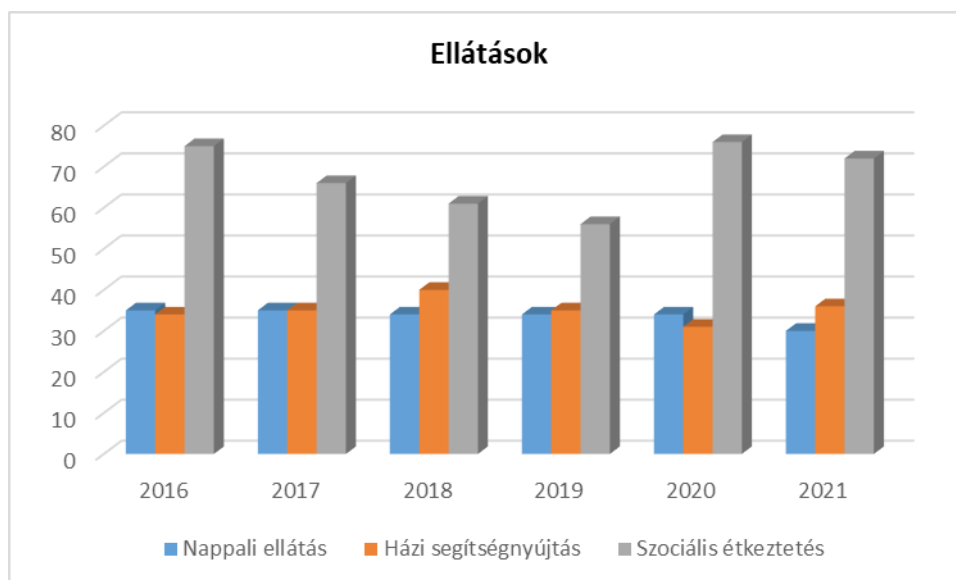
A szociális alapellátások körében az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ szolgáltatásai segítik az itt élő idősök és a hozzátartozóik életét. A tevékenység jellemzőit a 2021 évről szóló beszámoló alapján kerülnek ismertetésre.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	1 210	35	34	75
2017	1 224	35	35	66
2018	1 226	34	40	61
2019	1 270	34	35	56
2020	1 298	34	31	76
2021	1 307	30	36	72

Forrás: TelR, KSH

Tstar

Idős ellátás szakmai egysége

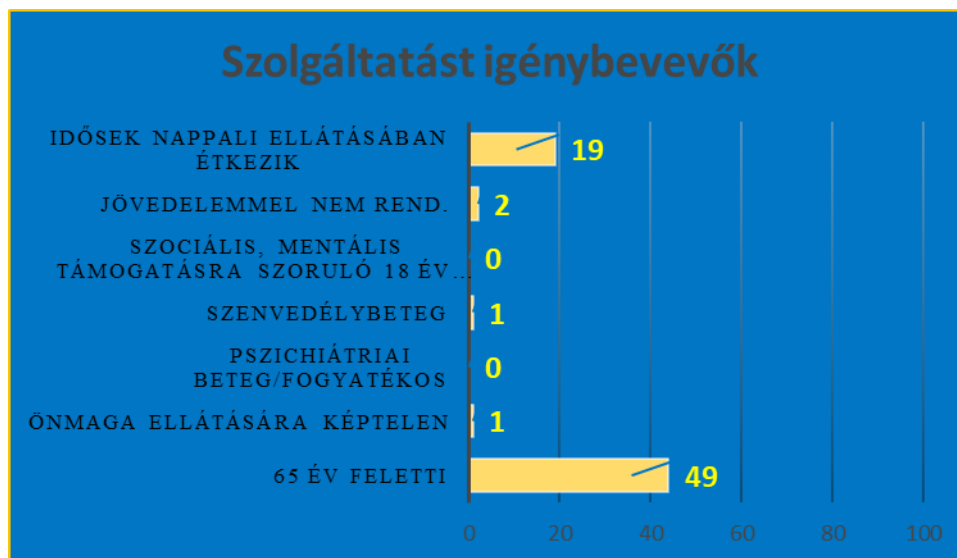
A városunkban olyan közösség él, akik számára fontos az idős emberek életminőségének a javítása, szinten tartása. Fontos, hogy az idős hozzátartozójukat jó kezekben és biztonságba tudják. Az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ szakmai felkészültségével biztosítja, hogy mindez a mindennapokban megvalósulhassanak. A szolgáltatási formák szakmai mutatói 2021-es évre vonatkozóan nyújtanak tájékoztatás. A szakmai munkáról területek alapján bontva az alábbi pontokban található a leírás. A gyermekekkel kapcsolatos család és gyermekjóléti szolgáltatás valamint a Bölcsőde a előzőfejezetben került részletezésre.

Étkeztetés

A településünkön a szolgáltatásra jogosultak körét a helyi rendelet határozza meg, amely a szociális rászorultság figyelembevételével került megállapításra. Az intézmény a hét minden napján biztosítja az ellátást, a szakmai programban rögzített kivételekkel. Hétköznapokon két féle

menüből lehet választani. Diétás menü igénybevételére is van lehetőség, amit az előző évben 2-3 fő igényelt.

2021. december 31-én 72 fő vette igénybe az étkeztetést. A jogosultság szerinti megoszlást az alábbi ábra mutatja.

Az év folyamán általában 3-4 alkalommal előfordul, hogy a fiatalabb korosztály tagjai is igényelnek étkeztetést, akik átmenetileg, többnyire egészségi állapotuk miatt (daganatos betegségek, terápiás kezelések) kényszerülnek segítséget igénybe venni. Életvitelük jelentősen megváltozik, a nehéz időszakban segítség számukra, hogy az étkeztetést biztosítani tudjuk részükre.

Az étkezés igénybevételének módja:

- orvosi javaslatra a szolgálat kiszállítja az ebédet 47 fő
- az igénylő maga viszi el az ebédet az Eurest tálalókonyhájáról 6 fő
- az idősek klubjában étkezik 10 fő
- az idősek klubjában étkezik és sze: ebéd kiszállítás 9 fő

Az ételt az intézmény gépkocsijával az intézmény dolgozói szállítják ki. A vészhelyzet időszakának egy részében az étkeztetést csak kiszállítással lehetett biztosítani.

Az étkezésért térítési díjat kell fizetni, amelynek mértékét a helyi rendelet szabályozza. A térítési díj jövedelem arányosan kerül meghatározásra. A térítési díj vészhelyzet időszaka alatt nem emelkedhetett. Azóta egy alkalommal került sor az emelésre, amelyre a körülmények méltányos figyelembevételével került sor.

Összegezve az elmúlt két évet az igénybe vevők számának áttekintése során észrevehető, hogy 2020-as és 2021 év folyamán valamint jelenleg is 70 fő körüli. Az igénylők fluktuációja fenn áll, de az igénybe vevők száma összességben kis mértékben változik pusztán. Az étkeztetést minden szolgáltatást igénybe vevő számára biztosított. Az étkeztetést nyújtó szolgáltatóval az intézmény

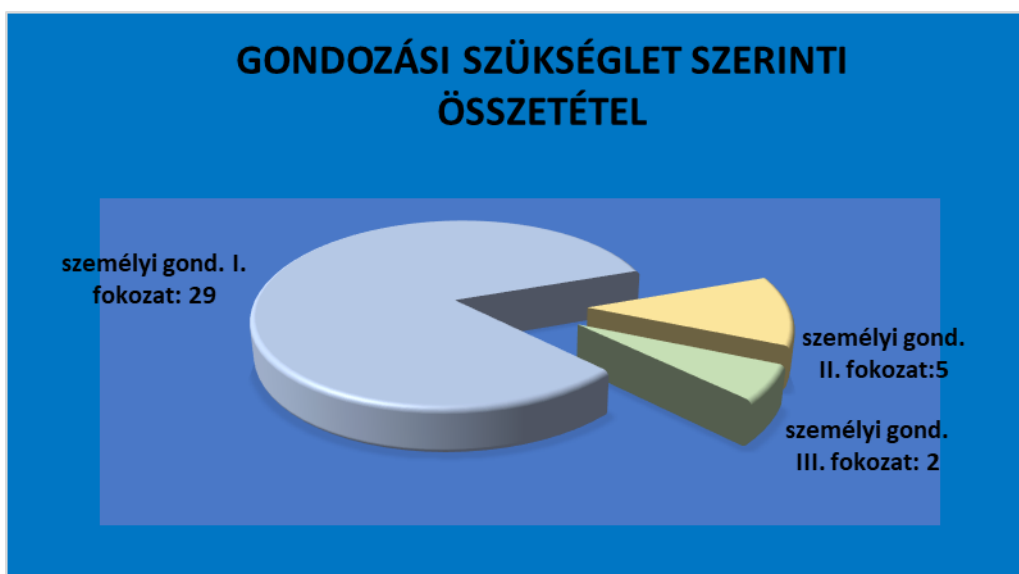
folyamatos, kölcsönös kapcsolatot tart, a felmerülő problémák megoldása a közös cél. A nehézségek leküzdése azonban, a főzőhely adottságai alapján sem minden esetben megoldott.

Házi segítségnyújtás

A házisegítségnyújtás azon szakterületek közé tartozik, amely szinte nélkülözhetetlen. Ez a szolgáltatási forma egy széleskörű szükségletekhez igazodó ellátást biztosít az igénybe vevők részére. Hozzá segíti az idős embereket ahhoz, hogy állapotukhoz mért támogatást kapjanak. A szükségletfelmérést követően biztosított az ellátást. Az előző évben a felmérés alapján kizárólag személyi gondozást igénye merült fel a kérelmezők részéről. Magasabb gondozási szükséglet ellátásához a jogszabály szakmai végzettséggel rendelkező szakemberek meglétét írja elő. A Szolgálat a szakmai elírásoknak ezen a területen is eleget tesz. Ez a szolgáltatás hozzájárul az önálló életvitel fenntartásához, valamint ahhoz, hogy az idős ember ellátása saját lakókörnyezetében legyen biztosítva, ameddig ez az igényeit és érdekeit leginkább szolgálja. Az ellátottak körében az elmúlt évben is több olyan idős tartozott, akiknek a segítése naponta többszöri látogatást igényelt (inkontinens betegellátás, étkezésben segítség)

A házi gondozásban ellátható személyek száma a működési engedélyben meghatározott. Településünkön: 36 fő az engedélyezett létszám.

Gondozási szükséglet szerinti megoszlás:

2021. december 31-én 36 főt vette igénybe. Egész év folyamán pedig 51 fő igénybe vevők száma. 2021 évben a várólistán senki nem volt, minden igénybe vevő kapott ellátást. Statisztikai adatokat tekintve elmondható, hogy a férőhely kihasználtsága maximális, néhány esetben azon felüli, amely az egész év tekintetében kiegyenlítőddött. A szakmai tapasztalatok kiegészültek a járvány időszak átvészeléséhez szükséges tudással. Nehézséget jelentett az egészségügyi ellátások korlátozott igénybevételi lehetősége, amely országos szintű jelenség. Az időseket gyakran szinte „postafordulataival” küldték haza a kórházakból. Ez több esetben azt is jelentette, hogy a hozzátartozóknak a családi környezetnek kellett a „lábadozás”(gyakran fizikális legyengülést, mentális zavartság) időszakát átvészelné. Központ a szükségleteknek megfelelően fokozott

odafigyelést, magasszintű gondozást biztosít az ellátottak részére. Ezekben a nehéz időszakokban is támaszt nyújtott az idős emberek és a hozzátartozók számára.

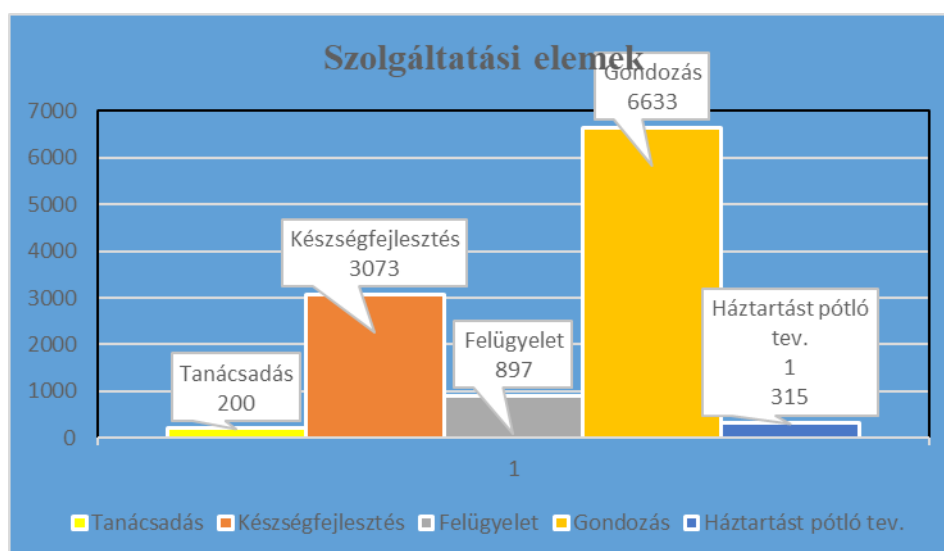
Idősek nappali ellátása – idősek klubja

Az idősek klubja, az önmaguk ellátására még részben képes idős emberek számára nyújt segítséget, valamint azoknak a 18. életévüket betöltött személyeknek, akik szociális, mentális támogatásra szorulnak.

A klub szolgáltatásait elsősorban azok az idős emberek veszik igénybe, akik számára fontos a társaskapcsolat, a tartalmas időtöltés, és az egészségi állapotuk, koruk miatt már ezek a lehetőségeik más módon történő biztosítása erősen korlátozott. Többségüket az intézmény gépkocsijával szállítják be az intézménybe.

Az idősek számára a járványhelyzet fokozott veszélyt jelentett, a korukból és egészségi állapotukból fakadóan. Nehézséget jelentett a célcsoport tekintetében, az elmagányosodás és a bezártság érzettel való megküzdés. Szolgáltatásokkal ezekre a szükségletekre nyújtottak választ.

A klubban nyújtott szolgáltatási elemek 2021-ben történő megoszlását az alábbi ábra mutatja.

A klubban 2021. évben az előző évhez hasonlóan a gondozási és készségfejlesztési elem volt a leghangsúlyosabb. A gondozás során egyéni igényekre specializálódott, szükségletekre épülő, sokrétű, minden területre kiterjedő ellátás biztosítása. A teljesség igénye nélkül az alábbi tevékenységeket nyújtanak: személyi higiéné, terápiakövetés, szervezett csoportos torna, fizikai-szellemi aktivitásösztönzés, szállítás.

Az egészségvédelemnek is nagy szerepe van az ellátásban az igénybe vevők számára elérhetőek voltak különböző prevenciók célú egészségügyi szolgáltatások, pl.: vérnyomás, súly- -mérés, ismeretterjesztő előadások, átmozgató torna.

A foglalkozások szakmailag megtervezett programon alapulnak, amely azt a célt szolgálja, hogy a készségfejlesztések, gondozási folyamatokkal támogassuk az idős ellátottak meglévő kompetenciáit. Szolgáltatásainkkal az idősek mentális és fizikális jólétét kívánjuk elősegíteni,

annak érdekében, hogy megfelelő szintű szellemi és szociális életminőségük birtokában maradhassanak.

A készségfejlesztéseket egyéni és csoportos foglalkozások keretében valósítjuk meg. 2020.márciusa óta demenciával érintett idősök ellátása is biztosított. Számukra a felügyelet mellett, a közös foglalkozásokban való részvétel is biztosított, így gyakorlatilag differenciált alkalmak valósulnak meg. Ennek köszönhetően minden ellátott a képességei szerint tud részt venni a tevékenységekben. Az ellátás biztosítása két gondozónő jelenlétével tud magasszinten megvalósulni.

Az elmúlt évek során az idősök klubjába bejáró tagok jellemzői folyamatosan változnak. Megfigyelhető a korösszetétel, valamint a mentális orientáció és az aktivitás tekintetében is növekedett a szóródás. Vannak olyan tagjaink, akiknek a mobilitása nehezített, de mégis közösségi életre vágnak. De vannak aktívabb tagok, akik igénye és érdeklődési köre szélesebb a korábban említett csoporthoz képest. A demens ellátottak számára pedig a fentiekén túl a biztonságot, a betegség miatt besszűkült lehetőségek kibővülését nyújtja intézményünk.

2021 év folyamán a rendezvények egy része az intézményünk védett közegébe kerültek lebonyolításra, de voltak olyan alkalmak, amelyeket kicsit tágabb körben rendeztek meg.

Farsangi bál, Nőnap rendezvény, Anyák napja, Májusi kirándulás, Apák napja, Szüreti bál, Idősök Napi rendezvényeink: (Nyitott programok a Nyugdíjas klubok tagjait is vendégül láttuk, „Legyen a Horváth kertben Budán” ,Kisvonatozás) Karácsonyi ünnepség

A rendezvények a hasznos szabadidő eltöltése mellett, hozzájárulnak az idősök általános jó létének biztosításához. Alkalmat adnak arra, hogy a magányosság érzetét oldják és fontosnak érezhessék magukat. Sokak számára ez a hely nyújtja a biztonságérzeten túl az „életpezsgését”, hogy történik valami a szürke hétköznapiokon, „érdemes reggel felkelni, mert számítanak rám.”

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A idősök részére a nyugdíjas szervezetek keretein belül és a korábbi pontokban leírt módon áll rendelkezésre ezek a lehetőségek.

b) idősök informatikai jártassága;

A felgyorsuló világban a technikai eszközök térhódítása figyelhető meg az élet számos területén. Az idősebb korosztály képviselői között, nagyobb létszámban vannak, akik ezeket a változásokat nem tudják vagy nem is akarják követni. A városban, a Szociális Központban, és a Városi Könyvtárban ingyenesen használható, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek állnak az idősök rendelkezésére, használatukban pedig segítséget nyújtanak az intézmény dolgozói

d) a generációk közötti programok.

A városi programok mellett az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ kiemelt figyelmet fordít olyan programok szervezésére, amelyen a különböző generációk tagjai képviseltetik magukat. A jövő szempontjából, fontos, hogy a fiatalabb nemzedékek megismerjék e célcsoport sajátosságait akár az új szemlélet formáljanak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A város a program szervezés során figyelemmel kíséri, de kimondottan célzott programokat a fenti korábbi pontokban az Idősek Nappali Ellátásánál ismertetésre kerültek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzet, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egyszemélyes idős háztartások elszegényedési kockázata magas.	Támogatásokról tájékoztatás, kiemelten a célcsoport
Az idők többsége nem médián keresztültájékoztódik	Papír alapú tájékoztatás
Helyi járat hiánya korlátozza a szolgáltatásokhoz való hozzáférést	Helyi járat vagy alternatív helyi utas szállítás kialakítása
Időseknek szóló programok hiánya. A generációk közötti szakadékok megléte.	Időseknek szóló programok kibővítése, generációk közeledését célzó programok elősegítése
Az étkeztetés és az idők szállítását biztosító jármű elorálódott	- pályázati erőforrások feltérképezése új gépjármű beszerzéséhez
A társadalomtagjainak kevés vagy téves információja van az idősekről	Programok szervezése, amely a idők megismerését szereplését és érzékenyítést tesz lehetővé.
Idősek Tanácsa nem működik a településen	Az időkkel foglalkozó szervezetek önszerveződő módon hozzák létre a Tanácsot, amely képviselheti az idők érdekeit a döntéshozatal folyamatában.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Hazánkban az utóbbi évtizedekben önálló kutatási területté vált a fogyatékos, korlátozott, egészségkárosodott személyek helyzetével foglalkozó terület. Ennek ellenére továbbra is jellemző, hogy életükkel kapcsolatban felmerülő nehézségek egy része ismert, több dimenziója pedig ismeretlen. A fogyatékkal élő személyek alapvető társadalmi-gazdasági jellemzőiről elsősorban a tízévenkénti népszámlálások és mikrocenzusok adnak tájékoztatást.

Az előző esélyegyenlőségi program óta újabb átfogó kutatás nem áll rendelkezésre így a jelenlegi áttekintés alapját is a 2016-os felmérés nyújtja, a Magyarországon élő fogyatékos emberek, valamint a mindennapi életben akadályozottak alapvető jellemzőit ez alapján kerül ismertetésre.

A mozgássérültek valamint a gyengén látók száma csökkent a 2011-ben végzett felméréshez képest, arányuk továbbra is jelentős a csoporton belül. Ez feltételezhetően az egészségi állapothoz kapcsolódó szociális ellátások nagyfokú átalakulásának is köszönhető, megszűnt a rokkantsági nyugdíj, felülvizsgálták az érintettek visszahelyezhetőségét a munkaerőpiacra, az idősebbek ellátását öregségi nyugdíjra váltották, valamint átalakultak az ellátórendszer jogosultsági feltételei. Az ONYF nyilvántartásában is jelentősen csökkent ez által az egészségi állapottal összefüggő ellátások száma. (2011-2012 évet érintően).

A fogyatékos népesség demográfiai profilja is alátámasztja a létszám csökkenéséhez kapcsolódó elméleteket. A nemek szerinti megoszlás és összetétel az össztársadalmi folyamatokat mintázza. A korcsoportonkénti megfigyelések alapján a 45-50 év közöttiek létszámának jelentős csökkenése figyelhető meg. A kor specifikus mintázat alátámasztja azt a feltételezést, hogy a létszám csökkenés hátterében az ellátórendszer jogosultsági rendszer átalakulása áll. A rokkantsági nyugdíj kivezetése, öregségi nyugdíj illetve a munka-erőpiaci reintegráció azt is eredményezte, hogy kevesebben vallják magukat fogyatékkal élőknek, mint korábban, ez eredményezheti a létszám csökkenését.

A fogyatékkal élő népesség aktivitási jellemzői (összetétel, megoszlás) jelentősen eltér az össztársadalmitól, az elmúlt időszak munka-erőpiaci trendjei azonban ebben az időszakban is érvényesültek. Foglalkoztatottak aránya növekedett, míg a munkanélküliek és inaktívak száma csökkent.

A fogyatékos emberek többsége tapasztal a mindennapi életben nehézséget, sőt a vizsgált időszakban arányuk 53-ról 59%-ra emelkedett. A közlekedés során, jellemzően még a sérültségük az önellátásban, illetve a tanulásban, munkavállalásban akadályozza őket, állapotuk 2011-ben a fogyatékos lakosság mintegy negyede tapasztalt nehézséget ebben a funkciókban, és 2016-ban az önellátásukban akadályozottak aránya elérte a 30%-ot.

A fogyatékoság léte vagy hiánya csak részleges információt nyújt az emberek egészségi állapotáról, illetve az egészségi állapottal összefüggő esetleges problémákról. Egyrészt gyógyító eljárások, illetve gyógyászati segédeszközök révén enyhíthető akár magának az egészségi problémának a súlyossága, másrészt az esélyegyenlőséget növelő intézkedések, például a közintézmények akadálymentesítése, vagy jeltolmácsok alkalmazása révén mérsékelhető annak a veszélye, hogy az egészségi probléma egyben társadalmi problémává váljék, és a fogyatékos emberek társadalmi kirekesztődéséhez vezessen. Lényeges kérdés ezért, hogy a fogyatékos (és a nem fogyatékos) embereket mennyiben akadályozza egészségi állapotuk mindennapi tevékenységükben.

Ugyanakkor a nem fogyatékosoknak is több mint tizede válaszolta azt, hogy egészségi okokból korlátozottan érzi magát, vagyis az egészségi problémákból fakadó akadályozottság jelensége nem csupán a fogyatékos népességet érintheti

A fogyatékos vagy korlátozott lakoságnak a sík terepen vagy a lépcsőn való közlekedés okoz leggyakrabban – közel kétharmaduknak – gondot, és a súlyos korlátozottság érzésének is legtöbbször ez az oka.

Összességében a fogyatékos vagy korlátozott népesség több mint kétharmada a társadalmi részvétel valamelyik területén küzd nehézségekkel.¹⁷

ENSZ Egyezmény a fogyatékossgal élő személyek jogairól

Az Egyezményt 2006 óta 181 állam és az Európai Unió ratifikálta; a hozzá kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyvet pedig 97 állam ratifikálta 2020 decemberéig.

Az Egyezmény kiemeli, hogy a fogyatékossgal élők fokozottan ki vannak téve a szegénység veszélyének, és hangsúlyozza, hogy a fogyatékossgal élő kisebbségek, nők és lányok többszörös hátrányos megkülönböztetéssel szembesülnek. Az Egyezmény nyomatékosítja, hogy a civil társadalmat – különösen a fogyatékossgal élő személyeket és az őket képviselő szervezeteket – be kell vonni az Egyezmény végrehajtásába. A 2. cikk az alábbiak szerint határozza meg az értelmezéshez és végrehajtáshoz szükséges általános alapelveket:

- A veleszületett méltóság, az egyéni autonómia tisztelete, beleértve a saját döntés meghozatalának szabadságát és a személyek függetlenségét;
- A hátrányos megkülönböztetéstől való mentesség;
- Teljes és hatékony társadalmi részvétel és befogadás;
- A különbözőség tisztelete és a fogyatékossgal élő személyek elfogadása az emberi sokszínűség, az emberiség részeként;
- Esélyegyenlőség;
- Hozzáférhetőség;
- A nők és férfiak közötti egyenlőség;
- A fogyatékossgal élő gyermekek formálódó képességeinek tisztelete, és a fogyatékossgal élő gyermekek identitásuk megőrzéséhez fűződő jogának tiszteletben tartása.

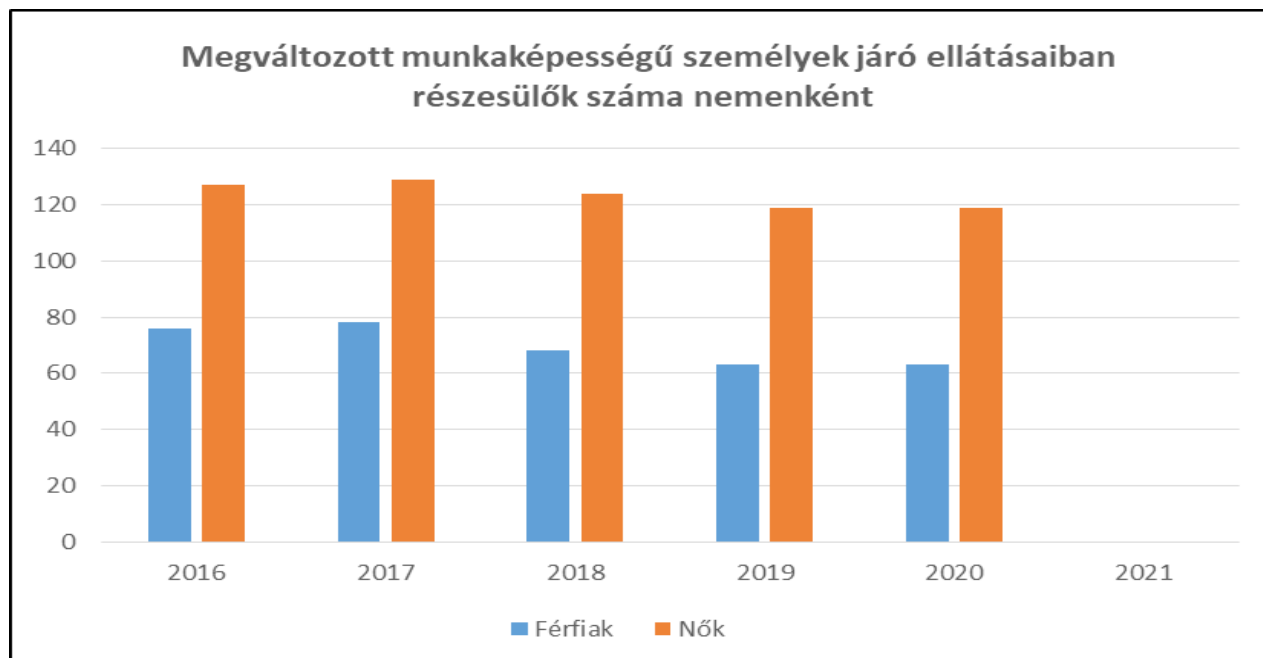
A diszkriminációmentességhez hozzátartozik a fogyatékossgal élők igényeihez való észszerű alkalmazkodás. Az észszerű alkalmazkodás azokat „az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem okoznak aránytalan és indokolatlan terhet. És adott esetben ahhoz szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékossgal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását.”¹⁴ Ilyennek minősülnek például az információhoz, közlekedéshez, munkahelyhez, létesítményekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosító egyedi megoldások, amelyek általános célja a fogyatékossgal élők közösségi életben való részvételének elősegítése.

¹⁷ https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mikrocenzus2016/mikrocenzus_2016_8.pdf

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	76	127	203
2017	78	129	207
2018	68	124	192
2019	63	119	182
2020	63	119	182
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen érintett munkahelyek vonatkozásában nem rendelkezünk adatokkal e területen.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A Memfó Kft biztosít munkalehetőséget a városunkban megváltozott munkaképességű személyek részére is.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A településünkön a fogyatékossgal élő személyek hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás terén nincs információnk

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az önálló életvitel biztosítását szolgálja, hogyha az épített környezet megfelelő. A belterületi út- és járdaépítés, a meglévő út- és járdahálózat folyamatos felújítása, akadálymentes gyalogátkelőhelyek létesítése, mely megkönnyíti a fogyatékossgal élő, elsősorban mozgásukban korlátozott személyek közlekedését a városon belül. Ezeket a beruházásokat az Önkormányzat pályázati forrásból kívánja biztosítani.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékossgal élők számára számos pénzbeli és természetbeni ellátástípus került meghatározásra. Az alábbiakban ezeket ismertetjük röviden.

Fogyatékosági támogatás (Fot. 22. § - 23/A. §)

Havi rendszerességgel járó pénzbeli ellátás, melynek célja a fogyatékossgal élő személy esélyegyenlőségének növelése, illetve anyagi hozzájárulás a súlyos fogyatékossgából eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. Jogosultja az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású, illetve hontalanként elismert. A fogyatékosági támogatás összege évenként változik: a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelésre kerül.

Rokkantsági járadék

(A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet) Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni. A rokkantsági járadék folyósítása mellett jövedelmi és időbeli korlátozás nélkül lehet kereső tevékenységet folytatni. A rokkantsági járadékban részesülő személyutazási kedvezményre jogosult. Az ellátás havi összege 2019. január 1-jétől 37.350.- forint volt, 2022. január 1-jétől 43.100.- forint

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásai

(A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról 2011. évi CXCI. törvény). Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság

komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

- a kérelem benyújtását megelőző - 5 éven belül legalább 1095 napon át, - 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy - 15 éven belül legalább 3650 napon át a Tbj. 5. §-a szerinti biztosított volt; • keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban nem részesül. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslatától függően:
- rehabilitációs ellátás, vagy
- rokkantsági ellátás. (3. § (1) bekezdés)

Rehabilitációs ellátás

A rehabilitálható megváltozott munkaképességű személy rehabilitációs ellátásra jogosult. (4. §) Az ellátás keretében a megváltozott munkaképességű személy

- a rehabilitáció sikeres megvalósulása érdekében szükséges szolgáltatásokra, valamint
 - pénzbeli ellátásra jogosult. 145 A rehabilitációs ellátásban részesülő személy a rehabilitációs hatósággal történő együttműködésre köteles, amelynek keretében teljesíti a rehabilitációs tervben foglalt kötelezettségeket. Ennek keretében a rehabilitációs ellátásban részesülő személy köteles
- a rehabilitációs hatóságnál a rehabilitációs tervben meghatározott időpontban megjelenni,
- értesítési kötelezettségét teljesíteni,
- aktívan munkahelyet keresni,
- a felajánlott rehabilitációs szolgáltatást, valamint a támogatott képzési lehetőséget elfogadni, megfelelő munkahelyhez jutást elősegítő munkaerő-piaci programban részt venni, és megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadni, ide értve a közfoglalkoztatás keretében történő foglalkoztatást is. (6. § (1) - (3) bekezdés)

Rokkantsági ellátás

A megváltozott munkaképességű személy rokkantsági ellátásra jogosult, ha a rehabilitációja nem javasolt. (5. § (1) bekezdés) Rokkantsági ellátást kell megállapítani annak a megváltozott munkaképességű személynek is,

- akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy
- aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és a kérelem benyújtásának, vagy a felülvizsgálat időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg. (5. § (2) bekezdés)

Kivételes rokkantsági ellátás

Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén kivételes rokkantsági ellátás állapítható meg annak a megváltozott munkaképességű személynek,

- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján az egészségi állapota 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a rehabilitációja nem javasolt, vagy rehabilitálható, de a kivételes rokkantsági ellátás iránti kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,

- akinek a megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelmét a szükséges biztosítási idő hiánya miatt elutasító döntés véglegessé vált és e döntésben foglaltak szerint rendelkezik a szükséges biztosítási idő legalább felével,
- aki keresőtevékenységet nem végez és
- aki rendszeres pénzellátásban nem részesül. A kivételes rokkantsági ellátás a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott keretek között nyújtható. (13. § (1) bekezdés)

Közlekedési kedvezmény

(A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet) A súlyos mozgáskorlátozott személy személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezményre) jogosult (4. § - 5. §)

Parkolási igazolvány

(A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet) Parkolási igazolványra jogosult az a személy,

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 2. § a) pont ac) alpontja értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendeletben foglaltak alapján látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; illetve mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak („K” betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának („N” betűjel) minősül. (2. §)

Súlyos fogyatékoság után járó adókedvezmény

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 40. § (2) bekezdése alapján súlyosan fogyatékos személynek azt kell tekinteni, aki az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII.29.) számú Kormányrendeletben említett betegségben szenved, továbbá, aki rokkantsági járadékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül. Az adókedvezmény összege az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg.

Akadálymentesítési támogatás

(A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet) Mozgáskorlátozott személy részére akadálymentes lakás építéséhez vagy vásárlásához, valamint az akadálymentesítés többletköltségeire vissza nem térítendő állami támogatás nyújtható. Az akadálymentesítési támogatás

- Akadálymentes új lakás építéséhez, lakás vásárlásához legfeljebb háromszázezer forint, ha az építtető vagy a vásárló, illetve az építtetővel vagy a vásárlóval együtt költöző közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy.

- Meglévő lakáson, lakóépületen végzett akadálymentesítéshez legfeljebb háromszázezer forint, - ha a lakás tulajdonosa, illetve a tulajdonossal közös háztartásban élő közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy, -ha az önkormányzati lakásra határozatlan idejű bérleti jogviszonnyal rendelkező személy vagy vele közös háztartásban élő - a Ptk. szerinti - közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy. (9. § (1) – (2) bekezdés)

Vakok személyi járadéka

(Fot. 22. § - 23/A. §) A 18. életévét betöltött látássérült vagy vak személy számára nyújtható támogatás. Kifutó ellátás típus, újonnan már nem lehet megállapítani, helyette a fogyatékosági támogatás kérelmezhető.

Utazási kedvezmény

A belföldi menetrend szerinti közforgalmú közlekedésben utazót megillető kedvezmény, mely Magyarországon területén, belföldi forgalomban vehető igénybe.¹⁸

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Rehabilitációs ellátást Komáromban érhető el, mely az ortopédiai, reumatológiai szakrendeléssel együttműködésben fizioterápiát és gyógytornát is biztosít az érintettek számára. A Komáromi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya rehabilitációs tanácsadás keretében a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára nyújt segítséget a számukra megfelelő munkakör, munkahely, valamint képzés meghatározásában és megtalálásában.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Városunkban a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése fokozatos, többnyire a felújítások kapcsán valósul meg.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Mára elmondható, hogy az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő hozzáférés túlnyomó részben biztosított. Nemrégiben a Polgármesteri Hivatal bejáratához is átadásra került a feljáró, amely a mozgáskorlátozottak bejutását is lehetővé teszi.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Pontos számszerű adatok ezzel kapcsolatban nem állnak rendelkezésünkre.

¹⁸ www.fszk.hu

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Korábbi pontban leírtak alapján itt is elmondható, hogy a város területén korábban épített szakaszokon felújítása szükséges.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékossgal élők részére önálló nappali ellátás nem áll rendelkezésre a településen. Komáromban biztosított a Máltai Szeretet Szolgálat szervezésében nappali ellátás az értelmileg sérült felnőttek részére, eljuttatásukat a Támogató Szolgálat segíti.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A korábbi pontokban bemutatásra kerülő szolgáltatásokon kívül egyéb pozitív intézkedések, hátránykompenzáló juttatások nem segítik a településen élő fogyatékos személyeket.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékossgügyi tanácsadás feladata:

- tanácsadás biztosítása a fogyatékos személy és családtagjai számára, a velük való kapcsolatfelvétel, az információnyújtás, a szociális készségek fejlesztése, az ügyintézés, valamint klubfoglalkozás és sorstársi csoportok szervezése, működtetése,
- együttműködés a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókkal, intézményekkel, egészségügyi alap- és szakellátásokat nyújtó egészségügyi szolgáltatókkal, oktatási, képzési szolgáltatásokat nyújtókkal, foglalkoztatási szolgáltatásokat nyújtókkal, közlekedési, sport-, kulturális és egyéb szabadidős tevékenységet nyújtó szervezetekkel, egyéb civil szervezetekkel, érdekvédelmi csoportokkal, valamint egyházi intézményekkel, közösségekkel,
- a fogyatékos személyek és családtagjaik számára biztosított szolgáltatások igénybevételének segítése, ideértve a család- és gyermekjóléti központ által nyújtott szolgáltatásokat,
- közreműködés egyes életvitelt támogató eszközök kölcsönzésében és speciális szolgáltatások közvetítésében,
- együttműködés a szociális diagnózist felállító esetmenedzserrel, és
- kapcsolattartás a többi fogyatékossgügyi tanácsadóval.

A fogyatékos ügyi tanácsadó feladatait Tatabányai székhellyel de Komárom Esztergom megye vonatkozásában biztosítja. A szolgáltatáshoz saját ügykörében a Család és Gyermekjóléti Szolgálat közvetítői feladatokat lát el.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A helyi szinten felmerülő társadalmi problémák ezen célcsoport problémáira vonatkozóan részleges ismeretekkel rendelkezünk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékossgal élőket célzó közösségi programok, helyi társadalom érzékenyítésének hiánya	- Községi programok szervezése fogyatékossgal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények
A mozgáskorlátozottak érdekvédelmének, aktív civil szereplői idők	- A fiatalok számára vonzóvá tenni a csoporthoz tartozást
Az ellátásokról nem széleskörű a tájékoztatás.	- az ellátásokról tájékoztatni a fogyatékkal élőket.
A közintézmények fizikai akadálymentesítése nem teljes körű.	- a közintézmények akadálymentesítésének teljes körű megvalósítása. -
A folyamatban lévő és új fejlesztéseknél akadálymentesítés figyelemmel kísérése	- a beruházások előkészítési munkálatai során keressék fel az érdekképviselői csoportot.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kátyús utak a városban.	- Az utak felújítása, karbantartása.
A város járdái rossz állapotúak.	- Járdarendszer felújítása
A városban meglevő közintézmények energetikai szempontból több esetben előnytelenek, felújításra szorulnak.	- A korszerűsítés energetizálás
A lakosság környezettudatos magatartása fejlesztésre szorul.	- A városunk lakóinak megszólítása a témakörben.
Szociális alapon bérbe adható önkormányzati lakások hiánya	- Önkormányzati lakásállomány bővítése, korszerűsítése
Külterületen élőkről korábbi kimutatások felmérések állnak rendelkezésre	- adatok aktualizálása pontosítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	- fejlesztési lehetőségek meghatározása - rövid címmel
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	Kátyús utak a városban.	- Az utak felújítása, karbantartása.
	A város járdái rossz állapotúak.	- Járdarendszer felújítása
	A városban meglevő közintézmények energetikai szempontból több esetben előnytelenek, felújításra szorulnak.	- A korszerűsítés energetizálás
	A lakosság környezettudatos magatartása fejlesztésre szorul.	- Környezettudatosság fejlesztése.
	Külterületen élőkről korábbi kimutatások felmérések állnak rendelkezésre	- külterületeken élők helyzetének felmérése
	Szociális alapon bérbe adható önkormányzati lakások hiánya	- szociális bérlakásállomány bővítése,

Romák és/vagy mélyszegénységben élők

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem egyenletes a településen élők számára

Mélyszegénységben élők, krízisbe kerülők nehéz helyzete

A romák és mély szegénységben élők szocializációs hátrányai jelentősek

Munkaerő piaci hátrányok jelentősek, gyakran már a jelentkezésnél okoznak nehézséget

Az információhoz való hozzájutás nem egyenletes a településen

A családtervezés spontenitása, amelyet gyakran korai gyermekvállalás és a nagy létszámú családmodell kialakulásához vezet

- szolgáltatások igénybevételének elősegítése beszállítással, rendezvényekre történő eljuttatással
- ingyenes közösségi programok nyújtásával
- célzott adománykövetítés kialakítása a városban
- egyéni esetkezelések biztosítása, amely segíti az alapvető szociális kompetenciák elsajátítását, általános normaértékrendszer közvetítését
- munkaerő piaci kihívások leküzdését elősegítő személyes konzultáció
- az információhoz jutás egyenletességének elősegítése személyes információ közvetítéssel.
- tervezett családalapítás elősegítése, megfelelő, felelősségteljes, jövő orientált szülői attitűd kialakításának támogatása

Gyermekek

Előregedő társadalom, a kedvező népesedési folyamatok trenddé válásának elősegítése.

A gyermekek fejlődésének akadályait későn ismerik fel.

A gyermekek bűnelkövetővé/áldozattá válásának megelőzése

A gyermekek szünidei felügyelete részlegesen biztosított

A gyermekek száma növekedik napközbeni ellátások túlterheltek

Az óvodai csoportok túlszűfoltak.

A durvaság agresszió erőszak alkalmanként megfigyelhető a gyermekközösségekben.

Csellengő fiatalok a településen, gyakran az esti órákban.

Egészségtudatosság szemléletmód hiánya a gyermekek körében

Gyermekek nem biztonságosan közlekednek

Az olvasás népszerűségének csökkenése

- további tudatos gyermekvállalást ösztönző támogatások, projektek fenntartása város népesség megtartó erejének növelése
- A Bölcsődében a gyermekek szűrésének megvalósulása
- Prevenciót célzó programok szervezése az iskolában
- ingyenes több napos nyári táborok biztosítása a jövőbeni fenntartása
- A bölcsődei férőhelyek számának bővítése.
- az óvodai csoportok számának növelése
- iskolai szociális munka ezirányú tevékenységének elősegítése
- Fokozott figyelem, polgárőrök, közterület felügyelő, Család és gyermekjóléti szolgálat.
- programok népszerűsítése biztosítása a témakörben
- A gyermekek biztonságos közlekedésének elősegítése
- az olvasás népszerűsítése

Nők	A nők megbecsültsége éppen, hogy csak kielégítő szinten van A családon belüli erőszak témáját övező látencia mérséklése Az anyák számára nehéz a több területen történő helytállás, diszkomfort érzethez vezet. Az anyák nehezen tudnak re integrálódni a munkaerőpiacra a kisgyermekük napközbeni ellátásának megoldatlansága miatt.	- társadalmi elismerést kifejező eszmei jutalmazó program kidolgozása - A családon belüli erőszakkal kapcsolatos információk nyilvánosságának elősegítése, szükségletekhez igazodó egyéni tájékoztatás helyi szinten - Programok (előadások, klubok) szervezése, amely segíti az kapcsolódását, szerepek közötti harmóniát szükség esetén gyermekfelügyelettel - Bölcsődei férőhely, óvodai csoport bővítése
-------------------	---	---

Idősek

Az idősek többsége nem médián keresztültájékoztódik

Az egyszemélyes idős háztartások elszegényedési kockázata magas.

Helyi járat hiánya korlátozza a szolgáltatásokhoz való hozzáférést

Időseknek szóló programok hiánya. A generációk közötti szakadékok megléte.

Az étkeztetés és az idősek szállítását biztosító jármű elorálódott

Az idős nehézségeiről kevés információval rendelkeznek.

Idősek Tanácsa nem működik a városban.

- Papír alapú tájékoztatás
- Támogatásokról tájékoztatás, kiemelten a célcsoport
- Helyi járat vagy alternatív helyi utas szállítás kialakítása
- Időseknek szóló programok kibővítése, generációk közeledését, egymás megismerését célzó programok elősegítése
- Pályázati erőforrások feltérképezése új gépjármű beszerzéséhez
- Programok szervezése, amely a idősek megismerését szereplését és a lakosság nyitottságát, érzékenyítését teszi lehetővé.
- Az idősekkel foglalkozó szervezetek önszerveződő módon hozzák létre a Tanácsot, amely képviselheti az idősek érdekeit a döntéshozatal folyamatában.

Fogyatékkal élők	A közintézmények fizikai akadálymentesítése nem teljes körű. A folyamatban lévő és új fejlesztéseknél akadálymentesítés figyelemmel kísérése Az ellátásokról nem széleskörű a tájékoztatás. A mozgáskorlátozottak érdekvédelmének, aktív civil szereplői idők Fogyatékkal élők célzó közösségi programok, helyi társadalom érzékenyítésének hiánya	- a közintézmények akadálymentesítésének teljes körű megvalósítása. - a beruházások előkészítési munkálatai során keressék fel az érdekképviselői csoportot. - az ellátásokról tájékoztatni a fogyatékkal élőket. - A fiatalok számára vonzóvá tenni a csoporthoz tartozást - Közösségi programok szervezése fogyatékkal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények
--------------------------------	---	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák számára is van lehetőség az esélyegyenlőség jegyében

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők nehézségeikkel való megküzdésben segítséget, támogatást nyújtsuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek számára megfelelő fejlődést segítő körülmények biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök igényeire szükségleteire, és azokhoz igazodó ellátást nyújtunk. A döntéshozatal folyamatában, amely őket is érinti figyelembe vegyük a véleményüket.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén megbecsülésünk és kifejezését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők problémáira, hogy igényeikhez való ésszerű alkalmazkodással segítsük őket.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, anyagi, pénzügyi)	Az intézkedés eredménye	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés
	0. Településszintű probléma											
1	Az utak felújítása, karbantartása.	Kátyús utak a városban.	Az utak ne nehezítsék a közlekedést.	Településrendezési terv,	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Fenntartható Fejlődési Keretrendszer 2030	Az utak felújítása, karbantartása.	Ács Város Önkormányzata	2027. december 7.	A kátyúk számának csökkenése.	Pályázati	5 év	
2	Járdarendszer felújítása	Rossz állapotú járdaszakaszok a városban.	A járdákon biztonságosan lehessen közlekedni.	Településrendezési terv,	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A járdák felújítása, karbantartása	Polgármester	2027. december 7.	Rossz járda szakaszok	Pályázati	5 év	

					2030 (MNTFS 2030) Fenntartható Fejlesztési Keretrendsze r 2030				számának csökkenése.			
3	Külterületek en élők helyzetének felmérése- (Homokszőlő pozitív vándorlási hullám)	Kevés információ a külterülete n élőkről.	Megfelelő információk álljanak rendelkezés- re az itt élők szükségei re vonatkozóa n.	Település- rendezési terv,	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Fenntartható Fejlesztési Keretrendsze r 2030	Felmérés készítése	Polgár- mesteri Hivatal	2027. december 7.	Adatok számának növekedése.	Pályázati	5 év	
4	Környezettu datosság fejlesztése.	A környezett udatosság alacsony szinten van a lakosság körében.	Városunk- ban terjedjen el a környezet- tudatos szemlélet és gyakorlat.	Településfe- jlesztési konceptió	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Környezettu datosság témakörben előadások, fórumok, akciók.	Polgármeste- ri Hivatal, Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház, Ácsi Bóbita Óvoda, Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Ácsi Szociális Alapszolgált atási	2027. december 7.	Környezettu datos témában programok számának növekedése.	Pályázati	5 év	

							Központ					
5	A korszerűsítés energizálás	A város közintézményei részlegesen vagy nem energia hatékonyak.	Energiahatékonyság növelése a közintézményeknél.	Településfejlesztési koncepció	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Fűtése korszerűsítés, szigetelés, nyílászárócseré	Ács Város Önkormányzata	2027. december 7.	Kedvező energetikai közintézmények számának növekedése.	Pályázati	5 év	
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Szociális alapon bérbe adható önkormányzati lakások hiánya	A szociális bérlakásállomány bővítése.	A nehéz helyzetbe kerülő egyének számára legyen alternatív lakhatási lehetőség.	Szociális Szolgáltatási tervvezési koncepció	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Szociális bérlakás kialakítása	Ács Város Önkormányzata	2027. december 7.	Szociális bérlakás állomány 1 lakással bővül.	Pályázati erőforrás	5 év	
2	A szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem egyenletesek a településen élők számára	Szolgáltatások igénybevételének elősegítése közvetítéssel, szükség esetén szállítás	A szolgáltatások hozzáférhetőek legyenek szélesebb körben.	Szociális Szolgáltatási tervvezési koncepció	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Új Roma Stratégia (2019-2030)	5 fővel bővül az igénybevevők köre	Polgármesteri Hivatal, Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ	2023. december 7.	Programokon való részvétel fokozódik	Költségvetés	1 év	

		megszervezése										
3	Mélyszegénységben élők, krízisbe kerülők nehéz helyzete	ingyenes közösségi programok nyújtásával célzott adományk özvetítés kialakítása a városban	A mélyszegénységben élők hátrányainak csökkentése.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Új Roma Stratégia (2019-2030)	5 fővel az igénybevevők köre	Polgármesteri Hivatal, Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ, Roma Kisebbségi Önkormányzat	2023. december 7	Ingyenes programok száma évente 3-mal növekszik. Célzott adományhoz juttatásban részesülők száma 3 fővel emelkedik	Költségvetés, pályázati erőforrás, adomány	1 év	
4	A romák és mély szegénységben élők szocializációs hátrányai jelentősek	egyéni esetkezelések biztosítása, amely segíti az alapvető szociális kompetenciák elsajátítását	A mélyszegénységben élők szocializációs hátrányainak mérséklődnek.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Új Roma Stratégia (2019-2030)		Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ, Roma Kisebbségi Önkormányzat	2027. december 7	Szocializációs hátrányok 2 %-kal csökkennek.	Költségvetés, pályázati erőforrás, adomány	5 év	

		, általános normaérték rendszer közvetítését										
5	Munkaerő piaci hátrányok jelentősek, gyakran már a jelentkezésnél okoznak nehézséget	A munkaerő piaci kihívások leküzdését elősegítő személyes konzultáció	Eredményes ebb tesztíráson, állásinterjún történő részvétel.	Szociális Szolgáltatá stervezési Koncepció	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030	2%-kal javul a részvételi szándék a munkába állás előtti meg- méretettése n.	Ácsi Szociális Alapszolgá tási Központ	2027. december 7	Munkaerőpi aci hátrányok 2 %-kal csökkennek.	Költségveté s, pályázati erőforrás, adomány	5 év	
6	Az információ- hoz való hozzájutás nem egyenletes a településen	Az informáci- hoz jutás egyenletesé gének elősegítése személyes információ közvetítéss el.	A lakosság számára hasznos információk -ról tájékoztatás.	Szociális Szolgáltatá stervezési Koncepció	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030	2%-kal javul a részvételi szándék az	Polgármeste ri Hivatal, Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház, Ácsi Bóbita Óvoda, Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Ácsi Szociális Alapszolgá lt	2027. december 7	Az információ hiány 2%- kal csökken.	Költségveté s, pályázati erőforrás, adomány	5 év	

							atási Központ					
7.	A családtervezés spontaneitása, amelyet gyakran korai gyermekvállalás és a nagy létszámú családmodell kialakulásához vezet	tervezett családalapítás és elősegítése, megfelelő, felelősségteljes, jövő orientált szülői attitűd kialakításának támogatása	A figyelem felhívása, tájékoztatás a gyermekvállalás tudatos, tervezett körülményeinek fontosságáról.		Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	2%-kal emelkedik a tudatos gyermekvállalás aránya.	Ácsi Szociális Alapszolgáltatói Központ Védőnők	2027. december 7	Tudatos családtervezők száma 2%-kal növekszik	humán erőforrás	5 év	
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	További tudatos gyermekvállalást ösztönző támogatások, projektek fenntartása város népesség megtartó erejének növelése	Előregedő társadalom, a kedvező népesedési folyamatok trenddé válásának elősegítése.	A városban élő fiatalok gyermekvállalási kedvének ösztönzése. A város vonzásának növelése, kedvező letelepedési feltételek kialakítása		Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, 2007-2032)	A jelenlegi támogatások fenntarthatóságának vizsgálata, előkészíteni, felkutatni, lehetőségeket, amelyek a város lakosság megtartó képességét növelik.	Önkormányzat	2027. december 7.	2%-kal emelkedik a tudatos gyermekvállalás aránya.	Pályázati erőforrások	5 év	

2	A Bölcsődében a gyermekek szűrésének megvalósulása.	A gyermekek fejlődésének akadályait később ismerik fel	A gyermekek korai életkorban történő népszerűségének népszerűsítése, megvalósítási lehetőségek feltérképezése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, 2007-2032	Bölcsődében koragyermekkorhoz kapcsolódó szűrés megvalósulása, humánerőforrás és pénzügyi erőforrás feltérképezése	Polgármester, Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ vezetője	2024. december 7.	A korai szűrés kisgyermek bölcsődés kisgyermekek körében 5%-kal növekszik.	Költségvetés, pályázati erőforrás, Szűrést végző szakember megléte	5 év	
3	Prevenziót célzó programok szervezése az iskolában	A gyermekek bűnelkövetővé/áldozattá válásának megelőzése	A gyermekek prevenció jegyében részesüljenek programokban.		Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013-2023)	Rendszeres prevenció programok valósuljanak meg.	Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ, Ácsi Bóbita Óvoda, Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház, Önkormányzat, Roma Kisebbségi Önkormányzat	2027. december 7.	10%-kal növekedjen a gyermekek ismeretei a prevenció témakörben.	Költségvetés, pályázati erőforrás, Szűrést végző szakember megléte	5 év	

							zat,					
4	Ingyenes több napos nyári táborok biztosítása a jövőbeni fenntartása	A gyermekek szünidei felügyelete részlegesen biztosított	A gyerekek szünidő alatt a színvonalas életkoruknak megfelelő, fejlődésüket támogató programokon tudjanak részt venni.		„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, 2007-2032	Ingyenes több napos nyári táborok biztosítása a jövőbeni fenntartása.	Ácsi Szociális Alapszolgálati Központ, Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház, Önkormányzat, Roma Kisebbségi Önkormányzat, Komáromi Tám-Pont Család és Gyermekjóléti Intézmény			Pályázati erőforrások, éves költségvetések, adományok		
7	A bölcsődei férőhelyek számának bővítése.	A gyermekek száma növekedik napközbeni ellátások túlterheltek	A bölcsődei férőhelyek rendelkezésre álljanak megfelelő számban.		„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, 2007-2032	Erőforrások feltérképezése s. Bölcsődei férőhelyek bővítése	Önkormányzat Ácsi Szociális Alapszolgálati Központ	2027. december 7.	1 bölcsődei csoporttal bővüljön a férőhelyek száma	Pályázati erőforrások		

8	Az óvodai csoportok számának növelése	Az óvodai csoportok túlszűfoltak.	Óvodai férőhelyek megfelelő számban rendelkezésre álljanak az óvoda köteles korú gyermekek részére.		„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, 2007-2032	Erőforrások feltérképezése óvodai csoportok számának növelése	Önkormányzat, Ácsi Bóbita Óvoda	2027. december 7.	a csoportokban a gyermekek létszáma csökkenjen 15%-kal és emelkedjen a csoportok száma 20%-kal.	Pályázati erőforrás	5 év	
9	Az iskolai szociális munka ezirányú tevékenységének elősegítése	A durvaság agresszió erőszak alkalmanként megfigyelhető a gyermekközösségekben	A gyermekek, konfliktusok békés megoldására törekedjenek.		„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032 Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013-2023)	Az iskolai szociális munkás egyéni és csoportos foglalkozás keretében alternatív konfliktuskezelési megoldásokat közvetítsen a gyerekek részére	Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Komáromi Tám-Pont Család és Gyermekjóléti Központ	2027. december 7.	2%-kal csökken az agresszió fiatalok körében	Humán erőforrás	5 év	
10	Csellengő fiatalok a településen, gyakran az	Fokozott figyelem, polgárőrök, közterület felügyelő,	A gyerekek szabadidőjüket hasznos elfoglaltsággal töltsék.		„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia 2007-2032	A jelzőrendszer tagok fokozott figyelemmel	Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Komáromi	2027. december 7.	2%-kal csökken a csellengés fiatalok körében	Humán erőforrás	5 év	

	esti órákban.	Család és gyermekjóléti szolgálat			kísérik az érintett csoportot	Tám-Pont Család és Gyermekjóléti Központ, Polgár-őrség, Ácsi Szociális Alapszolgáltatói Központ						
11	Az egészségtudatosságra nevelőprogramok népszerűsítése biztosítása	Egészségtudatosság szemléletmód hiánya a gyermekek körében	A gyerekek körében népszerűvé váljon a test és egészségtudatos életmód az egészségük megőrzése javítása érdekében.		„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia 2007-2032	Minden intézmény a saját ellátási területén programjai sorában preferálja az egészséges életmódhoz, mozgásban gazdag életvitel népszerűsítését támogató rendezvényeket. Biztosítsa ezek megszervezését lebonyolítását.	Ácsi Szociális Alapszolgáltatói Központ, Ácsi Bóbita Óvoda, Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház, Ács Város Önkormányzata, Roma Kisebbségi Önkormányzat	2027. december 7.	10 %-kal növekedjen a gyermekek körében az egészségtudatos magatartás.	humán erőforrás	5 év	

12	A gyermekek biztonságos közlekedésének elősegítése	Gyermekek nem biztonságosan közlekednek	A gyerekek balesetmentes közlekedés elősegítése		„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, 2007-2032	Minden intézmény a saját ellátási területén szervezzen a témában programokat.	Ácsi Szociális Alapszolgálati Központ, Ácsi Bóbita Óvoda, Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház, Ács Város Önkormányzata, Roma Kisebbségi Önkormányzat	2027. december 7.	10 %-kal növekedjen a gyermekek körében a balesetmentes közlekedés.	humánerrőforrás	5 év	
13	Az olvasás népszerűségének csökkenése	Az olvasás népszerűsítése	Gyerekkorban népszerűvé váljon az olvasás. A gyerekek a digitális tartalmak mellett, szívesen vegyenek a kezükbe könyvet és olvassanak tájékozódja		„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, 2007-2032	Minden intézmény a saját ellátási területén törekedjen a gyerekek motiváltságának kialakítására.	Ácsi Szociális Alapszolgálati Központ, Ácsi Bóbita Óvoda, Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház, Ács Város	2027. december 7.	10 %-kal növekedjen a gyermekek körében az olvasás népszerűsége.	humánerrőforrás	5 év	

			nak. A memóriájuk és a képzeletük ne kényelmese djen el, használják a későbbiekben is a kreativitásukat, képzelőerejüket.				Önkormányzata, Roma Kisebbségi Önkormányzat						
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Társadalmi elismerést kifejező eszmei jutalmazó program kidolgozása	A nők megbecsültsége éppen, hogy csak kielégítő szinten van	A nők felé a megbecsülés kifejezése	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Évente egy alkalommal egy területén kiválóságot bizonyító nő oklevéllel történő jutalmazása . Kategória rendszer kidolgozása	Ács Város Önkormányzata, Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház	Évente egy elismerés megvalósítása.	2027. december 7.	humán erőforrás	5 év		
2	Programok (előadás, szervezése,	Az anyák számára nehéz a	Az anyák közérzetének javítása		Nők és Férfiak Társadalmi	Programok, előadások szervezése	Ácsi Szociális Alapszolgáltatási	Évente 1 előadás megszervez	2027. december 7.	humán erőforrás	5 év		

	amely segíti az összekapcsolódását, szerepek közötti harmóniát szükség esetén gyermekfelügyelettel	több területen történő helytállás, diszkomfort érzethez vezet			Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	nőket érintő témakörökben	Központ	ése				
3	A családon belüli erőszak témáját övező látencia mérséklése	A családon belüli erőszakkal kapcsolatos információk nyilvánosságának elősegítése, szükségletekhez igazodó egyéni tájékoztatás helyi szinten	A családon belüli erőszak felmerülése esetén az érintettek rendelkezzenek megfelelő információval a lehetőségekről.		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Esetkezelés alkalmával tájékoztatás.	Ácsi Szociális Alapszolgálati Központ		2027. december 7.	Humán erőforrás	5 év	

	IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Papír alapú tájékoztatás	Az idősek többsége nem médián keresztül tájékozódik	A település eseményeiről mindenkihez eljussanak az információk. Azokhoz is akik, ritkán élnek társasági életet és a különböző infokommunikációs eszközöket sem használják.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	A jelentősebb eseményekről, tájékoztatás újság szórólap formájában.	Ács Város Önkormányzata	2027. december 7.	Az idősek körében a tájékozottság a helyi ügyekről eseményekről 20%-kal növekszik.	Költségvetés, humánerőforrás	5 év		
2	Támogatásokról tájékoztatás, kiemelten a célcsoport felé	Az egyyszemélyes idősek háztartások elszegényedési kockázata	Az idősháztartások kiadásainak enyhítése szükség esetén, közvetítéssel célzott adománnyal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az adományok közvetítésénél, ellátásról való tájékoztatásnál kiemelten kezelendő célcsoportn	Ács Város Önkormányzata, Ácsi Szociális Alapszolgáltatás Központ	2027. december 7.	Az egyyszemélyes idősek háztartások elszegényedési kockázata 2%-kal csökken.	Költségvetés, adományok, pályázati erőforrások	5 év		

		magas.	.			ak kell tekinteni az időseket.						
3	Helyi járat vagy alternatív helyi utas szállítási kialakítása	Helyi járat hiánya korlátozza a szolgáltatás okhoz való hozzáférés	Az idősek számára a hozzáférés elősegítése a különböző szolgáltatás okhoz.		Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Szolgáltatás nyújtásának feltételeinek feltérképezé se Idősek számára 1 alternatív utas szállítási szolgáltatás kidolgozása .	Ács Város Önkormány zata	2027. december 7.	Idősek számára 1 alternatív utas szállítási szolgáltatás kidolgozása .	Humán erőf orrás, pályázati erőforrás	5 év	
...	Időseknek szóló prog- ramok kibővítése, generációk közeledését , egymás megismerés ét célzó programok elősegítése	Az idősek és a fiatalok közötti generációs szakadék	Az idősek felül- reprezentál- tek, fontos, hogyan megfelelő számú minőségű program álljon rendelkezés- re részükre.	Szociális Szolgáltatá stervezési Konceptió	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	A városirende zvények alkalmával célzottan több generáció- nak szóló programok szervezése	Ácsi Bartók Béla Művelődési Ház	2027. december 7.	időseknek szóló programok, generációk közelítését célzó programok 2 % növekedése.	Költségveté s	5 év	

	Új gépjármű beszerzése	Az étkeztetés és az idősek szállítását biztosító jármű előirányozott	A személy és ebédkiállítás biztonságosan megfelelő módon történő biztosítása.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Pályázati erőforrások feltérképezése.	Ács Város Önkormányzata, Ács Szociális Alapszolgálati Központ	2022. december 7.	1 db gépjármű beszerzése	Pályázati erőforrás	5 év	
	Az idősekkel foglalkozó szervezetek önszervező módon hozzák létre a Tanácsát.	Idősek Tanácsa nem működik a városban.	Idősek érdekvédelme biztosítva legyen	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Tanács megalakulásának elősegítése, tagok delegálása.	Nyugdíjas Klubok	2022. december 7.	Idősek bevonása az öket érintő helyi döntéshozatalba 25%-kal növekszik.	Himánérőforrás	5 év	
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Közösségi programok szervezése fogyatékossgal élők és családjuk számára,	Fogyatékossgal élők célzó közösségi programok, hiánya	A közösségi részvétel elősegítése	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	Programok szervezése, eljuttatás megszervezése	2027. december 7.	Ács Város Önkormányzata, Mozgáskorlátozottak helyi szervezete	Humánérőforrás, pályázati erőforrás	5 év		

2	A fiatalok számára vonzóvá tenni a csoporthoz tartozást	A mozgáskorlátozottak érdekvédelmének, aktív civil szereplői idősek	A civil szervezet tagjai között a fiatalabb korosztályból is képviseltessék magukat.		Országos Fogyatékos-ságügyi Program (2015-2025)	Toborzó ismerkedő programok szervezése.	Mozgáskorlátozottak helyi szervezete	2027.december 7.	Fiatal tagok száma 10%-kal növekszik.	Humán erőforrás	5 év	
3	Az ellátásokról tájékoztatni a fogyatékkal élőket.	Az ellátásokról nem széleskörű tájékoztatás.	A fogyatékkal élők gyakran információ hiányban szenvednek		Országos Fogyatékos-ságügyi Program (2015-2025)	A fogyatékkal élők teljeskörű tájékoztatása	Ácsi Szociális Alapszolgálati Központ, Ácsi Polgármesteri Hivatal	2022.december 7.				
...	A beruházások előkészítési munkálatai során keressék fel az	A folyamatban lévő és új fejlesztések nélküli akadálymentesítés figyelemmel	Az épített környezet a mozgáskorlátozottak igényeinek megfelelő formában épüljön fel.	Település Fejlesztési Koncepció	Országos Fogyatékos-ságügyi Program (2015-2025)	A beruházások során figyelemmel kísérni az akadálymentesítésre vonatkozó igényeket.	Ács Város Önkormányzata.	2027.december 7.	felújított, újonnan épült környezet 100%-ban akadálymentes.	költségvetés, pályázati erőforrás	5 év	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

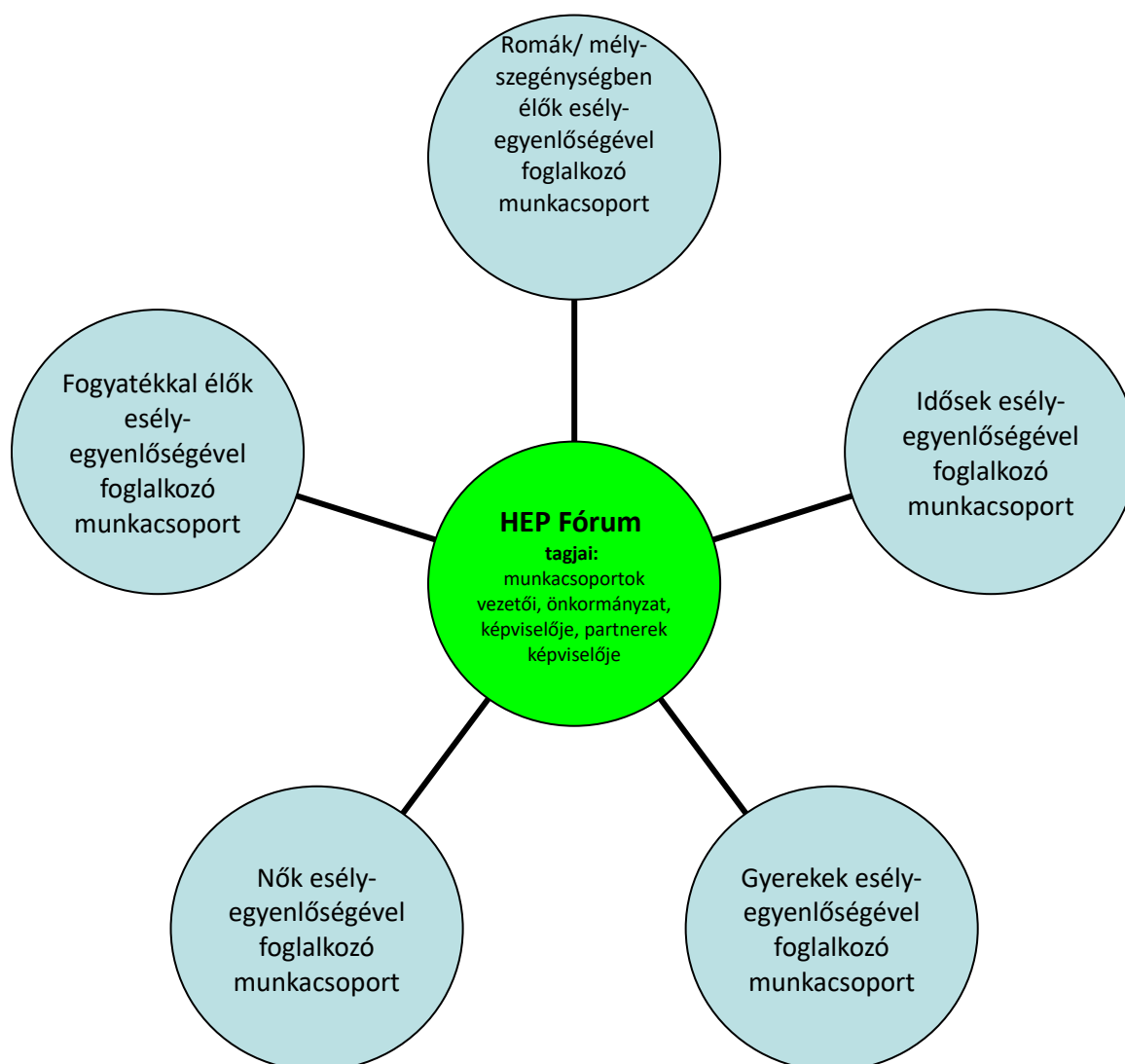
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,

[Ide írhat]

- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Ács város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Ács város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 177/2022 (XII.07.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum Ács, 2022. 12. 08.

HATÁROZAT KIVONAT
a Képviselő-testület 2022. december 07-i soron kívüli ülésének jegyzőkönyvéből

4. napirend

Téma: Ács Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadása
Előterjesztő: Dr. Szentirmai István polgármester

177/2022.(XII.07.) sz. határozat

Ács Város Képviselő-testülete az Ács Város Önkormányzata 2022-2027. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját előterjesztés szerint elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Dr. Szentirmai István polgármester

Ács, 2022. 12. 08.

dr. Fülesné Balogh Anita s.k.
jegyző

Dr. Szentirmai István s.k.
polgármester

Kivonat hitelül:

Szabó Jánosné
Szabó Jánosné
jkv.vez.
2022. 12. 08.